

ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ГАЗЕТ

№20 (5527),
15 ақпан, бейсенбі, 2018 жыл.
almaty-akshamy.kz E-mail: almaty-aksham@mail.ru

Газет 1988 жылдың
1 шілдесінен бастап шығады

АЛМАТЫ АҚШАМЫ

ISSN 2223-2370

9 772223 237006

Австрияның Зальцбург шаһарында оқып жатқан жиһанкез арнайы «Алматы ақшамы» үшін тікелей желіге шықты

● ЖУЗ ЖАҢА ЕСІМ

17

Мағжан САҒЫМБАЕВ, жиһанкез:

«САЯХАТҚА ЕҢ АЛҒАШ ҮШ ЖАСЫМДА ШЫҒЫППЫН»

Елбасының «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» бағдарламалық макаласы аясында «Қазақстанның 100 жаңа есімі» жобасына Алматы қаласынан ерекше даралығымен енген жиырма шақты азамат бар. Солардың бірі – Мағжан Сағымбаев.

Мағжан Талапұлы – велосипедпен еліміздің Түнін көтеріп, 28 784 шақырым жерді жүріп, 22 ел мен 4 құрлықты арапаған алғашқы қазақстандық азамат. Бүгіндегі ол Австрияның Зальцбург қаласында туризм саласы бойынша білім алғып жатыр. Жақында Мағжан Сағымбаев арнайы «Алматы ақшамы» газеті үшін тікелей желіге шықты.

● Керек дерек

АДАМ ТЕРІСІНІҢ
ТҮСІ ӨМІРІНДЕ
1000 РЕТ
ӘЗГЕРЕДІ ЕКЕН

3

● Айтпағым...

ЕКІ ЖЫЛ
ЖАЗЫЛҒАН
МАҚАЛА

7

● Шуақ

ИМАН
ҰЯЛАҒАН
ОТБАСЫНДА
шаңырақ шайқалуы
мүмкін емес

8

● Сөз сәулесі

ПЛАНШЕТТЕГІ
ПӘЛЕН-
ПӘШТҮГЕН

15

● Өзгенің өнегесі

ДЕМАЛЫСТЫҢ
ӘДЕТКЕ
АЙНАЛҒАН ТҮРІ

16

● Спорт

САТЫЛМАЙТЫН
САНЛАҚТАР

32

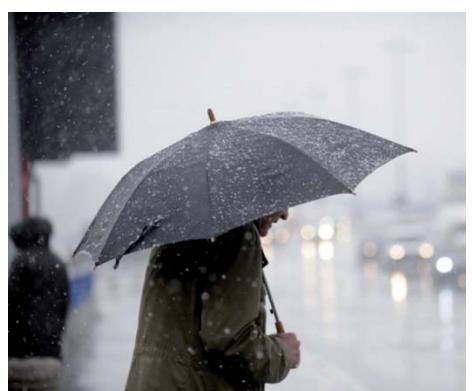
● НӨМІРДІҢ НАҚЫЛЫ

Сөздің шыңы
— шүкірлік

«АЛМАТЫ АҚШАМЫ» ГАЗЕТИНЕ ӘР АЙДЫҢ
10-ЫНА ДЕЙІН ЖАЗЫЛСАҢЫЗ, КЕЛЕСІ АЙДАН
БАСТАП ҚОЛЫҢЫЗҒА ТИЕДІ

ЖАҢЫР ЖАУЫП, АРТЫ ҚАРҒА АЙНАЛАДЫ

Алматыда 14 ақпанинан 15 ақпанға қараң түні жаңыр жауып, арты қарға айналып, көк тайғак болады деп күтілуде. Жолдың көлік жүретін болігінде мұз қатып, тайғанак болуы мүмкін. Сондайктан жол апаты жағдайлары орын алу қаупі жогары болуына байланысты автокөлік жүргізушилеріне жеке көліктерін пайдаланудан бас тартып, қогамдық көлікпен жүруді ұснамыз.

Жеке көлікпен жүруге қажеттілік артқан жағдайда, көлік жүргізушилерін жылдамдықты азайтып, автомобилдер арасындағы қашықтықты сактауға және асыкпай жүруге шақырамыз.

Адамдар жаяу жүргіншілер жолымен жүруі кезінде сақ болуды, көп кабатты

үйлердін шатырынан кар, мұз құлауы мүмкін болғандықтан, жау жүргіншілерді биік үйлere жақын жүргеулерін сұраймыз.

Сондай-ақ, автокөлік құралдары кедегісіз козғалуын камтамасыз ету мақсатында күндізгі уақытта және 15 ақпанинан 16 ақпанға қаралған түні жолдардан жиналған қарды шығару жұмыстары жүргізіледі. Осылан байланысты Алматы қаласының әкімдігі автокөлік иелерін қар тазалау жұмыстарын жүргізуге түсіністікпен карауды және жол жиектеріне қойылған автокөлік құралдарын, өсіресе түнгі уақыттарда алғып тастауды сұрайды.

Н.АСЫЛ.

ЕСКЕРТУ!

«Алматы ақшамы»
газетінің жаңа
сайты өзірленіп
жатқанына
байланысты газет
сайты жұмыс істеуін
ішінара тоқтатуға
мәжбүр болып
отырғанын
хабарлаймыз!

АЛМАТЫДА БРИТАНДЫҚ 114 КӨСІПОРЫН ЖҰМЫС ІСТЕЙДІ

Мегаполис басшысы Қазақстандағы Ұлыбритания елшісімен кездесті

Алматы қаласының әкімі Бауыржан Байбек Қазақстандағы Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Біріккен Корольдігінің Төтенше және өкілетті елшісі Майкл Гиффордпен кездесті. Тараптар сауда-экономикалық және мәдени-гуманитарлық байланыстарды нығайту мәселелерін талқылады.

Мегаполис әкімі Ұлыбританияның инновациялық даму саласында мол тәжірибе жинақтағанын және Лондон мен мен Манчестердің үлгісі бойынша Алматыда «Smart city» жобасын жүзеге асырудың тиімді екенін атап өтті. Алматы мен Ұлыбритания арасындағы тауар айналымында он динамика қалып-

таскан, 2017 жылы бұрнағы жылмен салыстырында 54,7%-ға өсіп, 275 млн. АҚШ долларын құраған.

Оз кезеңінде Майкл Гиффорд өзара ынтымактастықты нығайту барысында тараптар арасында үлкен мұмкіндіктің бар екенін айтты.

— Мен Қазақстан Президентіне Сенім грамотасын өткен айда тапсыран едім, өзімнің алғашкы жұмыс сапарын бойынша өнірдің жедел дамып келе жатқан мегаполисі ретінде Алматының таңдады. Колға алынған бастамалардың барлығы қаланы жоғары деңгейге көтеретіндігіне сенімдімін және өз тараптынан екі ел компаниялары арасындағы ынтымактастықтың дамуына, Білім-

және мәдени бағдарламалардың канат жаюна кәжетті мүмкіндіктердің барлығын жұмысайын», — деді Қазақстандағы Ұлыбритания елшісі.

Кездесу барысында шетелдік делегацияға инвесторларға «бір терезе» қағидасы бойынша қызмет көрсететін Орталықтың, Индустріалды аймактың, АЭА «Инновациялық технологиялар паркінін» өлеуеті көрсетілді.

Казіргі кезде Алматыда британдық капиталдың қатысуымен сауда, каржы, телекоммуникация, құрылым және басқа салаларда 114 көсіпорын жұмыс істейді.

«АҚШАМ-АҚПАРАТ».

● АУЫС-ТҮЙІС

Алматы әкімдігінде бірқатар кадрлық тағайындаулар болды

Алматы қаласы әкімінің әкімімен Білім баскармасының, Тілдерді дамыту баскармасының, Жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар баскармасының, Мәдениет және мұрагаттар баскармасының жана басшылары тағайындалды.

Алматы қаласы Білім баскармасының басшысы болып Гүлнар Ходжабергенова бекітілді. Ол өзінін педагогтық қызметін 1985 жылы Алматы қаласындағы С.Шәкіров атындағы мектеп-интернатта бастаған. Эр жылдары қаланың бірқатар мектебінде мұғалім, директордың орынбасары, директор, сонымен қатар, Алматы, Жетісу, Әуезов аудандарында білім белемінін басшысы болған.

Бұрын Білім баскармасының басшысы болған Рахат Шимашева енді Алматы қаласы Тілдерді дамыту баскармасына жеткешілік етеді. Өз кезеңінде Мамай Ахетов қала әкімінің кенесшісі болып тағайындалды.

Бұлардан өзге, Мәдениет және мұрагаттар баскармасының басшысы болған Ханзада Есенова бұған дейін қалалық мәслихаттың депутаты болды, үзак жылдар бойы Ә.Кастеев атындағы бейнелеу өнері және техникалық дизайн мектебінің директоры қызметін атқарады.

Сондай-ак, Жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар баскармасының басшысы болып Мейіржан Отыншиев тағайындалды. Ол әр жылдары Жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар баскармасында бас маман, білім басшысы болып істеген, соңғы үш жылда осы баскарма басшысының орынбасары болған.

ФАСЫР-ӘЖЕ

Алмалы ауданы әкімінің аппараты мен аудандық ардагерлер кенесінің әкілдері НУРМАҒАМБЕТОВА Қамазия әжені 100 жылдың мерейтоймен күттүктауды.

Қамазия апамыз 1918 жылы Батыс Қазақстан облысы, Казталовка ауданына қарасты Мешіткөл ауылында дүниеге келген. Ауылда сауыншы, есепші, ауылдық кенесте хатшы болған. Сонымен қатар, үядай жылы ауылда мектептің ашылуына да үлесін қосып, сол білім ошағында өзі де бала оқыткан. Озық ойлы, білімді де сергек жан елеулі еңбегінің арқасында әйелдер арасында ауылы бойынша тұнғыш депутат атанған.

Анасы ерте дүниеден өткен. Әкесі Ескалы өте кайратты, елге сыйлы адам болған екен. Ашаршылық кезінде балық аулап, даладан сарышунақ (балпак) үстап, терісін үнға айырбастап отбасын аман-есен алып қалған көрнеді.

Кыздары Мария және Тамараны асырап жеткізіп, бүгінде олардан 15 жиен, 30 жиеншар, 4 шөпшек сүйіп, мейіріміне беленіп отыр.

Күйеуі Амангалиев Бисен 1913 жылы дүниеге келген. Сол кездің білікті агрономы болған. Соғыс басталған жылы қыркүйекте соғысқа аттанған. Сол кезде Бисеннің жалғыз інісі Мұхаметкерей Прибалтика еліндегі армиядан соғысқа кеткен. Екеуде кайтып еліне оралмаған. Бисен атаниң ең соңғы хаты Сталинград тубиен 1942 жылдың қыркүйегінде келген екен.

Қамазия әже – әйел де болса, нөзік иғығымен ердің жүгін көтере жүріп, Мәскеуге дейін барып, соғыстан кейінгі ел экономикасын көтеруде, жарты гасырға жуық ауыл шаруашылығы саласында атқарған абырайрылы енбектері үшін үкімет тарапынан «Еңбек данкы» орденімен және 5 медальмен, бірнеше рет Құрмет грамоталарымен, Алғыс хаттарымен марапатталып, ел ілтіпатына боленген.

Бүгінгі күнде әжеміз Алмалы ауданында немересі Светамен бірге тұрып жатыр. Жақсы адамдардың өмірі бізге өркешан улғы.

Шұғыла ОЛЖАС.

Суреттерді түсірген – Самат

ТҮЗЕТУ

«Алматы ақшамы» газетінің 2018 жылғы 10 акпандары №18 (5525) санында жарияланған Алматы қаласы әкімдігінің 2018 жылғы 24 қантардағы №1/31 қаулысының сонына:

«КЕЛІСІЛДІ»
VI сыйланған Алматы қаласы мәслихатының
ХХIII сессиясының төраймы

VI сыйланған Алматы қаласы
мәслихатының хатшысы

2018 жылғы 25 қантар» деген сөздер қосып жазылсын.

Н.НИЯЗОВА.

К.ҚАЗАНБАЕВ.

2018 жылғы 25 қантар» деген сөздер қосып жазылсын.

АУЛАЛАРДА АҚЫЛЫ КӨЛІК ТҮРАҚТАРЫ БОЛМАЙДЫ

БРЕЙКДАНС БИНЕН БІРІНШІЛІК

Алматыда GGG VOL. 1 –
Орталық Азия чемпионаты өтеді

2018 жыл 17-18 акпан күндері «Atakent Mall» орталығында өтетін Gravity Game Battle Volume 1 (GGG VOL.1) – брейкданстан Орталық Азия чемпионаты «Мен алматылықтың» («Я Алматинец»), қоғамдық корының колдауымен үйімдестарыныш отыр.

Чемпионат Ресейдін Қазан каласында өтетін (27-29 сәуір) Combo-Nation – брейкданстан халықаралық чемпионатқа іріктеу болып табылады. Чемпионатка барлық Орталық Азия елдерінің, Ресейдін мыкты бишлери жиналады.

Чемпионака Әлем чемпиондары мен ен мықты «Бибій/BBoy» төрешілік өтеді.

Чемпионатқа катысқысы келгендер ресми парапша – instagram.com/ggbattle2018 – тіркеле алады.

Іс-шараның басты макстасы – олимпиадалық спорт түрі болып табылатын брейкдансты Қазақстанда дамыту, жастар арасында салауатты өмір салтын қалыптастыру.

2018 жылдың күздінде Алматыда брейкданстан Әлем чемпионатына іріктеу жарыстары өтеді.

Үлдай ЖАҢЫЛБЕК.

КӘСІПКЕРЛІКТІ ДАМЫТУ ЖАЙЫН ТАЛҚЫҒА САЛДЫ

Таяуда әл-Фараби атындағы ҚазҰУ ректоры «Fraunhofer IFF» өнеркәсіптік өндіріс және автоматтандыру институтының консультативтік кеңес жөніндегі төрағасы Бергард Чилмен кездесті.

Кездесу барысында Бергард Чил «Fraunhofer IFF» институтының колданбалы зерттеу институттарын біріктіріп Еуропадағы ен ірі үйім екендігін атап айтты. «Біздін үйім – неміс және шетелдік компаниялардың өнімдерін өндіруге көмектесді. Адам мен техниканың күшін біріктіру арқылы бірге жұмыс жасау жүйесінін дамуына күш салады. Оны тиімді өндірістік жүйелерде біріктіріп, оларды бір-бірімен байланыстыру үшін зияткерлік инфрақұрылым қолданады. Үйім технологияларды толық зерттеп, жетілдіріп, оны компанияға қыска уақыт ішінде енгізу арқылы әр саладағы зерттеу тәжірибесін біріктіре біледі. Осылайша үйім компаниялардың нарыққа бейімделуіне және олардың өнімділігі мен сенімділігін арттыруға мүмкіндік береді», – деді төраға. Сондай-ак, ол Қазақстандағы өнеркәсіп өндірісінің карынды дамып келе жатқандығын басты назарға алды.

Оз кезегінде сөз алған ҚазҰУ ректоры атальыш үйін мен ҚазҰУ арасында колданбалы зерттеу институттарымен бірлесе ғылыми жобалар дайындау, жаратылыстану және колданбалы ғылымдар саласын және шағын кәсіпкерлікті дамыту жайын талқыға салды.

Р.ЕРЕЖЕПҚЫЗЫ,
әл-Фараби атындағы
ҚазҰУ-дың студенті.

КЕРЕК ДЕРЕК

АДАМ ТЕРІСІНІҢ ТУСІ ӨМІРІНДЕ 1000 РЕТ ӨЗГЕРЕДІ ЕКЕН

- Әлемде талай қызық бар. Солардың бірі Чехия астанасындағы «биши» ғимарат. Деконструктивизм стиліндегі ғимарат биші әйел мен еркектің кейілінде салынған.
- Наурыздан бастап қалада 43 шақырым арық жүйесін қалпына келтіру жүреді.
- Алматыда қар жинау жұмысына қатысатындардың санын 3 мыңға жеткізеді.
- Алматыда 38 жоғары оқу орны бар.
- Қазақстанда жұмыссыздық деңгейі қаңтарда 4,9 пайызға тәменеді.
- 14-15 акпанда Жамбыл облысында қатты жел тұруы мүмкін.
- Трамп киберкорғанысқа миллиард доллар бөлүге ұсыныс жасады.
- Орталық сайлау комиссиясы Д. Мыңбайды ҚР Парламент мәжілісінің депутаты етіп тіркеді.
- Ақтөбенің мемлекеттік қызметкерлері аймактағы жағдайы тәмен адамдарды шевтік қамқорлыққа алды.

- АҚШ Сирияға 200 млн. долларға гуманитарлық көмек көрсетті.
- Теміртауда хирургтар мен кардиологтар жетіспейді.
- АН-148 ұшағы құлаған жерде мындаған адамдар жұмыс істеп жатыр, екі кара жәшік табылды. Осы ұшакта болған 33 жастағы жолаушы-экстрасенс өзінің өлеңінің күні бұрын сезген екен.
- Өткен жылы Астанада 2,4 млн. шаршы метр тұрғын үй салынды.
- Қазақстанда электр қуатының тарифі қайта қаралады, – деді Бозымбаев.
- Елімізде латын тілінде құжаттар беру 2021 жылы жүзеге аспақшы.
- Семейде тұрғындардың жылу мен жарыққа карызы 900 млн.ға жеткен.
- Наурыз айынан бастап мұғалімдердің айлығына косымша 24 мың теңге теленеді.
- Елімізде ен жоғары жалақы алатындар қаржы

- және сақтаңдырыу, сондай-ак, ғылым және техника саласының қызметкерлері.
- Тұмаудан құтқаратыны тек қана қозғалмай жату, үйіктау көрінеді.
- Дубайды әлемдегі ең биік қонақүй ашылады.
- Адамдардың 80 пайызы инсульт жағдайында қандай әрекет жасауын білмейді.
- Қазақстанның 14 қаласында ауа сапасы тәмендеді.
- Пхенчханда өткен Олимпиаданың ашылу салтанатындағы ең қымбат билет құны 78 мың рубль болыпты.
- 1999 жылды «АиФ»-тың таралымы 33,4 млн. таралымға жетіп, Гиннестің рекордтар кітабына енді.
- Ресейде 18 бен 24 жас аралығындағылардың 91 пайызы құнделікті әлеуметтік желілерді пайдаланады екен.
- Адам терісінің туsı өмірінде 1000 рет өзгереді екен.

ЖЕКПЕ-ЖЕК ӨНЕРІНІҢ ЖАҢА АКАДЕМИЯСЫ АШЫЛДЫ

Алғаш шаһарда белгілі Kazakhstan Top Team клубының бразилиялық джиу-джитсу және грэпплингтің Қажымұқан Мұнайтпасов атындағы ақадемиясы ашылды.

Спорттық ғимарат Қажымұқан көшесі 22-А мекен-жайда орналаскан. Kazakhstan Top Team клубының мүшелері будан бөлек «Қазақфильмдегі» залда дайындық еткізеді. Бұл жаңа зал Алматыдағы осымен екінші жаттығу орны.

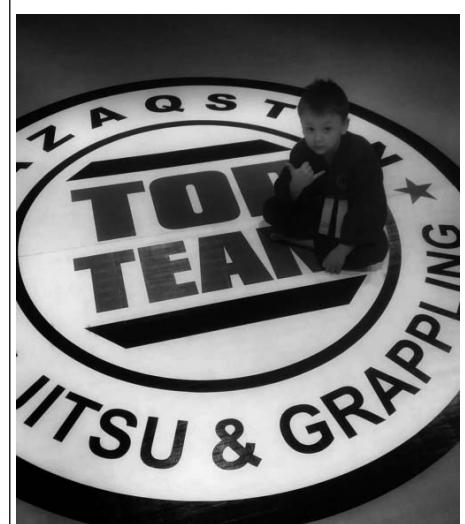
Көптеген халықаралық дәрежедегі чемпиондардың дайындалған жүрген ақадемияның Қазақстан бойынша Ақтөбе, Атырау, Орал, Талдыкорган калаларында да жаттығу залдары бар. Жақын арада Астана каласында Kazakhstan Top Team ақадемиясы ашылады.

Бұл жаңа ақадемияның есігі кез келген адамға ашық. Бір айлық абонемент балаларға 10 мың, ал үлкендерге 12 мың тенгінің құрайды. Алғашқы жаттығу сабағы тегін, бос уакытында келіп дайындалам дегендеге 2000 тенге.

Джиу-джитсу – шығыс халықтарының жекпе-жек спорт түрлерінің негізін қалаған жапондықтардың дәстүрлі, үлттық құресі. Бұл спорттың ерекшелігі шабыл жасаған қарсыласына дүлей кара күшті колданбай, қарсылыстың бағытын өзгертуге, тепе-тәндік калыптаған шығарып, солан кейін барып әдіс колдануға болады.

Казақстанда бразилиялық джиу-джитсу және грэпплинг карындың тұрғындарынан басты негізде келеді. Сәйкесінше жаттығу залдары көбейіп, осы спортын айналысуга жастар қызығушылық танытуда.

Айдана ӘДЛІБЕКОВА,
Алматы калың ДШЖС басқармасы
баспасөз қызметінің жетекшісі.

Нұржамал БАЙСАҚАЛ

Адам баласы жасы ұлғая бастаған шағында осы бейнетімінің зейнетін көрсем деп ойлайтыны да, алатын зейнетакым құнкерісіме жетсе дейтінде өмір шындығы. Өздерінің алатын зейнетакыларын еркиннегін елдердің зейнетакы мөлшерімен салыстырып, әттен-ай, біз де сондай қунға жетсек, алатын ақшамызы құнкерінде артылып, ел таңып, жер көргө жетсе деп те бір күрсініп алатындар да жок емес. Бірақ шындығын айтсақ, біздін зейнеткерлердің зейнетакылары жертау тұрмак, құнделікті ішіп-жайтін азық-тұлға пен коммуналдық телемдерден артылмайтындығын жасырудың кажеті жок шығар. Жинақтаушы зейнетакы қорындағы жарналардың да тағдыры құмға сінген судай түсініксіз халде калып келеді. Қордағы жинақталған жарна зейнетке шығатын азаматтарға 2018 жылға дейін жинақталған жарнаның мөлшеріне қарай болінпі төленіп келсе, 2018 жылдың 1 кантарынан бастап ай сайын зейнетакыға қосымша ретінде төленетін болды. Осы жаһартылған зейнетакы жүйесін түсіндіремін, әйелдердің зейнетке шығатын жасын ұлғайтып, олардын жинақтаушы зейнетакы коры бойынша жинақтайтын жарнасының көлемін ұлғайтамын деп әбден қажыған Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрі Т.Дүйсенова бұл саланың қыры-сырын түсіндіре алмастан жұмысынан кетті. Дүйсенова кеткенмен, халықтың әлеуметтік жағдайына жауапты министрлік жөнге оған қарасты құрылымдар өз жұмысын жалғастырып, Елбасы Жолдауларапан тұндағын жана міндеттерді жүзеге асыру жолында қызмет аткарып келеді. Мемлекет басшысының тапсырымасымен 2018 жылдың 1 кантарынан бастап ынтымакты зейнетакы 8 пайызға, базалык зейнетакы мен басқа да әлеуметтік жәрдемақылар 6 пайызға артканы белгілі. Сондай-ақ, кәмелетке толған бала жастан 1-топ мүгедектерін күтіп-бағып отырган адамдарға осы жылдың 1 шілдесінен бастап бір айлық құнкерің денгейінен кем емес мөлшерде қосымша мемлекеттік жәрдемақы тағайындауды тапсырыды. Ал казір еліміздегі ең төмөнгі зейнетакы мөлшері базалық зейнетакының коса алағанда 49 019 тенгени, ал орташа зейнетакы 71 тенгени құрап отырган көрінеді. Казіргі уақытта Қазак-

ЕҢ ТӨМЕНГІ ЗЕЙНЕТАҚЫ 49 019 ТЕҢГЕНИ ҚҰРАЙДЫ

Бұл базалық зейнетакының қосқандарғы мөлшер болса, Алматыдағы орташа зейнетакы мөлшері 71 мың тенгени құрап отыр дейді Алматы қалалық Өнірлік коммуникациялар қызметі алаңында өткен брифингке қатысқан Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау комитетінің Алматы қаласы бойынша департаментінің басшысы Айдынжан Жаңабердіұлы НАРМАТОВ.

станда көпденгейлі зейнетакы жүйесінде. Ол базалық, міндетті және ерікті денгейлерден тұрады. Осы және зейнетакы мен әлеуметтік жәрдемақыларға байланысты, сондай-ақ, әйелдердің зейнет жасын, бала күтіміне байланысты жұмыссыз отырган әйелдердің жинақтаушы зейнетакы корына жарна жинақтау жағдайындағы 18 маусымындағы №841 Жарлығымен бекітілген Қазақстан Республикасының зейнетакы жүйесін одан әрі жаңғыртудың 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасын түсіндіріп, осы тұжырымдама негізінде орын алған өзгерістерге тоқталды. Колданыска енген көпденгейлі зейнетакы жүйесін, оны колдану әдістері жағында айтып, Мемлекет басшысының осы жылдың 1 шілдесінен бастап көмеге толған бала жастан 1-топтағы мүгедек адамды күтіп, бағып отырган азаматтарға ай сайын бір айлық құнкерің мөлшерінен кем емес денгейде мемлекеттік жәрдемақы енгізуі тапсырылғанын, бұл жәрдемақыны тағайындағы жағдайлары мен төртін КР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі қысқа мерзім ішінде әзірлең, халық назарына жеткізетіндігін мөлімдеді. Сонымен катар, 1 кантардан бастап

Айдынжан Жанабердіұлы алдымен журналистерге 2014

әйелдердің зейнетке шығу жасының жарты жылға ұзартылып, осы тәсіл арқылы әйелдердің зейнетке шығу жасын 2018–2027 жылдар аралығында 63-ке жеткізу көзделгенін айттып берді. Ал бес және одан да көп бала тәрбиелеп отырган әйелдердің зейнетке шығу жасы өзгерітіл-

зейнетакы жүйесі толыктай енбек өтіліне байланыстырылған. Кім көп жұмыс істесе, сол көп зейнетакы алатын болады. Осыған орай, барша казақстандықтар өздерінің атқарытын жұмыстарын заңдастыруға зор мән берулері керек. Әлеуметтік сактандыру жүйесінде де еңбек өтілі мен өтемаки мөлшері арасындағы өзара байланыс қүштейтілетін болады» делінген болатын. Олай болса, зейнет жасына жақындан қалған азаматтардың енбек өтілін есептеп, құжаттарының заңдылығын бір тексеріп қойғаны артық болмас. Мұны департамент басшысы да жүртшылықтын есіне сала кетуді жөн көрді. Демек, енбегінде қалалық болса, көрер зейнетінің солай болмак. Осы басқосу барысында департамент қызметкерлері өткен жылы атқарылған жұмыстары

■ ҚАПЕРЛЕРІНДЕ ЖУРСІН

Қазіргі уақытта Қазақстанда базалық, міндетті және ерікті деңгейлерден тұратын көпденгейлі зейнетакы жүйесі жұмыс істейді.

Бірінші деңгей (базалық) – мемлекеттік базалық зейнетакы төлемі. Бұл зейнеткерлік шығатын барлық азаматтарға енбек өтілі мен табысына қарамастан бірдей тағайындалады.

Екінші деңгей (міндетті) – ынтымақты зейнетакы, ол 1998 жылғы 1 қаңтарға дейінгі жинақталған енбек өтіліне және 10 пайыздық міндетті зейнетакы жарналарынан қалыптасқан зейнетакы жинақтарының есебінен жүргізілетін бірыңғай жинақтаушы зейнетакы қорындағы аударымдар – зейнет алдындағы табысына байланысты республикалық бюджет қаражатынан төленеді.

Үшінші деңгей (ерікті) – ерікті зейнетакы жарналары есебінен берілетін төлемдер. Бұл болашақта зейнеткерлердің қосымша табыс көзіне айналатын ерікті зейнетакы жарналары есебінен азаматтарға жинақтарын үлгайтуға мүмкіндік бермек.

менен. Олар сол қалыптасқан төртіп бойынша 53 жасында зейнетке шыға алады дейді, – алматылықтардың әлеуметтік жағдайына жауапты департамент басшысы. Басқосуда департамент қызметкерлері журналистер тарапынан қойылған саудаларға жауап беріп, кейір мәселелер бойынша түсіндірме жасады. Елбасының биылғы жылдың 12 077 адам қайта күеландырудан өттіпти. Оның 100287 ерекшелектер бола, 1483 бала. Алматы қаласы бойынша мүгедектер саны 31 824 адамды құрайды екен. 2017 жылы департаментке жеке және заңды тұлғалардан 4960 өтініш келіп түсіпти. Ол өтініштердің барлығы қанағаттандырылды дейді департамент өкілдері.

Әмір сұруге жайлы қала

Алматылықтар былтыр көші-қонмен-ақ 23,9 мың адамға есті

Оқырманға жақсы белгілі, қазір әлем халқы жиі орын ауыстыратын болып жүр. Бұл ретте Азиядан Еуропа мен Америкаға қарай көшкен үлттар саны жылдам есіп келеді. Әрине, Қазақстанда қалыпты жағдай бар. Десек те, бізде халық бір жерден екінші өнірге көшіп-қонуға көп бара бермейді. Бірақ соңғы кезде елімізге сырттан көшіп келетін адамдар саны жыл өткен сайын көбейіп бара жатқаны байқалады.

Пайыздан астамын ел ішінде езінің тұрғыбында мекен-жайын ауыстырып жүрген адамдар кураган. Ал олардың 4,7 пайызы халықаралық көші-кон үрдісіне катаусынан мигранттардың басым болігін немесе олардың 95,3

Жалпы, былтыр негізгі миграциялық алмасулар көбіне ТМД елдерінен орын алған. Бұл ретте негізінен миграциялық көрсеткілтік. Медициналық сараптама бөлімдері арқылы 4 734 адам алғаш рет мүгедек деп таңылған. Мүгедектік тобы бойынша 12 077 адам қайта күеландырудан өттіпти. Оның 100287 ерекшелектер бола, 1483 бала. Алматы қаласы бойынша мүгедектер саны 31 824 адамды құрайды екен. 2017 жылы департаментке жеке және заңды тұлғалардан 4960 өтініш келіп түсіпти. Ол өтініштердің барлығы қанағаттандырылды дейді департамент өкілдері.

Осылай халықаралық және өніраалық көші-кон ағыны нәтижесінде олардың бәрі Алматы қаласының ішінде белсенділік түрде мидай араласып кетіп жатыр. Сөйтіп, осындағы көші-кон ағындары бойынша былтырғы 10 айда калада 45,8 мың адам орналаскан. Ал бұл көрсеткіш 2016 жылы сәйкес кезеңде салыстырғанда 45,7 пайызға жоғары болған екен.

**Әзірлек –
Күттебек АЙМАХАН.**

ҚАЛА ЖӘНЕ ҚҰҚЫҚ

ІШКІ ТАТУЛЫҚ ПЕН ҚАУІПСІЗДІК БӘРІНЕН ЖОҒАРЫ

БАҚ беттері өлемде болып жатқан түрлі террактілерге қатысы болсын-болмасын сақалды ер адамды немесе басында орамалы бар әйелді әдейі көрсетіп жатады. Бұл көріністі бірнеше рет көрген кісінің санасында сақалды немесе орамал таққан әйелге деген сенімсіздігі еріксіз түрде пайда бола бастайды.
Шындығында, мемлекет ешқашан біреудің басындағы орамалын шешіп алмайды.

Үқпалындағы іс болуы да кәдік. Оның үстіне қазір қоғамда исламофобия жүріп жатыр. БАҚ беттері өлемде болып жатқан түрлі террактілерге қатысы болсын-болмасын сақалды ер адамды немесе басында орамалы бар әйелді әдейі көрсетіп жатады. Бұл көріністі бірнеше рет көрген кісінің санасында сақалды немесе орамал таққан әйелге деген сенімсіздігі еріксіз түрде пайда бола бастайды. Шындығында, мемлекет ешқашан біреудің басындағы орамалын шешіп алмайды.

Казір басында орамалы бар көптеген көліншектер түрлі мемлекеттік мекемелерде әп-әдемі қызыметтерін жалғастыруда. Алайда, кейір мекеме басшылары мен орамал таққан көліншектер арасында түсініспеушіліктер орын алада. Санасына жоғарыда айтып откен коркыншыты сінірген кейір басшылар мәселенін байыбына бармай орамал таққан көлін-

шекті жұмыстан шеттеткісі келетін белгілі жайт. Бұл мәселе уақыт ете келе сауатты түсіндіру жұмыстары арқылы өз шешімін табады деп ойлаймын. Дәл қазіргідей алмагайп үакытта нағыз мұсылман өзінің мұсылмандығын тек сыртқы формаларымен ғана емес, ішкі мазмұнмен, яғни, көркем мінезімен һәм іс-әрекетімен көрсету тиіс. Өзіне жүктелген істерді жауапты әрі сапалы етіп үақытында орында, өзгелерге әрдайым үлгі бола білсе ғана, ол – шыныайы кемед мұсылман. Болмайтын нәрселерді сұлтатай етіп жұмыстан қашқақта, өзгелермен әнбейтін тақырыпта сөз таластырып, Алланың саналы іс жасауға берген санаулы уақытын күр бекерге өткізу – мұсылманға тән емес.

Жуырда Еуропа елдерінің бірінде аэропорттагы қеденін бакылау қызыметінде никаб (тек көзі ғана ашық, қалған жерлерін жабық қара түсті кім) киген әйелден куаіпсіздік максатында тек түрін (бетін ғана) көрсетіп отуді талап етеді. Жаңағы әйел оған бағынбайды. Ақыры, кеден қызыметкерлерінің талабы орындалғаннан кейін ғана жаңағы әйел шекарадан етеді. Осы оқиғадан кейін әлемдік деңгейдегі түрлі БАҚ беттерінде «мұсылман әйелді мәжбурлап шешіндірді», «мұсылман әйелдері жәбір қөруде» сынды арандатушы тақырыптарда материалдар жарық коре бастады. Нәтижесінде қашшама мұсылман мәселенің байыбына бармай, бір-біріне ғайбат айтып, үлкен құнөларға батты. Ислам дінінде ғайбат айтту Аллага серік косудан кейінгі екінші үлкен құнө жатады. Исламда біреудің сыртынан ғайбат айту – харам саналған істердің қатарында. Ислам ғұламаларының айтуыша, ғайбат

айтуыша адам, өз ісіне өкініп, қайта тәубе етпесе, мұсылманшылықтан шығады. Сонымен катар, үнемі ғайбат айтумен шұғылданған мұсылмандың сыртқы келбеті мұсылман болғанымен, ішкі дүниесі іштарлыққа толып, жүргіті карайып, шыныайы мұсылмандық қалыбын жоғалтады.

Бүгінде «ДАИШ» құрамында болған соудырлардың никаб күп алып босқындармен ілесін қашып жатқандығын БАҚ жарыса жазып жатыр. Олардың көшілігі ұсталып, маскаралары шыққаны белгілі. Жалпы, кез-келген мемлекет өз шекарасына кіргісі келетін адамның түріне қарап, арнайы құрылғылар арқылы оның қылмысқа жатысының бар-жоғын аныктайды. Бұл талап мұсылман елдерінің барлығында бар. Мәселен, мемлекет үлкен кеме сияқты. Сол кеменін белгілі бір бағытқа жүру үшін ондағы төртілті қадағалаушы капитаны болады. Көп жағдайда капитан кемені түрлі дауылдардан сактандыру максатында белгілі бір шешімдер қабылдан, қауіпсіздіктің алдын алып жатады. Айналаны дүрбімен шылып, өзге де көтерлердің бағылайты. Сол сөтте кемедегілердің барлығы төртілкі бағынып, капитанының нұсқауымен жүрсе, қалған жерлеріне жете алады. Ал көрініше кемедегі өзге адамдар капитанының айтканын істемей, өркім өзім білемдікке салынса, кеме ешқайда жылжымай бір орында тұра беруі мүмкін. Мұндай жағдайда кемеде қауіпті ахуал орын алып, жүртті үрей мен үмітсіздік жайлап бейберекесіздік болады. Нәтижесінде талас-тартыс кемені тұнғиыққа батырып бір-ақтынады.

Айналып келгенде, мұның бәрі ел илілігінде жасалып жаткан іс. Не себепті мемлекет мұндай жағдайға баруда? Әрине, қауіпсіздік мәселесі қазір қоғамда бірнеше орындағы түйткілді тақырыпқа айналды. Оның үстінде ғұған дейін Актөбеде орын алған даңқестік актілер діни ағым өкілдерінің қоғымен жасалды ғана, ол – шыныайы кемед мұсылман. Болмайтын нәрселерді сұлтатай етіп жұмыстан қашқақта, өзгелермен әнбейтін тақырыпта сөз таластырып, Алланың саналы іс жасауға берген санаулы уақытын күр бекерге өткізу – мұсылманға тән емес. Жуырда Еуропа елдерінің бірінде аэропорттагы қеденін бакылау қызыметінде никаб (тек көзі ғана ашық, қалған жерлерін жабық қара түсті кім) киген әйелден куаіпсіздік максатында тек түрін (бетін ғана) көрсетіп отуді талап етеді. Жаңағы әйел оған бағынбайды. Ақыры, кеден қызыметкерлерінің талабы орындалғаннан кейін ғана жаңағы әйел шекарадан етеді. Осы оқиғадан кейін әлемдік деңгейдегі түрлі БАҚ беттерінде «мұсылман әйелді мәжбурлап шешіндірді», «мұсылман әйелдері жәбір қөруде» сынды арандатушы тақырыптарда материалдар жарық коре бастады. Нәтижесінде қашшама мұсылман мәселенің байыбына бармай, бір-біріне ғайбат айтып, үлкен құнөларға батты. Ислам дінінде ғайбат айтту Аллага серік косудан кейінгі екінші үлкен құнө жатады. Исламда біреудің сыртынан ғайбат айту – харам саналған істердің қатарында. Ислам ғұламаларының айтуыша, ғайбат

Бақытжан САТЕРШИНОВ,
Казакстан дінтанушылар Конгресінің төрагасы, философия ғылыминың докторы, профессор.

Әрине, шаһарда қазірде пәтерін жалға беріп, һәнәпқасын «айырып» жүретіндердің көп екені бұрыннан белгілі. Бірақ «Tengrinews.kz» сайты жазғандай, сүйікті қаламызда баспанасын жарты миллион тенгеге жалға беретіндердің бар екенін естіп көрмеппін. Содан да әлгі жолдарды алғаш оқығанда «Шамасы, ғұлар ақшаның буына елтіп, оңай бауды көздегендер-ау?..» деп топшылаған едім, өзімше. Осы ретте, қаладағы салық органдарының да мен секілді ойлайтының аңғарып қалдым. Сол себептен де, әлгі пәтерін қымбат бағаға жалға берушілер қадағалаушы салық органдарының көзіне түс бастапты.

ПӘТЕР ЖАЛДАУШЫЛАР

Салық органдары назарына ілікті

Осыған орай, «Алматыдағы Medeu аудандық Мемлекеттік кірістер басқармасы қызыметкерлерінің айтуыша, элиталық пәтерлерді жалға беретін пәтер ішелеріне алғап дауыттарда айтыптарда салынбағ шүйн бір апта ішінде салық органдарында тіркелуге дауыт берілді», – деп хабарлайды Tengrinews.kz.

Өйткені, аталған мекеменің мәліметінен

сүйенсек, осы Medeu ауданындағы тұрғын үй кешенінің тек біреуінен ғана пәтерді зансыз түрде жалға беретін 15 пәтер анықталыпты. Бұл ретте Мемлекеттік кірістер басқармасындағылар «Аудандағы екі бөлмелі пәтер ай сайын 250–300 мың тенгеге, ал үш бөлмелі пәтер 420 мың тенгеге жалға беріліп отырған. Ал енді осындағы «бір тұнеп шығу» үшін ғана пәтер қожайындары «клиенттерінен» 15–20 мың тенгеден алып тұрған. Оның үстінде мұндайға пәтер бағасы ұсынылған болме санына байланысты болған.

Сонымен катар, «кайсыбір пәтерлер көбіне ризэлтор компаниялар арқылы да жалға беріліп тұрған. Бұл ретте Алматыға іссапармен келген азаматтар өзіне құжат

кәжет болған жағдайда жалға алу туралы келісім-шарт немесе ол адамның өз жұмысымен жүрғен «жеке көсіпкер» екенін раставайтын қоғалық ғайында беруши «жеке көсіпкердің» өзі немесе ризэлтор компания дайындал беріп отырған», – деп түсіндіреді. Демек, пәтерін жалға берушілер клиенттерге кәжетті барлық құжаттарды қоса жасап берумен де айналысадыны анықталған. Әрине, мұның да заңсыз жолмен жасалатыны бөрімізге бесенеден белгілі. Өйткені, осыдан екі-үш жыл бұрын өзіміз де Астанаға іссапармен барғанда үйін жалға берушілердің «осындағы заңсыз қызыметін» пайдаланғының бар еді. Әрі елордага барып-кайткандардан мұндай қызыметтің өлі емін-еркін жасалатыны естіп жүрміз.

Атап айттыны, Мемлекеттік кірістер басқармасының мамандары жалға беруші пәтер иелерінің тиисті орындарға «жеке көсіпкер» ретінде есепте тұрғағанын, одан қалды ешқашан да салық төлемейтіндігін айтады. Осы ретте олар «Мұндай жағдайға байланысты пәтер иелеріне өздерін «жеке көсіпкер» ретінде тіркеуге тұруға немесе өздерінің накты табысын қорсеттін құжатты алулары үшін бір апта уақыт берілді. Бұл ескертпен айыппен салынатын болады. Осыған сәйкес, тіпті, олар әкімшілік жауапкершілікке ғана емес, сондай-ақ, қылмыстық жауапкершілікке тартылуы да әбден мүмкін», – дейді. Сондай-ақ, бүгінгі таңда, сонымен катар Алматыда қымбат пәтерлер мен үйлердің кебі интернет арқылы жалға беріліп жүр екен.

Күттебек АЙМАХАН.

● *Hipim*

Нәзіктігіңді ештеңеге айырбастамашы!

Менің Гүлназ есімді құрбым бар. Тұрмыста. Әп-әдемі екі қызы бар. Астында көлігі, басында бас-панасы, қызметі – барлығымен қамтылған.

Бірақ неге екені сол, құрбымның кейінгі кездері ештенеге қоңілі толмайтын болды. Тіпті, кейде «қүйеусіз де екі қызымыда баға аламын!» деп шіренетінін кайтерсіз?! Қөп адамға жүрген ортасы әсер етегіні рас екен. Менін байқауымша, ол жұмысқа орналасқала өзгерді. Себебі, қызыметі өсті. Казір бір бөлімді басқарады. Содан бері жұмысқа erte кетіп, кеш келеді. Жалақысы қөбейіп, қалтасы қалындағы білем, қымбат күімдер мен әшекейлерге өүес бола бастады. Анда-санда шүйрікелесіп әңгіме айтатынымыз бар. Бірде ол қасындағы қызметтес қыз-келіншектер кей кездері жұмыстын кейін кафе, мейрамханага барса, бұл үрге қайтатыны айтты. Соларға еліктесе керек, үрге «біреуде өші бардай» ашуланып келетінді шығарыпты. Әлбетте, бұл қыздары мен әкесіне ұнамайтын. Жұбайы Еркін томага-түйік, артық әңгіме айтпайтын азамат. Қөп сөзі жоқ, салмақты жігіт. Пен деміз гой, кейде «өзіндікінен өзгелердің өмірі тамаша» секілді болып көрініп тұрады. Құрбыма да сондай бір отбасының өмірі әсер етті-ау шамасы, кейінгі кездері «ажырасыман» деген сөзді жи айтатын болды. Бірақ мен құрбымның ешбір себепсіз шаңырағының шайқалғанын қаламаймын. «Дос жылатып, дұшпан күлдіріп айтады» емес пе, бір күні Гүлназдың үйіне арналы барып, бар ойымды жайып салдым: «Әй, құрбым-ау, канша жерден қырып ақша тапсан да, сенін тапқаның қүйеуіннің табысындаі берекелі бола коймас. Сен олай күпірлік жасама! Осы күнім тәуба десенші. Қүйеусіз өмір сүрді онай деп кім айтты саған! Балаларын әкесіз, өзің «ажырасқан» деген атка қаласын. Елдің, ерек біткен-нін көз құртына айналасын. Жалғызбасты болған сон, қоңіл ауғаннаны барлығы саған бір сүйел қалғысы келіп тұрады. Сыйлаган жерін конак етіп шақырса, бара алмай қор боласын. Себебі, онда құрдастар арасында түрлі өзіл-калжындар айтылады. Оның бір шеті саған тиіп кетуі мүмкін. Осы саған керек пе? Мазанды алып күнде арак ішіп жатыр ма, қүйеуін?! Қоғамдық жұмыстарға араласып, кешке дейін сыртта жүргенше, отбасының берекесін келтірудін қамын ойла. «Мал табу— ер адамын, бала табу — әйелдің міндеті» деген гой. Ереккепен тайталасып, алысқанмен алысып, жұлысқанмен жұлысу бізге тән қасиет емес. Бұл әйел табиғатына жат. Мал тапқанша — қүйеуіне мұрагер болатын ұл тап! «Ерек — түздің көркі, әйел — үйдің көркі». Өтінемін, әйелге тән нәзіктігінді ештенеге айырбастамашы! дедім шын ниеттес болып. Әрине, «дүниеде ақыл айтқаннан онай іс жоқ» деп жатады. Десек те... құрбым ойланып калды...

**Анар ЕРДЕНҚЫЗЫ,
«Шаңырақ» ықшамауданы.**

Бетті өзірлеген – Күралай ИМАНБЕККЫЗЫ

**Қазақ
әйелін «жан
жолдасым»
дейді. Бұл –
үлкен сөз
ғой. Жаны
мен жаны
үндес, ойы,
арманы
үйлес, егіз
адамбыз
дегені ғой.**

Ф.МУСИРЕНОВ.

• *Өз сөзім – өзімдікі*

ИМАН ҰЯЛАҒАН ОТБАСЫНДА

шанырақ шайқалуы мүмкін емес

дүктан еңесі түсіп жүргендер жетерлік. Әйтсе де, олардың арасында кәтелігін түсініп, баласының болашағын ойлап, қайта косылып жататындары некен-саяқ. «Бәріне уақыт емші» дейміз... Жылдар оте келе ажырасқан әйелге – күйеу, еркекке – әйел табылар, бірақ балаға ата-ана табылмайтынның ойланбаймыз-ау... Өкініштің де осы. Бұғандегі дәл осындай күй кешіп, өзгенін бақтына қызыға қараң жүрген каншама тағдыр иелері бар десеңізші?!

«Отбасында болатын кез-келген киындыкты жеңудің бірден-бір жолы – кешірімді болу. Егер жас отау иелері сабыр мен төзімді ту етіп, бір-біріне түсіністікпен караса, шешілмейтін түйн жок» дейіл қоңтап көрген аналар. Қоңке топырак шашпаймыз, әрине. Бізде бакытты отбасында баянды ғұмыр кешіп жатқан жас отбасылар баршылық. Олармен мактанды болады. Әйтсе де, сезімдері лап етіп жаңып, тез сөніл калатын жастардың жок емес екенін жасыруға болмас. Әсірелеп айтсақ, кейібр жастар танертең танысып, тусте кездесіп, кешке үйленуге барада. Соған қарағанда, олар «үйленудің онай болғанымен, үй болудың қызын» екенінән әлі жете мән бере алмай жүрген скелід. Осыдан кейін «сонда жастарға не жетпейді? Кешеғана бір-бірінсіз өмір сүре алмайтындей болған кос жүректің бүгіндегі екі жакқа жалт бұрылуының себебі не? Шынында да, жастар неге жи ажырасады?» деген сансыз сауаллын қобейтіні рас.

сансыз сауалдың көбесеттін рас.
«Әріне, оған себеп те, дәлел де көп. Ажырасудың ең басты себебі – жастардың отбасы жауп-кершілігін сезінбеуі. Жанұя болған соң ыдыс-аяқ сылдырламай түрмайды. Тіпті, бұл кезеңен ең мықты деген отбасы да отеді. Бірақ, олар ашуды ақылға жендіріп, түсінбеушілкіт сабырмен шешеді. Ал ажырасатындар ше?! Олар бірі ашууланғанда, екіншісі үндемей қалуды дұрыс шешім деп ойламайды. Керісінше, бастарынан сөз асырғысы келмей, екеуі де үұрыс-керіске жол береді. Мұның соны арадағы сыйластықты бұзады. Кей жағдайда ер-азаматтар әйеліне кол көтеруге дейін барады. Одан кейін әлемметтік жағдайдаңың төмөндігі де отбасындағы жанжалға сеп». Бұл да өмірдің ыстығы мен сұзығын, қайғысы мен куанышын бірге бөліспін, шашыргында шаттық салттанат курған аналардың сөзі.

Басында баспаңасының жоктығы мен мәрдымсыз жалақыны желеу еткен жастар да ажырасуға бейім тұрады. «Жаксы жұмыска

орналасуға дипломың жок, жұмыс тауып беретін туысын жок...» деп бірін-бірі айыпта, санасуға көшеді. Бір айта кетерлігі, сол үйленген жастардың басым көпшілігі қалалық жерлерде тұрғылары келеді. «Қалада әмір суруге, еңбек етуге барлық жағдай бар. Жылы үй, жайлы пәтер. Олар су тасымайты, от жакпайды. Еңбек етем десен, жұмыс табуға болады» деп женил ойлады. Әлбетте, артынып-тартынып жолға шыкканымен, оларды мұнда ешкім құшак жайып қарсы алып тұрмайтыны белгілі. Алашки қындық осылай басталған сон жастардын арасында әлемүттік тенсіздік орын алады. Осы арада әмірге сәбіндің келуі де зандылық. «Жығылған үстіне жұдьырық» демекші, балаға кажетті тағам мен киім-кешегі, тіпті жаяльының өзі біраң қаражатты қажет ететін түсінікті. Өзі қатарлы отбасылардың жағдайына қарап, тапқаны пәтерақы мен шай-пұлынан артылмайтынына налитындар дәл осы тұста ақырасуды оның жол деп табады. Жана үйлене салып бәріне бірден қол жеткізу мүмкін емес. Барлық та, байлық та жыл оте, қызығы мен шызығы араласқан тірлікпен келетінін олар түсінгісі келмейді. Жастардың кателесетін тұсы да осы жер. Ерлізайыптылардың бір-біріне деген өзара сыйластығы, ашуды ақылаға жендіріп, кешірімді болуы – отбасының берік ұстанымы болғандаған нәтижелі болмай ма? «Сыныққа сылтау ізделеген» адам кез-

келген жағдайды көлденен тартатыны белгілі. Тұрмыстың киыншылығы, ағайын арасындағы араздық, ене мен көліннің карым-кательнасы... Осылай уақытша киындықтарға шыдай алмаудың ақыры жас отбасынын аяктан түрып кетуіне себеп болатынын өмірде көріп жүрміс. Мойнына еш жауапкершілік жүтіп арқаламайтын жігіттеріміз артынып-тартынып кете баар. Ал құшағында сәбіи бар жас ана ше? Үйде баласын бағып отырган жас анада қайдағы жұмыс, қайдағы қаражат? Жалдаған пәтердің акшасын енді кім төледі?.. Баар жері, басар тауы қалмаган соң жалызыбасты аналар қайтсін?! Баласын амалсыз ата-анасына апаруға мәжбүр. Ондағы ойы шамалы жағдайын түзеп алған соң, баласын өз колына алғып, тәрбиелеу. Біздін бір жаман әдетіміз, ештененің байыбына барып, мәнін білмей жатып, сыпсын сөзге еріп жататынымыз. Сөйтеміз де: «Дұрыс тәрбие берmedі» деп анасына кінө артамыз. «Қызы қайтып келіпті» деп баласын жазғырамыз. «Біреуді өсектемес бұрын, оның киген аяқ-киімін кіп, оның жүрген жолымен жүр. Оның жолдағы шалынған өртасына шашын. Оның бар ауыр-пальығын сезін» деген. Дұрыс түсінініз... бұл оймызы жолы болмаган жандарды жактау да, даттау да емес. Канша айтсақ та, кандай іс қылсақ та, ол әркімнің өз өмірі. Мандайға жазылған тағдыры...

Әйтсе де, жастардын сана-сына отбасы туралы құндылықтарды, онын қадірі мен касиетті туралы мағыналы дүниелердің көбірек сіңірер болсақ, ұтaryмыз көп. Біздін сөзімізге Л.Ибраимовың отбасы құндылықтарына арналған «Казак этнопедагогикасындағы отбасы тәрбиесі» атты еңбегіндегі «Отбасы – ынтымақ пен берекенін үйыған орны, улғі алар мекені. Сондыктан «Әке көрген оқ жонар, шеше көрген тон пішер» деп пайымдайтын қазак өмірлік ереженің жібін сабактап, әрі қарай жағластырып әкетуді үрпактың борышы деп санаған. Яғни ізгі мұрат – әкеге қарап үлдің, шешеге қарап қыздың өсүімен үштасып жатыр. Санағылых та, даналых та, иманжүзділік те, адамгершілік те бала бойына отбасының тәлімі арқылы дамиды, өзгермес касиетке айналады. Бұл казаки өмір салтының заңы» деген сөздері түзdyк бола алады. Демек, бала бойына даритын барлық адамгершілік касиет отбасындағы тәлімтәрбиеден бастау алса керек. Жанұядығы ата-ананың өзара сыйластығы, олардың бір-біріне деген құрметі, ақыл-кенестері бала үшін үлкен мектеп. Ендеше, үрпағын ізгілікке баулып, ұлы мен қызының тәрбиесін көзінен таса қылмай, имандылыққа тәрбиелеу – ата-ананың міндепті. Ал иман үялаган отбасында шанырақ шайқалуы мүмкін емес...

— Бәйіште-ау, қандай жермен құла болдық екен... Таныса салып салынты қоғейткендегіне қараста, оларға баласының бақтырым емес, ақшаның ролі маңыздырақ да деп калдым. «Бізде солай...» деген салты қоғейін кетті гой, тіпті...

— Мен де соны ойлан отырымын, отағасы.

— Баланда да ес жок. Сырын біл меген аламға ғашық болып... Үйленемге басты. Арты жақсы болып әйтесүір... — деді шай ішіп отырып Аскарбек аға...

— Неге булай дейсін отағасы-ау, үннаткан екен, қайрын берісін. Одан да қуданың алдына баруға кам жасайык.

— Өзің де байқаган шыгарсың, әлті болашақ көлінің кірік қакластан, бетіне тік қарастаңын. Үннады. Қыз бала деген болашақ ата-енесімен таңысуга келгенде аз да болса уялыш, жүзін томен салмаушы ма еді? «Егер кыз қозға тіке қараста үялыш, ата-анаңын оте жақсы тәрбие бергені» дегендегі естімеп не еді? Өз басым, бетіне белрійін қарастыңыздың босағамды аттағаның каламас едім. Жүзінен бір жылылық байқай алмадым гой...

* * *

Аскарбек аға мен Айман женгей тоғызы бала тәрбиелеп осірген жаңуя. Алдыңылдары жоғары білім алып, қызметін істеп жүр. Енді міне, тұла бойы тұнғышын үйлендірге кам жасап жатыр. Ұлы Темірлан үйленбек. Қуні кеше Темірлан болашақ жарын әке-шешесімен таңыстырымакка үйге ертіп келді. Есіктен еш қымсынбай кірген Зәуренің көлөгегінде қысқа болатын. Тізеден жоғары боласын ба, ата-анаңын алдыңда ерсілеу көрінді. Шашы беліне түсінімен, аркасында көбірек жайылып жатыр. Сораксыз сол, дастархан басына жайғаскан кезде де бойжеткеннін терге озып, ұлынан жоғары отырғаны еди.

Білем, баласының таңдауы үйдегі әке-шешеге ұнамалы. Себебі, болашақ көлінің әлі танып-біліп үлгерметен шаңырақта еш қымсынбай еркін сойлеуі, кім-кісі үйдегі үлкендегін көнілін шықлады. Әйтсе де, сезімдері арнасынан тасып жаткан жастардың бетінен қақсыз келметен ата-ана оларға кедері болмайык деп шешті. Үлдарын үйлендірді. Бір

ЖАР ТАНДАУДА ЖАҢЫЛМАЙЫҚ...

баласы екеу болған соң ел катарлы той жасады.

* * *

Жас отау иелерінде Темірлан мен Зәуренден аскан бақтырым жан жок. Көлін болып, босаға аттауы, ағайын туыстын «күтті болсын» айтып соңа келіп, ата-енеге шай беру, тіпті, үй жинаудың өзі Зәуре үшін болек сезім болатын. Құндар етіп жатты. Уақыт ете келе алғашкы кездегі алтын-шашкын албырт сезімнің жалыны басылып, күнделікті күйбен тіршілік басталды. Бұл отбасындағы ер мен әйел арасындағы қарым-қатынастын қалыптастасын көзөн емес пе? Темірланның алдыңда уақытта бала-шағасын асырап, отбасына камкор болу жауапкершілігі тұрса, Зәуренің мойныңда әкесін құрметтейтін үрпак осіру міндетті тұрды. Алайда, әмірде барлығы біз ойланады бола бермейді гой...

* * *

Жас отбасы екі жылдай әке-шешесімен бірге тұрды. Кейіннен атанаңын еншісін боліп беріп, жеке отау болып, болек шыкты. Әмірде үш бала келген соң, Темірлан отбасын асырауда алдына жан салмады. Қішкентай бұлдыршіндеріне ұнтақтын еріп, калағанын жегізді. Бірақ Зәуреде «осы құнімі шүкір» дейтін қанагат болмады. Жалакыны уақытында ала алмай қалатын кездеген көз-келгеннің басында бар құбыльыс. Зәуре болса мұндағы қындықтарға тосыркай карат, шыдамсыздық танытудың әдете айналдырыды. «Қалауын тапса, кар жанатының» ол ешқашан ойлаган емес. Онын түсінігінде күйеу тек акша табатын адам секілді еді. Болашаңдан үұрыс шыгарып, кит етсе, кетемге басты. Зәуре құн өткен сайын күйеуінін миын жеп, аузынан ак ит кіріп, көк ит шығатын шайпау әйелге айналды. Малтапкыш күйеуінің жанына тиетін ауыр сөздерді карша боратын болды. «Табысын аз, ел секілді заулюм үйде тұра алмадым, да, онын бауырларының да жанын

алмадым». Зәуренің күйеуіне кояр бар кінәсі, міне, осы. Ал Темірлан болса, мінезе бай, сабырын жігіт еді. Кезекті «концепті» гой деп онша мөн бермеуге тырысытын. Үндемей қоятын. Әлбетте, бұл әрекет жұбайлық байланыстын үзілүшінән әкеліп согатыны белгілі. Ерлі-зайыпты деген болмаса, олардың арасында ешқандай жылылық калмады. Әйтте, бір үйде тұрып жатыр. Әркім өз әлемінен өмір сүрді. Негізінде, реніншін ішіне жинал, әкелеп беру — ауыр жүк, егер ол үдей берсе ауруға алып келетін рас екен. Темірлан жұбайнаның әрекетіне қанша ашуласа да, іштен тынатын. Ешкімге білдірмейтін. Алайда, жаман кылым байқалған үйден бақыт үркіп қашады екен. «Бір қун үрсінде үйден қырық құн ырыс кетеді» демекші, отбасында ешқандай береке калмады. Үйріс тамактанып, жүйкесі орнында болмағаннан кейін Темірланның денсаулығы сыр беріп, онын соны қандағы қант молшерінің қоғейіп кетуінен пайда болатын қант диабеті дертіне шаалдықтырыды. Ол-ол ма, дұрыс диета ұстамаган соң ауруға асқынып, ауруханадан бір-ак шыкты. Бауырлары кезек-кезек қасында түнеп, барлық ем-домын алуға көмектескінімен, өмір бойы бірге боламыз деген «сүйіктісі» қалын сұрауға жарамады. Ауруханага бармады. «Жұмыстан босай алмадым» деген сұлтау Зәуренің ұранына айналды. Бұл, әлбетте, Темірланның да, онын бауырларының да жанын

**Әке жүрөгі
таудан
үлкен,
Ана жүрөгі
төңізден
терен.**

● Omirdiң өзі

ауыртты. Құдай басқа салмасын, егер аяқ асты ауырып, төсекке танылсан ен бірінші Алланың, екінші дәрігердін, үшіншіден жұбайының назары ауадай кажет емес пе?! Айналандағы жанашырлардың бауырдың жөні бір болек өрин. Осы тұста Шал ақынның жар тандудағы мына бір елени:

«Әдел аласаң қаралап ал ақылдысын,
Сол болар басқалардан жақаңын кісін.
Ағайынга, туысқа қайырлыса,
Дүниеде нағыз соғай, макұл кісін.
Ере – аю, балага – қасқыр боласа,
Ондай қатын алеаның

күні құрсын» — деген өлөні еріксіз ойға оралады екен. Иә... ауырсан — шипа іздейтін, киналсан — жаныннан табылатын, әлсіреп қалсан — күш-куат беретін, қуаныш пен қайына бірдей ортактасатын, ен дәмдін бірге беліл жеітін, әмірдін ыстығы мен сұзына, қызығы мен шыжығына бірдей төзе білетін, тіпті, ашуласан — кешіре алатын жар құшқанға не жетсін, шіркін!

Міне, бауырлық Темірлан бір айдан асты, төсектен тұрган жок. Осы аралықта Зәуре женген ауруханага бір-ак рет барды. Бір-ак рет... Не деген қатығез жүрек! Сонда оның сүйегенің қайсы, барлығына бірге қүйегенің қайсы! «Үйдін тамағын сағынан шыгарсын, саған ыстық сорпа алып келдім...» немесе «мына шұлдықтың күп алышы, аянын жаурамасын» десе, бауырның әкесі бірдемде басылып кетпей мә? И-әрекетіне қарасан Зекене бүгінде қүйегінде жеткілік. Алайда, жаман кылым байқалған үйден бақыт үркіп қашады екен. «Бір қун үрсінде үйден қырық құн ырыс кетеді» демекші, отбасында ешқандай береке калмады. Үйріс тамактанып, жүйкесі орнында болмағаннан кейін Темірланның денсаулығы сыр беріп, онын соны қандағы қант молшерінің қоғейіп кетуінен пайда болатын қант диабеті дертіне шаалдықтырыды. Ол-ол ма, дұрыс диета ұстамаган соң ауруға асқынып, ауруханадан бір-ак шыкты. Бауырлары кезек-кезек қасында түнеп, барлық ем-домын алуға көмектескінімен, өмір бойы бірге боламыз деген «сүйіктісі» қалын сұрауға жарамады. Ауруханага бармады. «Жұмыстан босай алмадым» деген сұлтау Зәуренің ұранына айналды. Бұл, әлбетте, Темірланның да, онын бауырларының да жанын

иә... Қезінде әкем бекер ашуланбағыпты-ау... Егер соң кезде үлкенін ақылына құлал әссак, ағатайым үйінде бұлай әкеліп шығып жеткілік. Енде, осылай сүрініп кетіп, опык жеп жататыныңыз бар... Алайда, әмірлік серігінің басы ауырып, балтырып сыйзаганда сенің жайбаракат жүргеніне жол болсын, жене? Айтынышы, егер сіз жұбайыны ауырса, не істер едіңіз?..

Иә... Қезінде әкем бекер ашуланбағыпты-ау... Егер соң кезде үлкенін ақылына құлал әссак, ағатайым үйінде бұлай әкеліп шығып жеткілік. Енде, осылай сүрініп кетіп, опык жеп жататыныңыз бар... Алайда, әмірлік серігінің басы ауырып, балтырып сыйзаганда сенің жанына жоламайды: үйінде жұрт кімейді, жолдастын басында үлкенге құрметіп азайып барады. Әзілхан Нұршайықов атамыздың мына бір сөзі: «Көп нәрсе әйелге байланысты гой. Дос та, туыс та, жолдастас та әйелін жақсы болса жанында болады. Ал әйел шайпау, жалқау, долы болса, ешкім сенің жанына жоламайды: үйінде жұрт кімейді, жолдастын басында үлкенге құрметіп азайып барады. Әзілхан Нұршайықов атамыздың мына бір сөзі: «Көп нәрсе әйелге байланысты гой. Дос та, туыс та, жолдастас та әйелін жақсы болса жанында болады. Ал әйел шайпау, жалқау, долы болса, ешкім сенің жанына жоламайды: үйінде жұрт кімейді, жолдастын басында үлкенге құрметіп азайып барады. Әзілхан Нұршайықов атамыздың мына бір сөзі: «Көп нәрсе әйелге байланысты гой. Дос та, туыс та, жолдастас та әйелін жақсы болса жанында болады. Ал әйел шайпау, жалқау, долы болса, ешкім сенің жанына жоламайды: үйінде жұрт кімейді, жолдастын басында үлкенге құрметіп азайып барады. Әзілхан Нұршайықов атамыздың мына бір сөзі: «Көп нәрсе әйелге байланысты гой. Дос та, туыс та, жолдастас та әйелін жақсы болса жанында болады. Ал әйел шайпау, жалқау, долы болса, ешкім сенің жанына жоламайды: үйінде жұрт кімейді, жолдастын басында үлкенге құрметіп азайып барады. Әзілхан Нұршайықов атамыздың мына бір сөзі: «Көп нәрсе әйелге байланысты гой. Дос та, туыс та, жолдастас та әйелін жақсы болса жанында болады. Ал әйел шайпау, жалқау, долы болса, ешкім сенің жанына жоламайды: үйінде жұрт кімейді, жолдастын басында үлкенге құрметіп азайып барады. Әзілхан Нұршайықов атамыздың мына бір сөзі: «Көп нәрсе әйелге байланысты гой. Дос та, туыс та, жолдастас та әйелін жақсы болса жанында болады. Ал әйел шайпау, жалқау, долы болса, ешкім сенің жанына жоламайды: үйінде жұрт кімейді, жолдастын басында үлкенге құрметіп азайып барады. Әзілхан Нұршайықов атамыздың мына бір сөзі: «Көп нәрсе әйелге байланысты гой. Дос та, туыс та, жолдастас та әйелін жақсы болса жанында болады. Ал әйел шайпау, жалқау, долы болса, ешкім сенің жанына жоламайды: үйінде жұрт кімейді, жолдастын басында үлкенге құрметіп азайып барады. Әзілхан Нұршайықов атамыздың мына бір сөзі: «Көп нәрсе әйелге байланысты гой. Дос та, туыс та, жолдастас та әйелін жақсы болса жанында болады. Ал әйел шайпау, жалқау, долы болса, ешкім сенің жанына жоламайды: үйінде жұрт кімейді, жолдастын басында үлкенге құрметіп азайып барады. Әзілхан Нұршайықов атамыздың мына бір сөзі: «Көп нәрсе әйелге байланысты гой. Дос та, туыс та, жолдастас та әйелін жақсы болса жанында болады. Ал әйел шайпау, жалқау, долы болса, ешкім сенің жанына жоламайды: үйінде жұрт кімейді, жолдастын басында үлкенге құрметіп азайып барады. Әзілхан Нұршайықов атамыздың мына бір сөзі: «Көп нәрсе әйелге байланысты гой. Дос та, туыс та, жолдастас та әйелін жақсы болса жанында болады. Ал әйел шайпау, жалқау, долы болса, ешкім сенің жанына жоламайды: үйінде жұрт кімейді, жолдастын басында үлкенге құрметіп азайып барады. Әзілхан Нұршайықов атамыздың мына бір сөзі: «Көп нәрсе әйелге байланысты гой. Дос та, туыс та, жолдастас та әйелін жақсы болса жанында болады. Ал әйел шайпау, жалқау, долы болса, ешкім сенің жанына жоламайды: үйінде жұрт кімейді, жолдастын басында үлкенге құрметіп азайып барады. Әзілхан Нұршайықов атамыздың мына бір сөзі: «Көп нәрсе әйелге байланысты гой. Дос та, туыс та, жолдастас та әйелін жақсы болса жанында болады. Ал әйел шайпау, жалқау, долы болса, ешкім сенің жанына жоламайды: үйінде жұрт кімейді, жолдастын басында үлкенге құрметіп а

АҚША ҚАРДЫҢ АҚТЫҒЫН ТІЛЕГЕН

Жыл маусымдарының өзіне тән қуанышы мен қызығы болады. Жазғы аптапта бүкіл әлем қар жамылган қыс маусымын, керісінше аязды құндері жазғытұрым жайдары кездердің аңсайтымыз да бар. Табиғат жаратылысында барлығы да рет-ретімен кезектесіп келіп жатады. Эр қыс маусымында «Бүкіләлемдік қар күнінің» дүниежүзі бойынша аталып өтүнде де үлкен мән жатса керек. Бұл мереекеге байланысты әлем елдерінде жүртшылық қызық спорт түрлері – шаңғы мен конькимен сырғанаудан жарыстар өткізіл жатады. Алматыдағы Шымбұлақ пен «Медеу» мұз айданында шаңғы мен конькимен сырғанап, бос уақыттарын көңілді өткіzetіндердің қатары артады. Қала ішінен тегін сырғанақ тебетін мұз айданындарының пайдалануға берілуі де жүртшылықтың қыс маусымын тиімді пайдалануына кең жол ашып отыр.

Биылғы ит жылғы қыс өзінің қалын қарымен есте қалып тұр. Қыстын алғашкы айында ауа-райы жылды әрі қар сирек жауды. Кантардың ортасынан қалын қар қаланы да, даланы да басып қалды. Үстін-үстін толассыз жауған қардан автомобиль жолдары мен жаяу жүргіншілер жолы қарға көміліп, көліктер катынасы қынданап кетті, қатты аяздан мектептерде сабак тоқтаған да кезі болды. Қалай десек те, Жер-ананы ак түске бояп, сан түрлі ернектерімен безендірген қыс мезгілінің қуанышы болек. Жылдағы қыстын ғажайып көріністерінен әсер алдып, жыр шумағын арнаған ақындар да жетерлік. Ұлы Абай атамыздың «Ақ киімді, денелі, ак сақалды, Сокыр мылқау, таңымас тірі жанды, түсі суық, көрі құда», – деген тенеуінен көп жәйтті анғарамыз. Илияс Жансүгіров: «Жерін анау, Ақ кебенек кигендей», «Әдемі ақша бетін жауған қардай (Халық әні «Карлығаш»), кейнігі ақындар Қалқаман Сарин «Түсіп жатыр аспаннан сұалап хаттар», Теміргали Қөпбаев: «Ардың аппақ түріндегі ғой қар деген», Танакөз Толқынкызы: «Қар дегенің бар болғаны сағыныш, Қоз жасымның мұздап қалған бейнесі», Жандос Байділда: «Аппақ қар кап-кара шаш ақ түспеген, Аппақ қар менін анам ақ ниетті, Аппақ қар ак сөз Алла алдындағы» өлең шумактары тартымды оқылады. «Ақша қардың ақтығын тілеген» халқымыз тазалық пен пәктікі аспаннан жауған қарға тенеген.

Ақ түтек боран, ақ түтек үскірік – түтеп, желдете жауған қар. «Ақ түтек, алай-тулей борандарда, Аяққа ажал әлде оралғанда, Төзді олар, төздірді өзі тағдырынын, Көтесін баска түссе амал бар ма?» (Саги Жиенбаев).

Ат құлагы көрінбейді – ак түтек боранға байланысты айтылады. «Аспаннан жауып, жерден көтеріліп, ат құлагы көрінбейтін ак боран үйіткіп соктай кеп» (Ж.Мұзапаров).

Аяз сынды – сұқытын беті қайтты. «Шұнак аяз азырак сынды» (С.Сейфуллин).

Қар төсеніп, мұз жастанды – қыстын көзі қырауда күнендік көрді деген мағынада айтылады. «Аязды суық боранда, Қалышылдағы өстін сүмсіп, Таңды атырың қоранды, Қар күшактап, мұз сүйіп» («Бозжігіт»). «Аяз бен боранда, жауыншашында топ не көрсө, соны көруге шыдаған, жанын аямаған, қар төсеніп, мұз жастанған, етегін төсеп, женин жастық қылған бақташи ғана баға алды» (М.Әуезов).

Шұнак, шынылтыр аяз – ызгарлы суық, бет қаритын үскірік. «Білімнің ен алғашқы жүгі маган, Қос кітап койныма тығып алған. Секенбай жүгіреді мектебіме, қызыл күн, шұнак аяз шыны қардан» (Ф.Қайырбеков).

Ізгары қатты суық – күшті аяз. «Қанағары күшті, айттықтанмен женбейсін, Тында төрөм сыйынмен. Таудың басы бадалды, Ізгары қатты хан тақсыр!» (Ү.Көрібаев). «Ізгары суық қантардай, мағына ешкім келмеген» (Ақын жырлары).

Ақса қар – жана жауған таза қар. «Ол үйқыдан оянғанда сыртта ақша қар қалықтап жауып тұр екен» («Оңтүстік Қазакстан»).

Ала қанат қар – бір аумакка жауып, бір аумакқа жаумай жерге ала түскең қар. «Жағалауды қыстаған ауылдар күн жылт етісімен қаптап көшіп шықканда, қыр әлі қыс ызғарынан айыға каймай, қара жел ызыған жонда алаканат қар жатты» (Әбдіжәміл Нұрпейісов).

Анжыр – қардың еріп катуы. Қарынға арасынан каткан қарлы мұз. «Еріген қардың еріп, анжырға айналуы малдың аяғымен жайылуына күнендік келтіріп тұр. Біраз малыштар отарын қорадан шығармай жем-шебін беріп, колда ұстап отыр» («Молшылық үшін»).

Боз қырау – күзгі күні тоназудан болатын шық. «Сауын саусан, бие сау, Боз қырау түспей сұалмас. Түйткіл тартсан, түие сау, Ауру, бәле, жын алмас» («Қазак мәтөлі»).

Қалалак қар – ірі түйіршікті жапырақтап жауған қар. «Қүйтімдай балаларға дейін ак сапалактын ішінде бакырып, жылап етіп жатыр» (С.Жұнісов, «Заманай»).

Әзірлекен –
Өтеш ӨТЕУЛПУЛЫ.

Yстіміздегі жылдан бастап, елімізде сауда мекемелерінде полиэтилен пакеттерді таратуға тыйым салыну көзделген болатын. Қазір пластик ыдыстарды қолдануға әлем елдерінде тыйым салынып отыр.

Ермек ЖУМАХМЕТҰЛЫ

20 МИНУТ ҚАНА ПАЙДАЛАНАТЫН ПОЛИЭТИЛЕН ПАКЕТТЕР 400 ЖЫЛҒА ДЕЙІН ШІРІМЕЙДІ

Галымдастың зерттеуі бойынша 20 минут қана пайдаланатын полиэтилен пакеттер жер астында 400 жылдай шірімей жатады екен. Полиэтилен пакеттер мұнай мен табиғи газдан жасалынғыдан оны көптеген елдер айналымнан шығарып тастауда. Осыған орай супермаркеттер мен сауда үйлерінде металл, шыны ыдыстарды қабылдаپ, оған чек беретін арнайы автоматтар қойылған. Өйткені, бұл елдерде қалбыраға, түрлі ыдыска салынған, құйылған тауарды алушы құтының ішіндегісін ғана сатып алмайды, сыртқы ыдысына да кепілді ақша төлейтін көрінеді. Қорапты, қалбырағы, құтыны көрі өткізген жағдайда төленген кепіл ақшасын көрі қайтaryп алады. Ал түрлі батареялар мен лампалар сататын дүкендерге істен шыққандарын апарып өткізу де жолға қойылған.

Бүгінгі таңда әлем елдерінде қоқыстың қатталда қарыны бәсендедеуде. Отынга тек қоқыс жағы, онын қуатымен электр энергиясын тараттын стансалар қойылуда. Және олар шағын көшө, кішігірім шағын аудандарды ғана емес, тұтастай қалаларды жарықпен қамтамасыз етсе, болашақта олардың санын молайту мемлекеттің алдыңа қойған жоспарын енгізілген. Осылайша қоқысты пұлға айналдырып, тек тасталған заттардан ғана миллиардтаған пайда түсіреді екен.

Сонғы кездері еліміздің көптеген өнірлерінде үздіксіз жауған жауын салдарынан көшө біткен бос пластмасса қалбырларына толып кеткенін байқадық. Алматы қаласындағы су жүретін арықтардың барлығының аузы бос қалбырлармен бітеп қалған. Қоқыстар салатын темір жәшіктер жоқтың қасы. Мәселен, осыдан бірнеше жыл бұрын қала саябақтарына қойылған бірнеше мың қоқыс жәшігінің басым көшпілігі қолды болып кетіпти. Қазіргі уақытта саябақтарға қосымша мыңдаган қоқыс жәшігі орнатылған көрінеді.

Айтпақшы, осыдан біраз бұрын Алматыда, Астанада қоқыстан қазына жасауға ұмтылған ойниет, идеялар болатын, бірақ ол жарты жолда жалғасын тапшады. Осы жұмыс Алматы қаласында қолға алынып отыр. Алдағы уақытта қаланың Алатау аудандында қоқыс өндеу зауыты ашылмақ. Қала басшысы бұл істің барынша маңызды екенін айтты. Қайта өндеуге түсетін материалдар 14 атау бойынша, қағаз, әйнек, пластика, органикалық болып сұрыпталмақ. Бұл шара қала тазалығының үлкен мүмкіндіктері болмак.

Бүгінгі таңда қогам өмірінің барлық саласында полиэтилен пакеттерді кеп пайдаланамыз. Ол дүкендерде тегін таратылғандықтан, оны барлық қадемізге жаратамыз. Бір мезеттік қажетімізді орындаған болған сон, оны орындырыныз қалаган жерімізге лақтырып тастаймыз. Алайда, оның қоршаган ортага тигізіп жатқан жағдайында назар аудармаймыз.

Галымдастың дерегінде, 20 минут қана көдемізге жаратылатын полиэтилен пакеттер жер астында 400 жылға дейін шірімей жата беретін көрінеді. Яғни бір жолға қалталар жер қойынын ластап, жегі құртша топырақ құнарын жейді екен. Түскең ортасына зиянын тигізді, өртесең – жану кезінде ауаға аса улы органикалық қосындылар бөліп шығарады. Ал құлінде ауыр металдар қалады. Мамандардың айттында, әлемдегі әрбір құстарында пластикалық қалдықтар бар екен. Бір жылда бір миллионға жуық құс полиэтилен қалдығын жеп өлтін көрінеді. Қазақ даласындағы аң-құстардың белгісіз жағдайда түрлі ауруға ұшырап, оның үстіне түрлі жаралардың қалтап кетүнене не себеп? Оны осы бағытта тексеріп жатқан кім бар?

Әлемнің 40-тан астам елі полиэтилен пакеттерді өндіру мен қолдануға тыйым салып отыр

Тазалық демекші, жүрдек поездармен қай бағытта жүрмекіз, жол толы бос құтылар мен полиэтилен қалталарды көрсін. Жел өтінде

ПОЛИЭТИЛЕН ПАКЕТІН

қағаз дорбаға қашан
алмастырамыз?

қалғандары әр бұтага қонақтап, дала біткенді ақшанқанға айналдырып жіберген.

Полиэтилен пакеттердің негізгі құрамадас болігі – мұнай мен табиги газ. Оларды дайындауда әлемдік қара алтын өндірісінің 4 пайызы жұмысалатының біреу білсе, біреу білмейді. Әлеуметтік зерттеулердің нәтижесі еліміз қалаларының әрбір түрғыны жылына орта есеппен бір реттік дорбалардын 300–500 данасын пайдаланатын көрсетіп отыр. Егер бір қазақстандық полиэтилен пакеттерді қолданудан бас тартса, жылына 50 литр мұнай үнемдеуге болады екен.

Мұнайды өңдеу, пластик өндіру, оны бояу кезінде ауага зиянды заттардын мол қоры тасталатынын, ол өз кезеңінде су мен топыраққа тарап, тірі ағзаларға орны толмас залал келтіреттін ескермей келеміз. Бұрындары апаларымыз бен аналарымыз дүкенге барғанда қолдарына іле шығатын тор дорбалар мен себеттерге көшүді ойластыруымыз керек болып тұр. Алайда, оны басы артық жүк көріп, ескіліктің белгісіне балайтындар полиэтилен пакеттен бас тартуга әлі ყықыластырылған.

Осыдан екі жыл бұрын «Қазақстан–2050» жалпылттық қозғалысы «ЭКО пакет» жобасын жүзеге асырмақ болған еді. Бұл жоба халық арасында Елордамызы «ұшатын пакеттер қаласы» деп аталғанынан туындаған еді. Алайда, жогарыдағы акцияның аяқ алдысы өз жалғасын таптай тұралап қалды. Қала түрғындары бастамаға қолдау білдіре қоймаган сон жоба жарты жолда қалып қойды. Сауда орнында бір реттік тегін пакет түрғанда астаналықтар «ЭКО пакет» сатып алуды басы артық шығын көрді. Әрине, бұл жерде оның жогарыда мысалға алғанымыздай, атқарылу, яғни қайта өткізу мәселелері ойластырылмады.

Бұғынға таңда әлемнің 40-тан астам елі пластик пакеттерді өндіру мен қолдануға тыйым салып отыр. Бір реттік дорбаларды пайдалану мәселесінің өзектілігі артқаны соншалық, оларды қолдануға тыйым салатын заңнамалық актілер қабылдаған мемлекеттер саны күннен-күнгө көбейіп келеді. Олар полиэтилен пакетті орнына экологиялық тепе-тәндікті бұзбайтын, тірі ағзалардың тіршілігіне залал келтірмейтін қағаз пакеттер ұсынып отыр. Кейбір елдер оны заң жүзінде бекітіп те алған. Мәселең, өткен жылы АҚШ-тың Калифорния штатының губернаторы пластик сөмкелерді қағаз дорбалармен алмастыруға міндеттейтін заң шығарды. Заң қатаң сақталып отыр.

Ресейлік заң шығарушылар да бір реттік дорбаларды пайдалану мәселесін шешуді қолға

алған. Мемлекеттік Дума депутаттарының пікірінше, Ресей секілді орман қорына бай мемлекеттік пластик қалбырлардан бас тартатын уақыты баяғыда жеткен. Сондықтан бізге де өндірістік қалдықтар қорын азайтуға қол жеткізген елдердің үлгісіне үнілү керек сияқты.

Бұл – бір гана мысал емес. Италияда 2011 жылдың өзінде-ақ, сауда орындарында бір реттік полиэтилен пакеттерді қолдануға тыйым салынды. Бұғынде италиялықтар көп реттік қолдануға арналған қалын дорбалар мен биопакеттер пайдаланады. Ал Қытайда 2008 жылдан бері қалындығы 0.025 мм.-ден аспайтын полиэтилен қантамалар мен пакеттерді өндіруге және қолдануға рұқсат етілмейді. Занды бұзған адамдар айыппұл төлейді. Әлемде мұнай өнімдерінен түрлі шаруашылық бүйімдарын көп шыгаратын Қытай гана. Шыгаратын бүйімдарын өткізетін аймақ ретінде олар Орта Азия елдерін гана таңдалап отыр. Біз осы бағыттағы сауатымыздың аздығынан зардап шегіп отырымыз. Ал осы шара Балтық елдерінде қалай қолға алынған? Мәселең, Латвияда сатып алушыларға бір реттік пластик дорбалар ұсынған сауда орындарына қосымша салық салынады.

ПОЛИЭТИЛЕН ПАКЕТТЕРГЕ САЛЫҚ ЕҢГІЗІЛДІ

Полиэтилен пакеттерді қолдануға түбекейлі тыйым салған елдердің қатарында Австралия да бар. Жасыл аймақтың Кенгурұ аралында орналасқан сауда желілеріне полиэтилен қантамага оралған тауар сатуға қатаң тыйым салынған. Бұғынде бұл ел полиэтилен пакеттерден таза әлемдегі алғашқы мемлекет болып отыр. Африкадағы Танзания да экологияны ластайтын пакеттер өндірісінен ада. Занды бұзғандар бір жыл бас бостандығынан айрылады.

Үндіқтай аймағы мен Бангладеш, Тайвань және Үндістанның бірнеше штатында өндірістік қалдықтар өнірде түрлі қоздығыш ауруларды тудырып отыр. Қолданылған полиэтилен пакеттерінің өзен арналарын бөгөу оқигалары жиілегендіктен, жергілікті экологтар полиэтилен пакеттерге тыйым салу туралы заң шыгаруға билікті көндірген. Нәтижесінде бұл елдерде қоқыстың қордалануы азайған.

Экологиялық ахуалға алаңдаган кейір мемлекеттер полиэтилен пакеттердің өндірісі мен қолданысына тыйым салмаса да, белгілі бір шектеу

шараларын жүргізіп, қоршаган ортага зиянын тигізбейтін баламалы қантамалар өндірісін реттеде. Мәселең, Ұлыбритания – наң өнімдеріне арналған биопакеттер шығаруды қолға алған әлемдегі ең алғашқы мемлекет. Мұндай биопакеттер төрт жыл ішінде өзінен-өзі ыдырап кетеді екен. Бұғынде Британ аралдарында көп мақсатта қолдануға арналған полиэтилен пакеттерді матадан жасалған сөмкелерге алмастыру шаралары жүргізілуде. Шарала корольдіктиң 50-ге жуық ірі сауда желісі тартылған. Сатылымнан түсken қаражатты сауда желісі Ұлыбританиядагы жаңа саябақтар мен өзге де демалыс орындарының құрылсына жұмсауды көздел отыр. Полиэтилен пакеттерден бас тарту шараларының қөрсеткіші жаман емес. Мамандар жүргізген зерттеу 10 британдықтың алтауы дүкенге қағаз немесе матадан жасалған қалтамен барғанды қалайды екен.

Біз жогарыда бір гана сауда нүктелерінде қолданылатын пакеттер туралы айттық. Алайда, бұғынға таңда уақыт үнемдеу амалдарымен қызмет орындарына полиэтилен қораптармен түсі ас алдыруды да әдекте айналдырып алдық. Көзден жауын алатында шағын ыдыстарға құйылған ыстық астан денсаулығымызға қаншалықты зиян шектіріп жатырмыз? Мұны зерттегендер әзірше жоқ болып тұр.

Осыдан бірнеше жыл бұрын Бали аралдарының түрғындары жаппай «Қош бол, пластик дорбалар!» – атты шара жүргізіп, аралда тазалық акциясын өткізді. Арал түрғындары күн саудын 680 текше метр пластик қоқыстарын шыгарады екен. Бұрын арал түрғындары тамақта тек органикалық пальма жапырақтарынан жасалатын ыдыстарға қолданып келіпті. Пластик құтылар мен орамалар пайда болғалы бері арал ыдырамайтын қоқыстарға көміліп қалыпты. Пластик қалдықтардың көлемін азайту үшін арал түрғындары әдette оларды өртеуге мәжбүр болған. Соның салдарынан ауага метан мен өзге де токсиндердің үлкен көлемі шыгарылған. Енді 2018 жылдан бастап аралда полиэтилен пакеттер қолданысына тыйым салынбағшы. Осының бәріне аралдағы ағайынды екі қыз бастамашылдық танытқан. Аралдың тазалығы үшін күресіп, арнайы топ құрган ұйымға жақында Бали губернаторы да қабылданыпты.

Бізге де осылардан үлгі алып, неге қаламыздың тазалығы үшін күрестеске?

Коршаган ортанды қорғау шараларын қолға алған мемлекеттердің бастамасынан АҚШ та шет қалмаган. Гавай – полиэтилен пакеттер қолданысына түбекейлі тыйым салған ең алғашқы штат. Жергілікті түрғындардың наразылығын тудырумай үшін штат билігі бұл тыйымды біртіндеп енгізген. Швецияда 1994 жылы сауда орындарында тұтынушыларға тегін таратылатын полиэтилен пакеттерге салық еңгізді. Соның нәтижесінде жергілікті билік мұндай дорбалардың қолданысын 90 пайызға кеміткен. Даниялық заң шыгарушылардан үлгі алған ирландылықтар да бір реттік пакеттерді қолданыстаң шыгарудың жолын ұзақ іздеғен. Одан құтылудың жолы ретінде дүкендер полиэтилен орамаларды сатып алушыларға өз құнынан айтарлықтай қысметті бағаға сата бастаған. Қалтага салмақ салатын пакеттерге ақша шығындағысы келмеген түрғындар осыдан кейін матадан тігілген дорбаларға көшкен.

Бұғынға таңда еліміздің Энергетика министрлігі бір рет пайдалануға арналған пакеттерді жоуды кезең-кезеңмен қолға алудың жолын қарастыруды. Бастама қолдарлық-ақ. Алайда, ол бұған дейінгі бастама салмақ салатын пакеттерге ақша шығындағысы екен дейміз.

исламдық дүниетаным, географиялық, тарихнамалық, философиялық, педагогикалық білім деңгейлері және т.б. алуан мәселелер сөз аркауына алынды.

XIX ғасыр мен XX ғасырыңың бас көзіндегі ақындар айтыстар дәстүрлінің кемелдене дамуының нәтижесінде діни-исламдық ағартушылық және еларалық-ұлттаралық, сонымен бірге жазбаша айтыстар өрістеді. Діни-исламдық ағартушылық мазмұндағы айтыстарда ақындар Жаратушы Алла және оның Нұрының құдіретімен гарыштық-ғаламдық дүниенің жаратылуы, Мұхаммед пайғамбар, сахабалар, екі дүние (фән және баки) жалғастыры, жұмак пен дозақ және т.б. Ислам дінінің ұлағатын жырлады. Діни-исламдық ағартушылық айтыстарында Құран-Көрән сурелері аяттарын бағдар еткен адамгершілік-имандылық көзкарастары және Аллага арналатын мадақ, мұнәжат сөздер тұракты айтылды.

Елдігімізге сын болар сала

Қазақ әдебиетінің тарихында **еларалық-ұлтаралық, яғни халықаралық ақындар айтыстарының** да маңызды орны бар. Қазақ және туысқан түркі (қыргыз, карақалпак, татар, өзбек) халықтары ақындарының айтыстары әдеби байланыстар кеңістігіндегі елеулі орны алады. Туысқан халықтар ақындарының бетпе-бет отырып өнер тілімен сыйысып сұхбаттасуы – түркі халықтары мәдениеттері тарихының дара ерекшелігі. Қазақ және қыргыз ақындарының айтыстары екі елдің рухани мәдениеті тарихында маңызды үлес болып қосылды. Сүйінбай мен Катағанның, Құлмамбет пен Каламқастың, Сарыбас пен Калмырзаның, Кенен Әзірбаев пен Халық Акиевтің, Жақсылы мен Османқұлдың және т.б. ақындардың айтыстары еларалық-халықаралық мәдени байланыстар жүйесінде поэтикалық ықпалдастықты қалыптастырыды. Аталған айтыстардың әдебиет туындыларына тән бейнелілік өрнектері осы жанрдың классикалық көркемдік үрдісіне негіз қалады. Айтыстардағы ақындардың шынайы көлбеттері психологиялық шабуыл (қарсыласының мысын басу, қоңіліне үрей, аландау, абыржу туғызу) арқылы айқындалады. Қөркем бейнелі, поэтикалық мағыналы ойлармен, қөркем кестелі шумактармен төкпелей жырау тұракты қолданылады.

Еларалық-ұлттардың айтыстар – бейбіт қатар өмір сүрге дәнекер болған карым-катаңастар куралы катарындағы мәдени казына. Халықтардың дербес болып калыптаскан тарихын құрметтеп жырлау арқылы ақындар жалпыадамзаттық гуманистік мұраттарды итерген азаматтық-қайраткерлік ұстанымдарын дәлелдеді. Мысалы, Сүйінбай мен Катағаның айтысында екі ақынның да туған халқына арнаған перзенттік маҳаббат

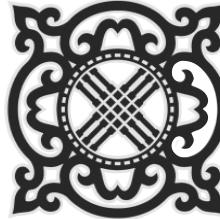

Темірхан ТЕБЕГЕНОВ,
филология ғылымының докторы, профессор

almaty-akshamy.kz
almaty-aksham@mail.ru

АҚЫНДАР АЙТЫСЫ –

РУХАНИ ЖАНҒЫРУДЫҢ ҚОЗҒАУШЫ КҮШІ

**2016 жылдың
16-17 ақпанында Абай
атындағы Қазақ Ұлттық
педагогикалық
университетінің
ұйымдастыруымен жыр
алыбы Жамбыл
Жабаевтың туғанына
170 жыл толуына
арналған «Ұлы дала
жыршысы»
тақырыбымен Бірінші
республикалық студент
ақындар айттысы
әткізілген-ді. Дәстүрлі
сөз өнерін ұлықтауға
арналған осы үрдіс биыл
15-16 ақпандан тағы да
ҚазҰПУ-дың
ұйымдастыруымен
«Менің пірім – Сүйінбай»
тақырыбымен жалғасып,
Екінші республикалық
студент ақындар айттысы
әткізілгелі отыр.
Жамбыл атамыздың
172 жылдығы және Абай
атындағы ҚазҰПУ-дың
90 жылдық мерейтойының
іс-шаралары аясында
әткізілетін бүл жыр
сайысына
Останымыздағы іргелі
жоғары оқу
орындарының талантты
айтыскер білімгерлері
қатысады.**

өүендері байкалды. Екі акын да өздерінің туған өлкелерінің географиялық кеңістігін, адамдардың материалдық және рухани мәдениетті дамыткан ұлагатын жырлады. Ыстыққөл жайлауы, Алатау өнірі, казактың барлық өлкелері (Жетісу, Сыр бойы, Сарыарқа, Еділ, Жайық өзендері мен Орал тауы төнірегі және сол мекендердегі қазактың ататек жүйесіндегі барлық әuletтер) толық қамтылады. Демек, бұл айттыс — Сүйінбайдың бүкіл Казақ Елін тұтастай қамтып жыраган нағыз ұлт акыны екендігін дәлелдеген шығарма.

Жыр алыбының жөні бөлек еді

ХХ ғасырдың 40–80-жылдарындағы казак әдебиеті тарихының үлттых болмысын танытуда ақындар айтысы жанры дәстүрлі қызметін жаңғырта жалғастыра дамыды. Кенес заманындағы ақындар айтыстарының саяси-идеологиялық ықпал, бакылау шеңберінде ерістеген – сол кезеңнің ақиқаты. Қазақ поэзиясындағы дәстүрлік авторлық поэзия урдісін уақыт шындығымен, халықтың арманымен орайластыра жырлаган Жамбыл Жабаев, Нұрпейіс Байғанин, Доскей Әлімбаев, Шашубай Кошқарбаев, Кенен Әзірбаев, Нұрлыбек Баймұратов, Жаксыбай Жантебетов, Маясар Жапақов, Үмбетәлі Көрібаев, Төлеу Кебдіков, Казанғап Байбололов, Әлібек Байкенов, Нартай Бекежанов және т.б. халық ақындары да拉адан танылды.

Казак сөз өнерінің үстаз-тұлғалары А.Байтұрсынұлы, Х.Досмұхамедұлы, М.Жұмабаев, С.Сейфуллин, С.Мұқанов, М.Әуезов Ф.Мұсірепов, Ф.Мұстафин және солардың ізіндегі жаңа толқын көрнекті қаламгерлер — бәрі де Жамбыл және оның дәстүріндегі айтыс ақындарының шығармаларын үлттық әдебиет дамуының өзекіт аринасы ретінде таныды. Себебі, дәстүрлі ақындар поэзиясы өкілдерінің шығармашылығында айтыстар (ауызша да, жазбаша да), сонымен бірге лирикалық-дидактикалық философиялық өлендер, эпикалық дастандар мол орын алды. Үлттық әдебиеттіміздің көп томдық тарихнамасында дәстүрлі ақындар поэзиясы өкілдерінің негізгі тұлғалары болып келе жатканы — тарихи ақиати. XX гасырдың бірінші жартысындағы Мәскеуде еткен казак әдебиеті мен казак өнерінің өйгілі

онқұндіктерінде қазак мәдениетінің үлттық сипатын танытқандар (1936 жылы – Жамбыл, 1949 жылы – Нартай бастаған халық ақындары) дәстүрлі ақындар поэзиясы екілдері болды.

Дәстүрлі ақындар поэзиясын бүгінгі жалғастырушыларды ұлттық әдебиет дамуының құрамында қарастырып бағалаған **алыптар онегесі** (С.Сейфуллин, Г.Жансуғиров, С.Мұқанов, М.Әуезов, Ф.Мұсірепов) Тәуелсіз Қазак елінің жана тарихын жасап жаткан казіргі кезеңдерде қөмекслене бастағандай әсер береді. Республикалық және халықаралық айтыстардың талай рет женимпаздары, катысушылары болған, поэзияның айтыстан басқа да жанрларындағы (лирикалық өлеңдер, дастандар) туындыларын қамтыған бірнеше кітаптары да жарық қөрген ақындардың мемлекеттік басқару мекемелері тарапынан елеп-ескеру шараларын көрүі – табиги заңдылық емес еп? Бірак бұл – әзірше енді ғана назарға альна бастаған мәселелердің бірі.

назарда алғына бағтаған мөслилдердің ортасынан шығады.

Ресми турде «Қазак КСР-ның Халық ақыны» күрметті атағы (1948 ж.) белгіленіп, Төлеу Қебдіков (1954), Қенен Әзірбаев (1961), Қалқа Жапсарбаев (1961), Үмбетәлі Қерібаев (1961), Омар Шипин (1961), Ғабдыман Игенсартов (1962), Нұрхан Ахметбеков (1963), Манағ Қекенов (1980), Қекен Шәкес (1987), кейіннен Әсельхан Калыбекова, Әсия Беркенова, Қалихан Алтынбаев, Конысбай Әбілев осы атақты иеленді. Осы дәстүрді қазір де жалғастыру қажеттілігі – уақыт талабы.

Бұғінгі айтысқа талап биік

ХХ ғасырдың 90-жылдары және қазіргі ХХI ғасырдың бас кезі – Казакстан Төуелсіздігі әлемдік деңгейде салтанат құра бастаған жаңа тарихи кезен. Айтыс ақындарының катарына жаңа есімдер косылды. Аманжол Әлтаев, Мұхамеджан Тазабеков, Мәлс Қосымбаев, Серік Құсанбаев, Бекарыс Шойбеков, Елена Әбдіхалыкова, Дәүлеткерей Қөпүлі, Ақмарал Леубаева, Қерима Оралова, Әзімбек Жанқұлиев, Айтакын Үлгаков, Айнур Тұрсынбаева, Оразалы Досбосынов, Әбілқайыр Сыздыков, Ринат Зайытов, Айбек Қалиев, Аспанбек Шұғатаев, Серікзат Дағысенгазин, Мұхтар Ниязов, Бакыт Жағыпаров, Жансая Мусина, Еркебұлан Қайназаров, Болатбек Оразбаев, Мейірбек Сұлтанхан, Калижан Ділдашев және т.б. жас толқын қосылды. Бұл толқындағы ақындар сұрыпсалма (импровизация) өнердің жемістері олек өрнектерін, бейнелілік-көркемдік сипатын байыта тусты.

Сөзіміздін арқауындағы негізгі мәселе – айтыс ақындары өлеңдерінің әдебиет жанры екендігі. Сондыктан казіргі айтыс ақындары да ұлттық әдебиет тарихы арнасында жүрген жауапкершілікті үнемі естен шығармауы тиис. Казіргі айтыс ақындарының барлығы да орта және жоғары білім иелері. Арапарында филологияғы ғылымының кандидаттары, докторлары, ғылым магистрлары (Мәлс Қосымбаев, Елена Әбдікалыкова, Аманжол Әлтаев, Серікзат Дүйсенғазин, Даулеткерей Кәпүұлы, т.б.) да бар. Айтыс өнері арқылы танылған ақындарымыздың казак және туысқан түркі халықтарының, әлем мәдениетінің, Ислам дінінің толық тарихымен қарууланған білімдарлықтара көрінүі тиис. Халқымыздың әлем халықтары мәдениеттерімен ықпалдастық байланыстары, этностық-этнографиялық дара үлгілі касиеттеріміз, әлемге халқымызды таныткан әдеби-мәдени, тарихи мұраларымыз, алдыңғы және кейінгі толқын қайраткерлер ұлағаты, ұлттық тәлім-тәрбие дәстүрлері, казак даласындағы табигат байлықтары, пейзажы сұлу көріністі өлкелер және т.б. тарихи-этнографиялық дүниетаным белгілітілігі жырланғаны абыз. Қоғанесе өздерінің ауылдарын, ататегіне жакындығы бар адамдарды ғана тізбелер жырлайтын жершіл-рушыл психологияның ықпалынан сак болу керек.

Осы орауда ХХ ғасырдың 80-жылдарынан бастап көзіргі XXI ғасырдың белестеріне дейін баба дәстүрлі ақындар айтыстарының республикалық, халықаралық көлемде кеңінен өрістеп дамуында жоғары деңгейдегі біліктілікпен үйимдастырушылық-басшылық етіп келе жатқан, көзіргі кезде Айтыс ақындары мен жырши, термешілердің Халықаралық одағының төрағасы, көрнекіті ақын Жұрсін Ерманың азаматтық-қайраткерлік қызметі халықтың ыстық қылыласына ие болыш отыр. «Нұр Отан» партиясының қолдауымен жана дәүірде тың серпінмен өткізіле бастаған айтыс өнері енді әлем өркениеті кеңістігіне кең қанат жаятыны ақықат. 2015 жылдың желтоқсан айында «Намибияның Виндхук каласында Біріккен Ұлттар Үйимы ЮНЕСКО-ның материалдық емес мәдени мұраны корғау жөніндегі Үкіметаралық комитетінің сессиясында Қазакстан мен Қыргызстан бірлесіп жолдаған «Айтыс – импровизация өнері» атты номинациясы Адамзаттың материалдық емес мәдени мұрасының көрнекі тізіміне енгізілді» («Егемен Қазакстан», №233 (28711), 4 желтоқсан, 2015 ж.). Демек, қоғасырлық тарихы бар Қазақ Елінің дәстүрлі ақындар айтыстары сөз берін саз тұтастырымен адамзат үрпактарын Ұлы дала елінің мәнгілік дүниетаным улағатымен баурайды.

Талантты ұстап қалсан –
өрге сүйрейді,
Ұстай алмасаң – көрге
сүйрейді.

Астанада не көп, стадиондар, фитнестер, спорттық нысандар көп. Риза боласын. Ал осы Астанада қазак театрлары қашан көбейер екен? Денесі сұлу, түртүлғасы келбетті азamat даярлағанмен, оның ішкі дүниесі, мәдениеті, жан байлығы жүде болса – ол қандай төрт құбыласы тен азamat болмақ? Адам баласы үшін тек төн сұлулығы ғана емес, жан сұлулығы да керек кой.

Режиссура начинается не от выбора актрис, режиссура начинается от выбора жен.

Орысша сөйлегенің бәрі – мәдениетті емес, ағылшынша сөйлегенің бәрі – білімді емес.

Баяғыда К.Станиславский: «театр – киім ілгіштен басталады», – депті. Ол кезде солай болған болу керек. Қазір театр жарнамадан басталады.

Кішкентай сахнада да үлкен шығармалар туады.

Картая білу өнер болса, картайғанда егде актриса болып орнын білу – таланттың таланты.

Бүгінде әншіге аз сөйлемен жарасқан. Өйткені, аузын ашса – интеллектісі көрініп қалады.

Өнер адамдарында ауызбіршілік жок. Алайда, біреуге қастандық жасарда, біреуді құртарда, арыз жазарда – олар өте үйимшыл болып кетеді.

Дүниедегі ең жек көретінім – барылдаған, дарылдаған ақымақ актер-сымактар.

Галстук таққаның бәрі – интеллигент емес.

Актерлер ақылды болмаса – Шекспир тумас еді.

Ерте тұрғанның бәрі – әтеш емес.

Америка – армандар орындалатын жер. Тіпті, актер де – Президент бола алады.

Қазаққа Жорж Соростан ғөрі Жорж Амадудың берері көп.

Өмірде ешқашан ғашық болмаған режиссер – махабbat жайлы қоя алмайды.

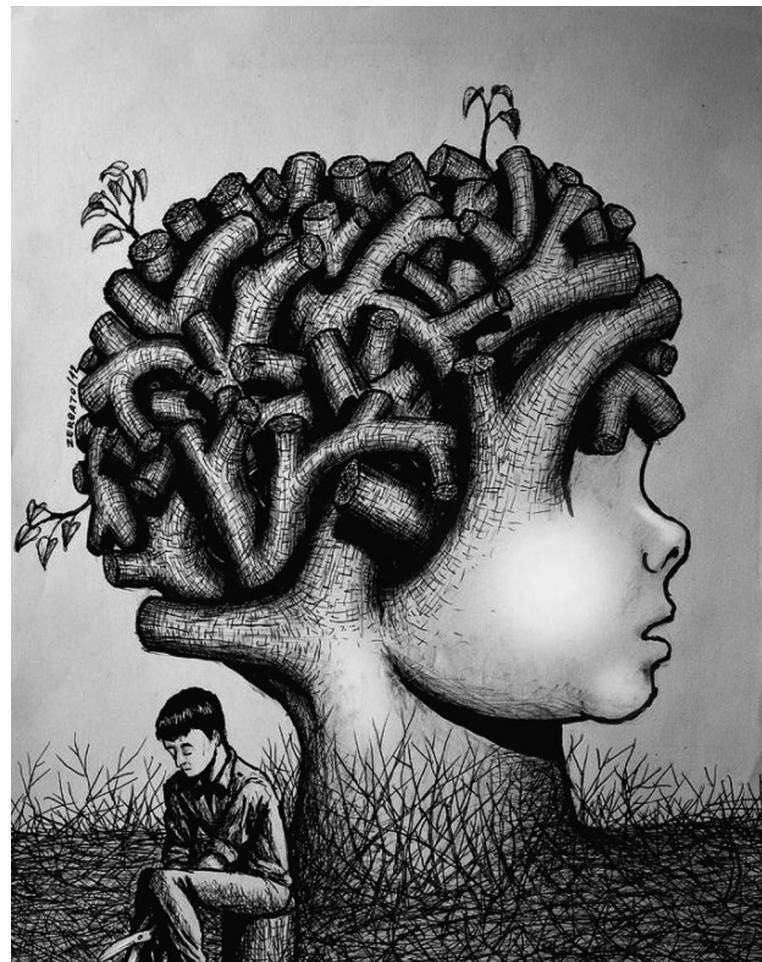
Ғашық болған артистпен жұмыс істеу – абал.

Сахнада сөйлегенде түкірігі шашылып сөйлейтін артист – артист емес.

Талғат ТЕМЕНОВ,
Қазақстанның халық артиси,
профессор

ПЛАНШЕТТЕГІ ПӘЛЕН-ПӘШТҮГЕН

Сахнада маҳаббат тақырыбы – мәнгілік.

Ең жек көретінім – тапсырыспен жазылған пьесалар, ал ең сорақысы – сол дарынсыз, дәрменсіз дүниелерді сахнаға сүйреу.

Ұстай алмасаң – ақын азады, талант тозады.

Өнердегі жақсы басшы – камкор,

Жаман басшы – жемкор.

Қазаққа драма, опера, балет – кеше келген өнер. Бірақ бізге ен керегі – драма. Өйткені, онда ана тіліннің мәйеғі бар.

Актерлік те – ақындытын бір түрі.

Дарынсыз драматург – картайғанда құдалық жайлы пьеса жазады.

Шекспирге жақындаған сайын – біктей береді.

Мұқан мен Ғабенді былай коялық, кара сөзден қамыр илеген Қалихан мен Оралхандардың тіліндегі драматургтер енді қашан туады екен? Белгісіз...

Сахнада фанатизм болмаса – өнер тумайды.

Адамның тісінің түгел болғаны қандай абзал, ал артистің тісі түгел болғаны – оның көркі ғана емес, көрерменге деген құрметі.

Спектакль де, кино да шартты ұғым. Шартты өнер. Ал бірақ сол шартты ұғымды өнерге айналдыратын – тек режиссердің таланты.

Интернет жаман десен – аузымыз қисарай. Ал инстаграмм мен фейсбукті негізі қазак ойлап тапкан сияқты. Бүгінде түшкіргенін де, үскіргенін де әлеуметтік желіге салатын артистер көбейіп кетті. Әсіреле, актриса-сымактар. Құпиялық қазақ қыздарына қандай жарасқан?!

Базбіреулер өлмей жатып, атына қандай театр койдыраң деп бас қатырып жүр. О, тоба...

Интеллектісі есектен сәл жоғары бір шоумен – кино түсіріп жүр. О, тоба...

Мәдениетті басқару – арулардың конкурсында казылар алқасы болып отыру емес.

Сахнаға жастық қалай жарасқан?!

Кино түсіру Меккеге тек ананды қөтеріп алып бару емес, бүкіл елінді қошіріп алып барумен бірдей.

Арап ішкеннен корықпаймын,

Арын ішкеннен қорқам.

Артист азаса – арыз жазады.

Шекспирдің Ягосынан қазактың Ягосы қауіпті де зымиян.

Бүгінде кино түсіру – вино ішкеннен де оның заман болды.

Бүгінгі біздің эстрадалық артистер де, жәй артистер де кинорежиссер болып барады. Сабынның көпірігі төрізді. Жып-жылтыр, әдемі. Түртіп қалсан – түк жок. Фильмдері де солай. Не түгі жок, не бүгі жок.

Сұлу актриса талантты болса – театрдың бағы. Режиссер топас болса – театрдың соры.

Жаксы режиссер – театрдың өрге сүйрейді,

Жаман режиссер – театрдың көрге сүйрейді.

Дүниедегі ең биік шын – табалдырық. Хан да, қара да есіктен кіргенде он аяғын қотеріп аттап кіреді. Сөздің шыны – шүкірлік.

Бүгінде шала-молда артистер көбейіп кетті. Аяттың түсінбек түгіл, оқымаған актерлер – намазхан боп кеткен заман.

Қазақ театрында Шекспирдің оқымаған директор бар. Шиллердің кім екенін білмейтін артистер де барышылық.

Сахнада дарынсыз драматургтер, ақымақ артистер, ретін білмейтін режиссерлер толып кеткен уақыт болды.

Режиссерлік мамандық – бұл да ақындықпен параллель. Режиссер болып қалыптаспайды – режиссер болып туады.

Жақсы режиссер – жақсы аспаз сияқты. Жақсы аспаздың асынан тойып шығасын, жақсы режиссердің койылымынан рухани байып шығасын.

Жақсы режиссер – ырыс.

Планерканы осы күнде лездеме деп аударып жүр. Маған ұнамайды. Менінше дәл тәржіма емес. Дұрысы, еткен жетілдегі болған спектакльдерге анализ жасау, яғни сол койылым туралы кезекші артистер, режиссердің көмекшілері өз пікірлерін ортаға салады. Сол лездеме – артистердің бір жетіде бір бас қосатын жыны. Бұған актисалар аса мүкіяттылықпен келеді. Біреу соңғы алған киімдерін көрсетуге келсе, бірі соңғы іс суымен мактануға келеді. Біреулер рольден шеттеліп, қағылып, көптен ойнамай жүрсе, әріптестерінің алдында көзге тусу үшін сойлейді. Біреу басқа біреуден өш алу үшін сойлейді. Ал біреулер тек қана көсемсіп ақыл айтып сойлейді. Бұл да творчество...

Сахна – айна. Сахнадан актердің ішкі дүниесі, оның интеллектісі, мінезі, рухани әлемі көрініп тұрады.

Өнер алды – қызыл тіл. Яғни сөйлей білу – өнер болса, сахнада сөйлеу – өнердің өнері.

Әсия
БАҒДӘУЛЕТҚЫЗЫ
(Лондон)

Ұлыбританияда, әрине, тарихка деген қатынас ерекше. Бұларда жеті жүз жыл бұрын салынған университеттер, сегіз жүз жыл бұрын салынған шіркеулер, жұзделген жылдар бұрын қаланған тас көшелер, ғасырлар бұрын соғылған үйлер мен сарайлар әлі күнге сол калпында тұр. Элі күнге адамдар сол университеттерде оқиды, сол көшелермен жүрді, сол шіркеулерге барып сыйынады, сол үйлерде тұрады. Бұларда өз өткенимен ешкандай проблема жок, өйткені сол тарих бүгінгі шындыққа ұласып кеткен. Ал музей деген тасқа айналған, торт қабырғага камалған тірі тарих қой. Ішіне кіріп барсаныз, Сокуровтың «Орыс арқасындағыдай» сөйлей жонеледі.

Ұлыбритания, онын ішінде Лондон, музейлердің жұмалары. Мысалы, 1753 жылдан бері жұмыс істеп тұрған Британия музейі экспонатының саны мен келушілердің саны бойынша Луврдан кейінгі дүние жүзіндегі екінші музей. Жылына алты миллион адам келетін әлемдегі ушінші музей — Ұлттық Галерея да осында. Алтыншы музей саналатын Тейт Модерн тұр Темзаның жағасында. Қыскасы, бұл қаладан Леонардо да Винчиден бастап Энди Уорхолға дейін өнердің барлық кезеңі мен бағытын табуга болады. Бір ғана қалада үш жүзден астам музей бар.

Және ен кереметі, олардың бәрі тегін. Әлемдегі ен атақты Британия Музейі, Ұлттық Галерея, Виктория мен Альберт музейі, Тейт Британия, Тейт Модерн, Эшмола, Шотланд Ұлттық музейі, Йоркшир музейі, Фициуильям музейі... Лондонда ғана емес, басқа қалаларда да, әлемнің ен әйгілі өнер туындылары сақталған алып музейлердің қай-қайсысы да тегін. Арнайы көрмелер болады, басқа елдерден келген жинақтамалар ұсынылуы мүмкін, сол залдар ғана ақылы. Басқасына құніне қанша рет кірем десен де өз еркін. Суретке түсіруге, видео түсіруге тыйым жок. Соншама бағалы экспонаттардың бәрі халық үшін қойылған. Ал егер өзінізді аса жоғары саналы адаммың деп санасаңыз, музейдің дамуы үшін қайырымдылыққа ақша қалдыра аласыз.

Екіншіден, постимпериалдық мемлекеттердегі музейлердің бір үлкен артықшылығы бар. Оnda сіз бір елдің, бір халықтың ғана мәдениеті мен тарихын біліп қоймайсыз. Бұкіл дүние жүзін арапал шыққанмен бірдей әсерде қаласыз. Британ музейінде кіре сала, ежелгі грек мүсіндері қойылған ұзын залды жарып етіп Мысыр залина бұрыласыз. Пирамидалардың көргініз келсе Мысырга барманыз, Британия музейіне тартыңыз. Өйткені, Мысырда олардың қалқынан қабырғалары ғана тұр.

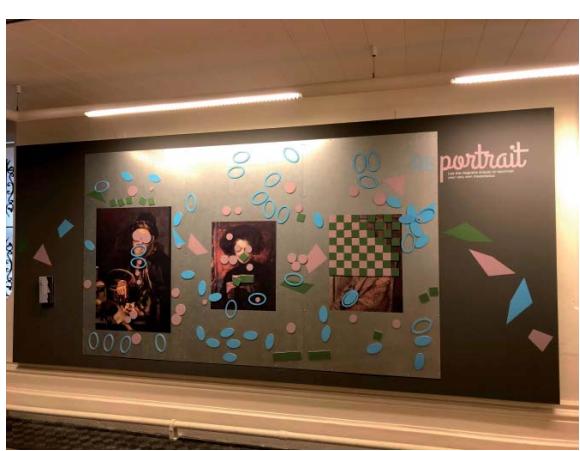
ДЕМАЛЫСТЫҢ ӘДЕТКЕ АЙНАЛҒАН ТҮРІ

шаршады. Қыңқылдал, «шолледім» деді, балмұздак жегісі келді, «сыртқа шығайып-пен» аяқталды. Сондағы анасын көрсөніз. «Көресін де көресін, бәрін арапал бітпейінше шықпайсын» деп кішкене баланы жүлкылап әкетіп барады. Суретке түсіргісі келді. Әлгі балалар түскім келмейді деп жылады. Анасы оларды жұлкылап әкеліп картинаның алдына тұрғызып, қинап тұрып жымытып койды. Бұл бала кейін өз еркімен музейге келмейтін анық. Тура бір күннен кейін, Мәскеудегі Третьяков галереясында жүрдік. Мұнда қызығырак, Шишикин, Куприн. Әсірсе, Васнецов. Мынау акку патшайым, мынау... апасы немересімен тенесін отыра кетіп, сыйырлап кана тансытырып, өртегісін катар айтып жүр. Бұл балада музей арапалау деген ерекше, бәлкім тіпті сиқырлы тәжірибе ретінде естелік қалатыны сөзсіз.

Ұлыбританияда қай музейге барсаныз да, бұл балаларды қызықтыру үшін жасалған орын екенін көресіз. Шотланд ұлттық музейіне кіріп келгендеге, хаппилонга кіргендей өсердеге қаласыз. Төбенізден төніп динозаврдың, зілдін қанкасы тұр, ал оның жанында балалар құмнан сарай тұрғызып ойнап отыр. Манчестердегі музейде катырылған сирек жануарлар ортасында балалардың ермексазбен жұмыс жасаудың жасақталған орындықтар орнатылған. Ұлттық галереяның дөлізінен сол музейде отырып жұмыс істеген балалардың шыгармалары ілінген. Ашмолеан музейінің Қыры шығыс залинда ата-анарап мен балалар топтарға болініп, еденге төсөлген ватмандарға сурет салып жарысып жатыр. Тейт Британия музейінде залдарда ватмандар мен орындықтар, фломастерлер койылған. Кішкентай балалар (үлкендер де) қабырғадағы шедеврлерді қайталап салуға мүмкіндік бар. Ноттингем музейінде өз жұмыстың жанында викториналық сұрақтар дайындалған, балалар сурет салып, ойнан ойнайтын болмеле бар.

Қыскасы, жергілікті халық үшін музейге бару деген отбасынмен уақыт өткізудің, демалыстың әдепті, әдетке айналған түрі. Балаларын ертіп алып, самурай кімінін әлемнегерін, үндіс тайпаларының аңышылық әдістерін қызыға түсіндіріп жүрген жас әкелерді, оларды ынтыға тындаған кішкентай британдықтарды көргенде бұлардың «адамзаттың бәрін сүй, бауырым деп» деген үстәннисиммен өсетініне танқалмайсын. Миды қапастан босатудың бір әдісі музейлерге жиірек бару екенін түсінсін.

**Мағжан
САҒЫМБАЕВ,
жиһанкез:**

Мәншүк БЕКБОСЫН

Мағжан – жас та болса, ез мақсатын айқын қоя білген жан-жақты азамат. Тәуелсіздік жылдарында жеткен жетістіктерімен көзге түсken замандасымыз 1988 жылы Алматы қаласында дүниеге келген екен. 7-сыныпқа дейін Ш. Уәлиханов атындағы №12 қазақ мектебінде білім алғып, 7-11 сыныптарды ерекше дарыны балаларға арналған қазақтүрік лицейінде тәмамдайды. Қазақта «Тектіден текті тудады» деген тәмсіл бар. Мағжанның аргы атасы Шамғали Харесұлы Сарыбаев –ғалым ері қазақ тілі әдіснамасының негізін қалаған азамат. 1921–1923 жылдары Алматыда қазақ педагогикалық техникумының негізін салушылардың бірі болған.

– Озатам Шора Шамғалиұлы Сарыбаев – тіл білімінің маманы, филология ғылыминың докторы, профессор. Шора Шамғалиұлы ҚР Үлттік ғылымдар академиясының корреспондент мүшесі, Қазақстанның еңбек сінірген ғылым қайраткері болды. Ал қазақ халқының көне музикалық аспаптары мен дәстүрлі қазақ музика мәдениетінің жандануы Болат Шамғалиұлы Сарыбаевтың есімімен тығыз байланысты. Ол өткен ғасырда қазақ өнерінің қайта даму кезеңіне сүбелі үлес қосты. Танымал өнер қайраткерінің ғылыми зерттеу жұмыстарының нәтижесінде қазақ халқының бай мұрасы кеңиен насиҳатталып, ұмыт бола бастаған төл өнеріміз қайта жанданды. Болат Шамғалиұлының музика зерттеу саласындағы еңбектері мен ізденістері көзі тірісінде-ақ жоғары бағаланып, ол «Музика археологы» деп аталып кеткен еді. Қазақтың тұңғыш аспаптанушы-ғалымы болған ол ұлт мәдениетіндегі музиканың ерекше орын алатынын дәлелдей алды. Оның еңбектері өзінен кейінгі зерттеу жұмыстарына үлгі-нұсқа болды, – дейді Мағжан Сағымбаев.

Ал жиһанкездің анасы режиссураласасының маманы екен.

– Менің саяхатқа деген қызығу-

«САЯХАТҚА ЕҢ АЛҒАШ ҮШ ЖАСЫМДА ШЫҒЫППЫН»

■ «АҚШАМНЫҢ» АНЫҚТАМАСЫ:

Мағжан Талапұлы Сағымбаев – 1988 жылы Алматы қаласында дүниеге келген. Велосипедпен еліміздің туын көтеріп, 28 784 шақырым жерді жүріп, 22 ел мен 4 құрлықты аралаған алғашқы қазақстандық азамат.

**ҚР триатлон федерациясының әуесқой мүшесі;
Қазақ географиялық қауымдастырының мүшесі.**

(Жалғасы. Басы 1-бетте).

шылығыма анам себепкөр болды. Білүімші, ең алғашқы саяхатым 3 жасында болған екен. Анам мені Қара теңізге алдып барыпты. Есімде, кейіннен ыстықкөлге жаяу барыш, жаяу қайтатынбыз. Сондай-ақ, біздің үйге көптеген шетелдік азаматтар келіп, тегін тұратын. Олардың ауынан көптеген аныз-әңгімелер тыңдал, саяхатқа деген қызығушылығым еселене түсті, – дейді Мағжан.

Сонымен қатар, Мағжанның айтуынша, ол біраз уақыт түризм саласында еңбек еткен екен. Шетелдік қонақтарға Алматы облысының әсем жерлерін таныстырып, гид болып жұмыс істеген. Эрине, бұл қызмет болашақ саяхатшының жиһанкез атануына сөзсіз ықпал еткен. Сейтіп, Мағжан 2013 жылы өзінің алғашқы үлкен саяхатына шығады.

– Қазақ географиялық қауымдастырының көмегінің арқасында саяхаттарға шыға бастадым. 2013 жылы автокөлікпен 8 елді (Қазақстан, Өзбекстан, Ресей, Грузия, Армения, Түрция, Украина, Молдова) арадаым. Қазақстанның туын Антарктиданын Массив Винсон (4892 м.) деген ең биік шыңына ілдік. «Arsh Media» және «KazGeo» экспедициясымен бірлесе, 222 шақырыман асатын онтүстік полюсіне жеттік. Бұл экспедиция Қазақстанның 25 жылдық мерейтойы қарсанында үйимдастырылған еді, – дейді Мағжан.

Жиһанкездің бұл саяхаты төрт айға созылыпты.

– Байқаганым, көлікпен жүрсем көп нәрседен құр қалады екенмін. Табиғаты тамаша небір елді-мекендерден лезде өтіп кетіп отырдым. Содан кейін велосипедпен сапар шегуге бел байладым. Сапарға жарты жылдай уақыт дайындалдым. Жүріп өтетін жолдарымды белгіледім. Ала-тын заттарымды түгендедім. Ақша жинадым. Кетерге қарай, «Қазақ географиялық қоғамы» тәғы демеушілік көрсетіп, қаражат жағынан көмектесті, – дейді Мағжан.

Сонымен қатар, Мағжан 2016 жылы альпинист Мақсұт Жұмабаевпен Оңтүстік Америкадағы ең биік Аконкагуа шыңын (6962 м.) бағындырыпты. Мағжан алғашқы ғылыми экспедицияны Антарктида басқарған екен.

Айтуынша, бұғандегі ол қырыққа жуық елді арапап шыққан. Соның ішінде соңғы төрт жылда шетелге жиі сапарлапты. Оның ішінде түрлі іс-сапарлар да бар. Дәл қазір Мағжан білімге бет бұрыпты. Бұғандегі осы саланың дамуына үлес қосып, тың идея, қажырлы еңбектермен толағай табыстарға қол жеткізу үшін Австралияның Залыңбург қаласында туризм саласы бойынша білімін жетілдіріп жатыр.

– Мен өзімді әйгілі Стив Джобс, Билл Гейтс салынды адамдармен теңестіре алмаймын. Бұл кіслер оқу оқымай-ақ, адамзатқа қажет керемет дүниелер жасап шығарды. Әз басым төрт оқу орнын тәмамдадым. Ең бірінші, қазіргі уақытта сұранысқа ие дең танылған бағдарламалу мамандығы. Содан кейін халықаралық қатынастар мамандығы қызықтырыды. Кейіннен қазіргі заманың жетекші мамандығы қатарына кіретін туризм саласына деген қызығушылығым пайда болды. Алдағы уақытта Қазақстанның, оның ішінде Алматы қаласындағы туризм саласының сақталып, жаңа қырынан дамып, жандануына себепші болған адамның бірі болсам деген арманым бар, – дейді біздің кейіпкер.

Мағжанның айтуынша, отандастарымыздың өзге елдерге саяхаттауға бейім, ынғайлы тұратынына көз жеткізу қын емес екен.

– Эрине, мұның ешқандай сөкеттігі жоқ. Мұмкіндік болып тұрса, шетелдерге туристік сапарлармен шыққанға не жетсін. Ел танылған, жер танылған кім-кімге де артықшылық етпейді. Тек бір ескеретін мәселе, мұндай жағдайда қаражат сыртқа құйылады. Сейтіп, бұл сомалар өз еліміздің экономикалық денгейін көтеруге көмегін тигізе алмайды. Керісінше, біз бірінші кезекте мемлекетіміздің өз ішіндегі туризмнің көрегесі кең болуына көбірек көніл болсек, көп нәрседен үтә аламыз, – дейді Мағжан Сағымбаев.

Бұғандегі Мағжан Сағымбаев Қазақ географиялық қауымдастырымен бірлесіп кітап жазып жатыр. Биыл бұл еңбек жарыққа шығады.

«АҚШАМНЫҢ» ТЕЛЕКОСЫМШАСЫ

«БӨРІ СЫРҒАҚ»

биыл қандай қылышымен алматылықтардың есінде қалмақ?

Сәрсенбек БЕКМҰРАТҰЛЫ

Бұған григорианша ақпан айының 15-і, казақша – 2-сі. Бұл айдың ортасы мен басына сәйкес уақыт. Бабалар болжамы айдың басында, ортасында және аяғында ауа-райында белгілі дөрежеде өзгеріс болатынын айтып кеткен. Қазекенің айтқан әрбір сөзінде қателік болмайтынына әste күмән келтірмеген жөн.

Ақпанның 17-нен бастап атышуды «бөрі сырғақ» амалы басталады. Дауылды да аязды амалдардың бірі. Айдың 25-не дейін жалғасады. Қарлы сырғақ үйтқыган осы борандың құндері қасқырдың арланы мен қашығы жұптасады. Амалдың «бөрі сырғақ» деп аталуы содан шығар, бәлкім.

Ақпан айының қысы да акырып келді демекші, айдың 10 жаңасынан 15 жаңасына дейін жалғасқан «акпан амалы» («жылқышы», «ак құрық» деген жанама аттары бар) өтті. Байырғы ауа-райын зерттеушілердің айтып кеткені бойынша бұл амал кезінде бір жыл ішіндегі ең сұых, ең қатты аяз орын алатын болған. «Ат құлағы көрінбейтін борандар» осы кезде бой көрсеткен. Қазекен «жылқы сауырынан, сиыр бауырынан» деп, аязды құндері жылқыны жабулад, сиырдың астына жаймалап көн төсеуді шаруашылық дағдысина айналдырган.

«Ақпан-таклан алты құн, айғайлап сокса жеті құн», «Бойшаң қызыда бұғақ қалды, бой тоқтыда құйрық қалды», «Үштің айы – күштің айы», т.б. амалға қатысты макал-мәтеделері мен канатты сөздері жоғарыда өздері айттып кеткен болжам-жорамалдарын толықтырып отырған.

Бір өнірге құт, екінші өнірге жұт болып келетін «ұт» амалы да осы аптаңың соңын ала, айдың 20–25 аралығында көрініс береді. Жалпы қар ері-

генімен, қатты нығызыдалып қалғаны ерімей, күн шуағын күтіп жатып алады. Осы кез қыс пен қөктемнің «белде-

■ БАБАЛАР АЙТАДЫ

***Ауа-райы ашық болса, жаз қуаң болады. Жер көлкілдеп, ылғал молайса, жазда жер отты, дала қарлы болса, келер жазда жер нәрлі болады.**

***Алқап қалың қар жамылса, көкекте (сәүірде) көл суға толады.**

***Ақпанның он бесінші жүлдізы – қыс пен қөктемнің алғаш ұшырасатын қуні. Бұл құні ауа-райы қандай болса, қөктем райы сол тақылетті болмақ. Екі аралықта қар жауса, көктем жаңбырылы болады.**

сетін» уақыты. Табиғат «толғатып», ерекше қүйге енеді. Ойламаған жерден күн шығып, ойламаған уақытта бұлт арасына қайта «жасырынды». Жанжануарлар, әсіресе, сиырлар осы мезгілде жатпай, бір-бірін сүзгілеп, сиырлар жүріп алатын болған.

Ақпан ашулы ай. Қаһарлы да құбылмалы ай. Казір Алматыда айтартылғытай аяз, боран, ұскірік жок, шүкір. Бірақ Арқада, шығыста, солтүстікте ақпан анырап түр...

Іә, қалай десек те, ақпанның құніне сенім жок, алдамшы. Үт амалы елімізден бар жерінде бірдей қауіпті, қаһарлы болып келмейді. Айталық, оңтүстік өнірлерде «ұт келді, құт келді» деп қуана, аймакка жар сала қарсы алады. Өйткені, осы кезде құннің шуағы көбейіп, жарығы молайып, бату мерзімі ұзарып, бірлі-жарым сиырлар бұзаулап, жұртшылық ұзыға жарып, сүтке қарық болып мәре-сәре қүй кешеді...

АПТАЛАЙҚ ЖҰЛДЫЗ-ЖОРАМАЛ

(12 – 18 ақпан,
2018 жыл)

Тоқты (21.03 – 20.04)

Сіз үшін қолайлы апта болмак. Мүмкіндікті қалт жібермей, көптен көкейде жүрген істерініңде тындырып алыңыз. Қебірек көңілденеп кетіп, жақын адамыңызды ренжітіп алып жүрменіз.

Таразы (24.09 – 23.10)

Білімінізге баса назар аударғаныңыз жөн. Көп ізденініз. Бизнесте жетістікке жету үшін жана идеялар, тын тәсілдер қажет. Аз күш жұмсап, зор жетістікке жету үшін солар себепкер болмак.

Торпак (21.04 – 21.05)

Аптаңың қарбаласы көп болмак, бірақ қорқатындағы ештеге жок. Жұмыс сізден өддегіден көбірек күш-жігерді және табандылықты талап етпек. Құлшына кіріссеніз, алынбайтын асу жок.

Сарышаян (24.10 – 22.11)

Кез-келген жағдайда абыржымай, саспай, сабырлылық таныта білініз. Әсіресе, жеке мәселелерде абай болыңыз. Бұл аптаңың сізге дайындаған жағымды тосын сыйы бар.

Егіздер (22.05 – 21.06)

Ұжыммен жұмыс істеудің пайдасы зор. «Жұмыла қөтерген жүк женил» деген емес пе? Бірігіп бастаған кез-келген жұмыс тез арада онға басып, пайда өкелмек. Жұмыста жалакының көтеріледі.

Мерген (23.11 – 21.12)

Бұл аптада үнемішіл болыңыз. Аптаңың ортасынан бастап өз мүмкіндігініңде тольық пайдалануыныңға болады. Бірақ шамадан тыс үнемішіл боламын деп сүйіктіңізге жакпай калманыз.

Шаян (22.06 – 23.07)

Уақытыңыз бен күшініңде үнемдеп, жұмыстың тиімділігіне көніл бөлгөнініз абз. Ол үшін өз қалауыңызды алдың-ала жоспарлап, сол бойынша құлшына енбектенгенініз дұрыс болмак.

Тауешкі (22.12 – 20.01)

Сіз үшін сәтті апта болғалы түр. Жеке өмірініңде жақсартуға мүмкіндік еті мол. Ол үшін өзініңде сенімді болыңыз. Күш-жігерініңде қаржы мәселесінің шешіміне жұмсаңсыз, бәрі сәтті аяқталмак.

Арыстан (24.07 – 23.08)

Дүрбеленге толы апта болмак. Катардан қалмау үшін бір минутты да жогалтпаңыз. Уақытыңыз зая кетпесін. Сонда ғана межелеген мақсатыңызға қол жеткізесіз, жұмысыңыз табысты болмак.

Сүкүйғыш (21.01 – 19.02)

Аптаңың киындығы аз болмайтын түрі бар. Алайда, осы кезеңде абай болғаныңыз жөн. Өз камыңызды ойлаудан аулақ болыңыз, жақындарыңызды өзініңде қаржылық жағдайыныңға байланысты.

Бикеш (24.08 – 23.09)

Осы аптада сізге ерекше көніл бөлінетін болады. Демек, көп күш қажет деген сөз. Сол себепті, аптаңың басына көп жұмыс жоспарламаңыз, тез шаршап, бетіңіз қайтып қалуы мүмкін...

Балықтар (20.02 – 20.03)

Жақындарыңыз бен достарыңыз осы аптада сізге төуелді болмак. Ұжым жұмысыңыз алға басуы тек қана сіздің қабілетіңізге, іс-әрекетіңізге және қаржылық жағдайыныңға байланысты.

ДҮЙСЕҢБІ
19 АҚПАН

«QAZAQSTAN»		АСТАНА		ОН ТВ		СТВ		КТК		АЛМАТЫ	
06.00, 03.10 Әнұран	06.00 "Отбасы"	08.00 Сериял "ЖҮРЕГІМ СЕН"	14.00 "АВАТАР" (мультсериал)	06.00, 11.00, 16.40 "Ән шашу"	06.00 Мультифильм	07.00 "ДАУ-ДАМАЙСЫЗ" (қайталау)	07.00 Мультифильм	07.00 "ДАУ-ДАМАЙСЫЗ" (қайталау)	07.00 Мультифильм	06:00 Мультифильм	06:00 Мультифильм
06.05 Қазақстан эстрада жүлдөздарыныңқатысусымен концерт	07.30 "KazNet" ғаламторға шолу	09.00, 16.00 Сериял "Қызыдың жолы жиңішке"	14.25 "НИНДЗЯГО" (мультсериал)	06.15 "Индзяго" (мультсериал)	07.00 "Айман-Шолпан". Түркі телеканалы. С субтитрами на русском языке	07.30 "СЕМЕЙСТВО" (қайталау)	07.30 "СЕМЕЙСТВО" (қайталау)	07.30 "СЕМЕЙСТВО" (қайталау)	07.30 "СЕМЕЙСТВО" (қайталау)	07.30 "Айман-Шолпан". Түркі телеканалы. С субтитрами на русском языке	07.30 "Айман-Шолпан". Түркі телеканалы. С субтитрами на русском языке
07.00 "ТАҢШОЛПАН". Таңғыақпараттың саңыбағдарлама (09.00 АҚПАРАТ)	08.00 М/ф "Маша и Медведь"	11.00 Кулинарная программа "Готовим с Адель" (повтор)	15.10 Әзіл - күлкі "Байқа, балақай!"	08.00 "Семейство" (қайталау)	07.30 "СЕМЕЙСТВО" (қайталау)	08.00 "Семейство" (қайталау)	08.00 "Семейство" (қайталау)	08.00 "Семейство" (қайталау)	08.00 "Семейство" (қайталау)	08.00 "Семейство" (қайталау)	08.00 "Семейство" (қайталау)
10.00 "HIT QAZAQSTAN"	09.15 Информационно-аналитическая программа "Избранное за неделю"	11.30 М/ф "101 далматинец"	15.35 Әзіл - күлкі "Бұлдір-кулдір" (каз)	08.30 "Семейство" (қайталау)	08.30 "Семейство" (қайталау)	08.30 "Семейство" (қайталау)	08.30 "Семейство" (қайталау)	08.30 "Семейство" (қайталау)	08.30 "Семейство" (қайталау)	08.30 "Семейство" (қайталау)	08.30 "Семейство" (қайталау)
10.50 "Апта". Ақпараттық-сараптамалық бағдарлама	10.00, 21.00 "Жетер!" түрік телеканалы	13.00 Ералаш	16.20 "Американың ең күлкілі видеосы" (каз.)	08.45 "Семейство" (қайталау)	08.45 "Семейство" (қайталау)	08.45 "Семейство" (қайталау)	08.45 "Семейство" (қайталау)	08.45 "Семейство" (қайталау)	08.45 "Семейство" (қайталау)	08.45 "Семейство" (қайталау)	08.45 "Семейство" (қайталау)
11.55 "Күмбір де күмбіртербетіп"	11.00, 18.40 "Зехра" түрік телеканалы	14.00, 19.00 Сериял "ВОРОНИНЫ"	16.45 Әзіл - күлкі "INSTAV.KZ" (каз.)	09.00 "Семейство" (қайталау)	09.00 "Семейство" (қайталау)	09.00 "Семейство" (қайталау)	09.00 "Семейство" (қайталау)	09.00 "Семейство" (қайталау)	09.00 "Семейство" (қайталау)	09.00 "Семейство" (қайталау)	09.00 "Семейство" (қайталау)
12.00 Телехикая "САҒАНЕСЕМІН".	12.20 "Асыл арман" қазақ телеканалы	15.00 "Келіндер бәйгесі" (каз.)	17.20 Телехикая "ТРАКТОРШЫНЫҢ МАХАББАТЫ" 2 серия	09.15 "Семейство" (қайталау)	09.15 "Семейство" (қайталау)	09.15 "Семейство" (қайталау)	09.15 "Семейство" (қайталау)	09.15 "Семейство" (қайталау)	09.15 "Семейство" (қайталау)	09.15 "Семейство" (қайталау)	09.15 "Семейство" (қайталау)
13.00, 20.00, 02.20 АҚПАРАТ	13.00 "Біздің уақыт" ақпараттық-сараптамалық	18.00 Премьера! "Орел и Решка"	17.30 Телехикая "ОДНАЖДЫ В РОССИИ"	09.30 "Семейство" (қайталау)	09.30 "Семейство" (қайталау)	09.30 "Семейство" (қайталау)	09.30 "Семейство" (қайталау)	09.30 "Семейство" (қайталау)	09.30 "Семейство" (қайталау)	09.30 "Семейство" (қайталау)	09.30 "Семейство" (қайталау)
13.15 ОЛИМПИАДА-2018 г. "ПХЕНЧХАН ТӨРІНДЕ"	14.00 "Алдараслан, Нысаны, Шаншар әзілдері	19.00 Сериял "ВОРОНИНЫ"	17.40 Телехикая "91- TV" (каз.)	10.00 "Семейство" (қайталау)	10.00 "Семейство" (қайталау)	10.00 "Семейство" (қайталау)	10.00 "Семейство" (қайталау)	10.00 "Семейство" (қайталау)	10.00 "Семейство" (қайталау)	10.00 "Семейство" (қайталау)	10.00 "Семейство" (қайталау)
13.30 Телехикая "МАХАББАТӘТКЕЛІ"	14.45 Союзмультифильм	20.00 Сериял "УЛЬЫБКА ПЕРЕСМЕШНИКА"	17.50 Телехикая "Тек күлкі ушін" (каз.)	10.15 "Семейство" (қайталау)	10.15 "Семейство" (қайталау)	10.15 "Семейство" (қайталау)	10.15 "Семейство" (қайталау)	10.15 "Семейство" (қайталау)	10.15 "Семейство" (қайталау)	10.15 "Семейство" (қайталау)	10.15 "Семейство" (қайталау)
14.20, 22.35 Телехикая "АНА"	15.00 Сериял "УЛЬЫБКА ПЕРЕСМЕШНИКА"	21.00 Қазақша концерт (каз.)	17.60 Телехикая "ОТЕЦ-МОЛОДЕЦ"	10.30 "Семейство" (қайталау)	10.30 "Семейство" (қайталау)	10.30 "Семейство" (қайталау)	10.30 "Семейство" (қайталау)	10.30 "Семейство" (қайталау)	10.30 "Семейство" (қайталау)	10.30 "Семейство" (қайталау)	10.30 "Семейство" (қайталау)
15.10 "БАҚЫТТЫ ӘЙЕЛ". Тікелей эфир	17.00 "Ән мен әзіл" концерттік	22.00 Сериял "ЫСТАМБҰЛДЫҚ КЕЛІН"	17.70 Телехикая "СЕМЕЙСТВО" (қайталау)	10.45 "Семейство" (қайталау)	10.45 "Семейство" (қайталау)	10.45 "Семейство" (қайталау)	10.45 "Семейство" (қайталау)	10.45 "Семейство" (қайталау)	10.45 "Семейство" (қайталау)	10.45 "Семейство" (қайталау)	10.45 "Семейство" (қайталау)
16.50 ОЛИМПИАДА-2018 г. КОНКИ ЖАРЫС (ІЗ КУАЛАУ САЙЫСЫ. ӘЙЕЛДЕР. ИРІКТЕУ КЕЗЕҢІ) (500 м. ЕРЛЕР) ТІКЕЛЕЙ ЭФИР	18.10 "Ел аудында"	00.00 Сериял "ӨШПЕС МАХАББАТ"	17.80 Телехикая "ОСТРОВ"	10.50 "Семейство" (қайталау)	10.50 "Семейство" (қайталау)	10.50 "Семейство" (қайталау)	10.50 "Семейство" (қайталау)	10.50 "Семейство" (қайталау)	10.50 "Семейство" (қайталау)	10.50 "Семейство" (қайталау)	10.50 "Семейство" (қайталау)
19.05 Телехикая "МАХАББАТ ӘТКЕЛІ"	20.00, 02.30 ЖАҢАЛЫҚТАР	01.30 КИНО "Материнская любовь" (каз.)	17.90 Телехикая "Тек күлкі ушін" (каз.)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)
20.30, 02.50 БАСТЫ ТАҚЫРЫП	20.30, 02.30 "ЖАҢАЛЫҚТАР СУБТИРЛЕРМЕН	04.00 Алдараслан, Нысаны, Шаншар әзілдері	18.00 Телехикая "ОТСРОВ"	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)
20.50 "ҚАРЕКЕТ"	20.30, 02.30 "ДАБЫЛ СЕНЕМІН".	05.00 Қазақша концерт (каз.)	02.00 Телехикая "ФИЛФАК"	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)
21.45 Телехикая "САҒАН СЕНЕМІН".	20.30, 02.30 "ОЛИМПИАДА-2018".	03.00 "Кызы ақысы" телеканалы	04.00 Көркем - фильм "Қанды кек" (каз.)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)	10.55 "Семейство" (қайталау)
ХАБАР		ЕУРАЗИЯ		ОН ТВ		СТВ		КТК		АЛМАТЫ	
07.02 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Фристайл. Женщины Хаф-пай. Квалификация. Прямая трансляция.	06.00 "ЖИТЬ ЗДОРОВО" (каз.)	06.00 Сериял "ЖИТЬ ЗДОРОВО" (каз.)	06.00 Біздің кино "БІЗ БАЛАЛАР ҮЙІНЕҢБІЗ" көркем фильмі	06.00, 11.00, 16.40 "Ән шашу"	06.00, 11.00, 16.40 "Ән шашу"	06.00 Мультифильм	06.00 Мультифильм	07.02 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Фристайл. Женщины Хаф-пай. Квалификация. Прямая трансляция.	07.02 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Фристайл. Женщины Хаф-пай. Квалификация. Прямая трансляция.	07.02 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Фристайл. Женщины Хаф-пай. Квалификация. Прямая трансляция.	07.02 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Фристайл. Женщины Хаф-пай. Квалификация. Прямая трансляция.
08.25 "Көрімдік"	07.50 ЖАҢАЛЫҚТАР СУБТИРЛЕРМЕН	10.00 "ПОЛЕ ЧУДЕС"	10.00 "БІЗДЕРДІК" (каз.)	06.15 Индира Расылхан "Жас қайың" ән кеші	06.15 Индира Расылхан "Жас қайың" ән кеші	06.15 «Айман-Шолпан». Түркі телеканалы. С субтитрами на русском языке	06.15 «Айман-Шолпан». Түркі телеканалы. С субтитрами на русском языке	08.25 "Көрімдік"	08.25 "Көрімдік"	08.25 "Көрімдік"	08.25 "Көрімдік"
09.00 Новости	08.00 Телеканал "ДОБРОЕ УТРО"	11.00 "ТАМАША CITY"	11.00 "TOP SHOP" (русс.)	08.00 "Жүлдэз FM" радиосында "Таңғы шоу"	08.00 "Жүлдэз FM" радиосында "Таңғы шоу"	08.00 "Жүлдэз FM" радиосында "Таңғы шоу"	08.00 "Жүлдэз FM" радиосында "Таңғы шоу"	09.00 Новости	09.00 Новости	09.00 Новости	09.00 Новости
09.10 М/с "Динофroz"	09.00 "ДОБРОЕ УТРО"	12.00 "ҚАЛАУЛЫМ"	12.00 "TOP SHOP" (русс.)	11.20 "Смех с доставкой на дом"	11.20 "Смех с доставкой на дом"	11.20 "Смех с доставкой на дом"	11.20 "Смех с доставкой на дом"	09.10 М/с "Динофroz"	09.10 М/с "Динофroz"	09.10 М/с "Динофroz"	09.10 М/с "Динофroz"
10.10 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Хоккей на льду. Женщины Полуфинал 1. Прямая трансляция.	10.15 "ПЕНДЕМІЗ ФОЙ"	13.00 "ПОЛЕ ЧУДЕС"	13.00 "TOP SHOP" (русс.)	12.20 "TV Shop"	12.20 "TV Shop"	12.20 "TV Shop"	12.20 "TV Shop"	10.10 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Хоккей на льду. Женщины Полуфинал 1. Прямая трансляция.	10.10 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Хоккей на льду. Женщины Полуфинал 1. Прямая трансляция.	10.10 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Хоккей на льду. Женщины Полуфинал 1. Прямая трансляция.	10.10 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Хоккей на льду. Женщины Полуфинал 1. Прямая трансляция.
12.30, 15.20 Телехикая "ПӘЛЕНШЕЕВТЕР"	14.00 "ПЕНДЕМІЗ ФОЙ"	15.00 "ПОЛЕ ЧУДЕС"	15.00 "TOP SHOP								

СЕЙСЕНБІ
20 АҚПАН

«QAZAQSTAN»

- 06.00, 03.10 Әнұран
06.05 Қазақстан эстрада жүлдәздарыныңқатысусымен концерт
07.25 ОЛИМПИАДА-2018 г. ФРИСТАЙЛ (ХАФПАЙП. ЭЙЕЛДЕР. ФИНАЛ) ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
09.00 «ТАҢШОЛПАН». Таңғыақпараттың сазды бағдарлама ОЛИМПИАДА-2018 г. ФРИСТАЙЛ (ХАФПАЙП, ЕРЛЕР, ИРКІТЕУ КЕЗЕҢІ) ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
11.45 «HIT QAZAQSTAN»
12.40 ОЛИМПИАДА-2018 г. «Пхенчхантеріндегі»
13.00, 20.00, 01.40 АҚПАРАТ
13.15 Телекия «МАХАББАТӘТКЕЛІ»
14.10, 22.35 Телекия «АНА»
15.00 «БАҚЫТТЫ ӘЙЕЛ». Тікелей эфир
15.50 ОЛИМПИАДА-2018 г. ШОРТ-ТРЕК (1000 м. ЭЙЕЛДЕР, ИРКІТЕУ КЕЗЕҢІ) (500 м, ЕРЛЕР, ИРКІТЕУ КЕЗЕҢІ) (3000 м. ЭСТАФЕТА, ЭЙЕЛДЕР, ФИНАЛ) ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
18.10 ОЛИМПИАДА-2018 г. «ПХЕНЧХАН ТӨРІНДЕ»
18.30 «Көнілтөлкінің»
18.50 «100 бизнес бастауы»
19.05 Телекия «МАХАББАТӘТКЕЛІ»
20.30, 02.10 БАСТЫ ТАҚЫРЫП
20.50 «ҚАРЕКЕТ»
21.45 Телекия «САҒАН СЕНЕМІН».
23.30 ДАБЫЛ
23.35 «ОЛИМПИАДА-2018». Күнделік
23.50 ОЛИМПИАДА-2018 г. БОБСЛЕЙ (ӘЙЕЛДЕР. 1-ші және 2-ші айналым.)
02.25 «HitQazaqstan»

ХАБАР

- 07.00 ҚР Әнұраны
07.02 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Фигурное катание Танцы на льду. Произвольный танец. Прямая трансляция.
10.45 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Фристайл. Женщины. Хаф-пай. Финалы.
12.10 «Біздің назарда»
12.25, 13.10 Телекия «ПӘЛЕНШЕЕВТЕР»
13.00 Новости
13.40 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Хоккей на льду Мужчины. Плей-офф. Квалификация. Прямая трансляция.
16.00 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Лыжные двоеборье. Мужчины. Большой трамплин + гонка 10 км. Трамплин (ЛН). Прямая трансляция.
17.00 «Народный контроль»
17.15 «Ана мен бала»
18.00 Ток-шоу «Давайте говорить!»
18.55 Жанандық саясат
19.00 Қорытынды жаңалықтар
19.30 Телекия «ҒАШЫҚТЫҚ ДЕРТІ»
20.55 Большая политика
21.00 Итоги дня
21.30 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Хоккей на льду. Мужчины. Плей-офф. Квалификация.
23.50 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Биатлон. Смешанная эстафета. Финал.

АСТАНА

- 01.20 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Хоккей на льду. Женщины. Классификация (5-6).
03.40 ҚР Әнұраны

ЕУРАЗИЯ

- 06.00 «ЖИТЬ ЗДОРОВО» (каз)
06.45 «САПА БАҚЫЛАУДА»
07.15 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР» СУБТИТЛермен
08.00 Телеканал «ДОБРОЕ УТРО»
09.00 «ДОБРОЕ УТРО, КАЗАХСТАН!»
10.00 Сериал «ИКРА»
11.00 «ПЕНДЕМІЗ ФОЙ»
12.00 «ҚАЛАУЛЫМ»
15.00 Сериал «НЕВЕРОЯТНЫЕ ПРИКЛЮЧЕНИЯ АЛИНЫ»
16.00 «НА САМОМ ДЕЛЕ»
17.00 «ПУСТЬ ГОВОРЯТ»
18.00 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
18.45 «КЕШ ҚАЛМАЙЫҚ»
20.00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20.45 Сергей Горобченко, Ксения Кузнецова, Иванна Сахно в многосерийной мелодраме «ФРОДЯ»
22.50 «П@УТИНА»
23.50 «ФРОДЯ». Продолжение
01.45 «МУЖСКОЕ / ЖЕНСКОЕ»
02.30 «П@УТИНА»
03.15 «КЕШ ҚАЛМАЙЫҚ»
04.10 «ТОЙ БАЗАР»
04.55 «САПА БАҚЫЛАУДА»

7-КАНАЛ

- 06.00 «Қыздар арасында»
06.40, 20.10 Телекия «Тағдырым шешілген күн»
07.30, 04.00 «Күлпінай жұлпары»
08.15, 19.10, 03.00 Телекия «Элиф»
09.00, 01.00 Телефильм «Осенинін вальс»
11.00, 22.00 Сериал «ПОСЛЕДНИЙ МЕНТ»
12.00, 23.00 Сериал «ЛИКВИДАЦИЯ»
13.00 «Смеяться разрешается»
14.50, 21.10 Телекия «Жаңа келін»
15.50 «Тамаша»
17.00 «Келесі кім?»
18.10 «Q-елі»
00.00 Сериал «СЕКРЕТНЫЕ МАТЕРИАЛЫ»
02.30 Сериал «ПОБЕГ ИЗ АУЛА»
05.00 «Женіп көр!»

31-КАНАЛ

- 05.58 ҚР Әнұраны
06.00 Ризамын (каз)
07.00, 20.00 Информбюро

СЕЙСЕНБІ
20 АҚПАН

- 08.00 Сериял «ЖҮРЕГІМ СЕН»
09.00, 16.00 Сериял «Қызылдың ЖОПЫ ЖІКІШКЕ»
11.00 М/с «Мой маленький пони»
12.00 Ерапаш
13.00 «Орел и Решка» (повтор)
14.00, 19.00 Сериял «ВОРОНИНЫ»
15.00 «Келіндер бәйгесі» (каз)
18.00 «Орел и Решка»
21.00 Үздік әзілдер
22.00 Сериял «ЫСТАМБҰЛДЫҚ ҚЕЛІН»
00.00 Сериял «ӨШПЕС МАХАББАТ»
01.30 КИНО «Маюри» (каз)
03.30 Алдараспан, Нысана, Шаншар әзілдері
05.00 Қазақша концерт (каз)

ОН ТВ

- 06.00, 15.10, 02.05, 04.00 «ЕСТИМЕГЕН ЕЛДЕ КӨП»
қызықты деректер
06.15, 11.35 Тұсаукесер «ӘСЕРЛІ ЖАҢУАРЛАР»
06.50, 12.50, 18.10 «ON STAR»
07.30, 12.05 «TOP SHOP» (рус.)
08.00 Премьера!
Познавательно-развлекательное шоу «УТРО ПЯТНИЦЫ»
09.00 Премьера! Шоу «ТЕНЕРАЛЬНАЯ УБОРКА», повтор
09.25, 11.05, 15.50 «TOP SHOP»
10.05, 19.30, 03.10 Премьера!
Программа «ПЯТНИЦА NEWS»
10.25, 11.25 «Жаңа дауа»
12.00 «Ер азатам денсаулығы»
13.50 «Күш пен денсаулық» бағдарламасы
14.05, 23.20 «СЫРҒАЛЫМ»
драмасы
16.00 Премьера! Шоу «ЕДА, Я ЛЮБЛЮ ТЕБЯ»
17.05 Премьера! Шоу «ТЕНЕРАЛЬНАЯ УБОРКА»
17.35, 20.00 Сериял «ШУРОЧКА»
19.00, 00.10 «ЖҰЛДЫЗДАР ЖОПЫ»
20.30, 02.25 Марк Богатырев, Ольга Краско, Ирина Розанова в мелодраме «УЧИТЕЛЯ»
21.30 Премьера! Шоу «РЕВИЗОРРО»
22.20 Премьера! Реалити-шоу «ПРИМАНКА»
00.30 Премьера! Шоу «СВОБОДЕН»
01.00 «САНҚЫРЛЫ СПОРТ» бағдарламасы
03.35 «СҮХБАТ»

НТК

- 07.00 ҚР Әнұраны
07.05 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР (қайталу)
07.35 «СҮЙІКТІ ДЕНИЗ». Түрк телекия (қайталу)
08.30 «ТАҒДЫР ҚОСҚАН АСЫЛ ЖАР». Үнді телекиясы. С субтитрами на русском языке
09.25 НОВОСТИ (повтор вечернего выпуска)
10.05 «ГЛАВНАЯ РЕДАКЦИЯ» (повтор)
11.00 «НЕ ВМЕСТЕ», мелодрама (9-10 серии, повтор)
12.50 «ПЕС», острожюджетный детектив (17-18 серии, повтор)
15.00 ДНЕВНЫЕ НОВОСТИ
15.15 КҮНДІЗГІ ЖАҢАЛЫҚТАР
15.30 «КӨРІПКЕЛ»
16.25 «КТКда ҚАБАТОВ»
17.30 «ҮЙТП-БҮЙТП». Тұсаукесер!
18.30 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР
19.10 «СҮЙІКТІ ДЕНИЗ». Түрк телекиясы. Тұсаукесер! С субтитрами на русском языке
21.00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
21.40 «БЫЛО ДЕЛО». Око за око
22.30 «НЕ ВМЕСТЕ», мелодрама (11-12 серии). В ролях: Наташа Швец, Дмитрий Ульянов, Дмитрий Миллер. Премьера.
00.30 «ПЕС», острожюджетный детектив (19-20 заключительные серии). В ролях: Никита Панфилов, Михаил Жонин
12.00 «ТДЕ ЛОГИКА?»
13.00, 19.30 «РЕВЮ» (рус.)
13.30 «ГУБКА БОБ КВАДРАТНЫЕ ШТАНЫ» (мультсериал)
13.55 «АВАТАР» (мультсериал)
14.20 «НИНДЗЯГО» (мультсериал)
15.10 Әзіл - күлкі «Байқа, балақай!»

«KAZSPORT»

- 15.35 Әзіл - күлкі «Булдір-кулдір» (каз)
16.20 «Американың, ең күлкілі видеосы» (каз.)
17.10, 23.10 «Тек күлкі үшін» (каз.)
22.00 «ОДНАЖДЫ В РОССИИ»
00.00 «МОРСКОЙ ПЕХОТИНЦ 2» (боевик, Тед Дибиас)
01.35 Сериял «ОСТРОВ»
02.00 Телекия «ФИЛФАК»
02.30 - 04.00 Керкем - фильм «Көше бұзақылары 3» (каз.)

СТВ

- 06.00, 07.50, 11.00, 16.40 «Ән шашу»
07.00, 21.30 «ТӘУЛІК ТЫНЫСЫ»
07.20, 20.20 «Территория происшествий»
07.30, 20.00 «ПАНОРАМА ДНЯ»
08.00 «Жұлдыз FM» радиосында «Таңғы шоу»
11.20, 14.30, 15.20, 16.10 «TOP-SHOP»
12.10 «TV Shop»
12.40 «ҚАРА ШАҢЫРАК»
13.40 Телекия
17.15 «Мой герой»
18.00 «Казақстан байтак өлкө»
18.30 «Без обмана»
19.15 «Хроники московского быта»
20.30 «ҚАРА ШАҢЫРАК»
21.50 «Лечу гипнозом и душой»
22.20 «Бізбен бірге» «Алашұлы» тобы
00.00 «Талисман успеха»
02.00 - 06.00 «Ән көнілдің ажары»

КТК

- 07.00 ҚР Әнұраны
07.05 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР (қайталу)
07.35 «СҮЙІКТІ ДЕНИЗ». Түрк телекия (қайталу)
08.30 «ТАҒДЫР ҚОСҚАН АСЫЛ ЖАР». Үнді телекиясы. С субтитрами на русском языке
09.25 НОВОСТИ (повтор вечернего выпуска)
10.05 «ГЛАВНАЯ РЕДАКЦИЯ» (повтор)
11.00 «НЕ ВМЕСТЕ», мелодрама (9-10 серии, повтор)
12.50 «ПЕС», острожюджетный детектив (17-18 серии, повтор)
15.00 ДНЕВНЫЕ НОВОСТИ
15.15 КҮНДІЗГІ ЖАҢАЛЫҚТАР
15.30 «КӨРІПКЕЛ»
16.25 «КТКда ҚАБАТОВ»
17.30 «ҮЙТП-БҮЙТП». Тұсаукесер!
18.30 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР
19.10 «СҮЙІКТІ ДЕНИЗ». Түрк телекиясы. Тұсаукесер! С субтитрами на русском языке
21.00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
21.40 «БЫЛО ДЕЛО». Око за око
22.30 «НЕ ВМЕСТЕ», мелодрама (11-12 серии). В ролях: Наташа Швец, Дмитрий Ульянов, Дмитрий Миллер. Премьера.
00.30 «ПЕС», острожюджетный детектив (19-20 заключительные серии). В ролях: Никита Панфилов, Михаил Жонин
12.00 «ТДЕ ЛОГИКА?»
13.00, 19.30 «РЕВЮ» (рус.)
13.30 «ГУБКА БОБ КВАДРАТНЫЕ ШТАНЫ» (мультсериал)
13.55 «АВАТАР» (мультсериал)
14.20 «НИНДЗЯГО» (мультсериал)
15.10 Әзіл - күлкі «Байқа, балақай!»

АЛМАТЫ

- 6:00 Итоговые новости
6:30 Қорытынды жаңалықтар
7:00 Құліп оян
10:10 «Айман-Шолпан». Телекия 85-бөлім (Қазақстан 2016 ж) «Уәдеберемін» Телекия. (Үндістан) 214-бөлім
11:10 «Уәдеберемін» Байлам
12:40 «Көршілер» Телекия 5-бөлім (Қазақстан 2015 ж)
13:40 «Фиксики» Мульсериал
14:10 «Вернись к началу»
14:30 «Ласточкино гнездо». Телесериал (Россия, 2011 г.) 1-серия
15:00 «Журов 2». Телесериал (Россия, 2010 г.) 15-серия
16:00 «Көршілер» Телекия 6-бөлім (Казақстан 2015 ж)
17:30 «Уәдеберемін» Телекия. (Үндістан) 215-бөлім
19:00 «Айман-Шолпан». Телекия 86-бөлім (Қазақстан 2016 ж)
20:00 Қорытынды жаңалықтар
20:30 Обо всем без купюр
21:00 Итоговые новости
21:30 «Ласточкино гнездо». Телесериал
22:30 «Журов 2». Телесериал (Россия, 2010 г.) 16-серия
23:30 Қорытынды жаңалықтар
0:00 Итоговые новости
0:30 «Күзей Гүней». Телекия 35-бөлім.

СӘРСЕНБІ
21 АҚПАН

«QAZAQSTAN»

06.00, 03.10 Әнұран
06.05 Қазақстан эстрада жүлдөздарының қатысусымен концерт
06.50 ОЛИМПИАДА-2018 г. МӘНЕРЛЕП СЫРҒАНАУ (ӘЙЕЛДЕР, ҚЫСҚА БАҒДАРЛАМА) ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
11.40 "HIT QAZAQSTAN"
12.30 Мультфильм
13.00, 20.00, 01.40 АҚПАРАТ
13.15 ОЛИМПИАДА-2018 г. "Пхенчхантеріндегі"
13.30 ОЛИМПИАДА-2018 г. ХОККЕЙ. ШИРЕК ФИНАЛ 2 (ЕРЛЕР) ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
15.50 ОЛИМПИАДА-2018 г. ШАҢҒЫ ЖАРЫСЫ (КОМАНДАЛЫҚ СПРИНТ. ӘЙЕЛДЕР/ЕРЛЕР) ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
17.25 ОЛИМПИАДА-2018 г. "ПХЕНЧХАН ТӨРІНДЕ"
17.45 "Қазақтелевизиясына 60 жыл". Арнайыжоба
18.10 Телекая "АНА"
19.05 Телекая "МАХАББАТ ӘТКЕЛІ"
20.30, 02.10 БАСТЫ ТАҚЫРЫП
20.50 "ҚАРЕКЕТ"
21.45 Телекая "САҒАН СЕНЕМІН".
22.35 Телекая "МӘРИЯМ"
23.30 ДАБЫЛ
23.35 "ОЛИМПИАДА-2018". Күнделік
23.50 ОЛИМПИАДА-2018 г. БОБСЛЕЙ (3-ші және 4-ші айналым. ӘЙЕЛДЕР) ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
02.25 "HitQazaqstan"

ХАБАР

07.00 КР Әнұраны
07.02 "Ауырмайтын жол ізде" деректі драмасы
07.30 "Тағдыр тартысы" деректі драмасы
08.00 Жаңалықтар
08.10 "Көрімдік"
08.30 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Фристайл. Мужчины. Ски-кросс. Квалификация. Прямая трансляция.
09.15 Телекая "ФАШЫҚТАҚ ДЕРТІ"
10.15 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Фристайл. Мужчины. Ски-кросс. Финалы. Прямая трансляция.
12.00 Жаңалықтар
12.10 "Білу маңызды"
12.25 Телекая "ПӘЛЕНШЕЕВТЕР"
13.00 Новости
13.10 Сериял "ЗНАТЬ БУДУЩЕЕ. ЖИЗНЬ ПОСЛЕ ВАНГИ"

14.00 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Лыжные гонки. Женщины. Командный спринт, свободный стиль. Полуфиналы. Женщины. Финал. Прямая трансляция.
15.30 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Хоккей на льду. Женщины. Матч за 3-е место.
17.50 Телекая "ПӘЛЕНШЕЕВТЕР"
18.15 Ток-шоу "Давайте говорить!"
19.00 Қорытынды жаңалықтар
19.30 Телекая "ФАШЫҚТАҚ ДЕРТІ"
21.00 Итоги дня
21.30 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Хоккей на льду. Мужчины. Четвертьфинал.

23.50 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Конькобежный спорт. Женщины. 2400 м. Командная гонка преследования. Финал. Мужчины. 3200 м. Командная гонка преследования. Финал. 02.40 Қорытынды жаңалықтар
03.00 КР Әнұраны

АСТАНА

06.00 "Отбасы"
06.30, 20.30, 02.00 Новости "20:30"
07.00, 20.00, 02.30 Жаңалықтар
07.30, 00.00 "Қош келдіңіз!" жобасы
08.00 М/ф "Маша и Медведь"
10.00, 21.00 "Жетер!" түрік телекаясы
11.00, 18.40 "Зехра" түрік телекаясы
12.20 "Асыл арман" қазақ телекаясы
13.30, 22.00 "Абысындар" телекаясы
14.30 Программа "Репортер представляет"
15.00 Сериял "УЛЬБКА ПЕРЕСМЕШНИКА"
17.00 "Ән мен әзіл" концерттік
18.10 "Алдар кесе" мульфильмі
23.00 "Құс жолы" түрік телекаясы
01.00 "Стамбул көшелері" телекаясы
03.00 "Қызы ақысы" телекаясы

ЕУРАЗИЯ

06.00 "ЖИТЬ ЗДОРОВО" (каз)
06.45 "САПА БАҚЫЛАУДА"
07.15 "БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР" СУБТИРЛЕРМЕН
08.00 Телеканал "ДОБРОЕ УТРО"
09.00 "ДОБРОЕ УТРО, КАЗАХСТАН!"
10.00 Сериял "ИКРА"
11.00 "КЕШ ҚАЛМАЙЫҚ"
12.00 "ҚАЛАУЛЫМ"
15.00 Сериял "НЕВЕРОЯТНЫЕ ПРИКЛЮЧЕНИЯ АЛИНЫ"
16.00 "НА САМОМ ДЕЛЕ"
17.00 "ПУСТЬ ГОВОРЯТ"
18.00 "БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР"
18.45 "ПЕНДЕМИЗ ФОЙ"
20.00 "ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ"
20.45 X/ф "СЛУЧАЙНЫХ ВСТРЕЧ НЕ БЫВАЕТ"
22.50 "П@УТИНА"
23.50 "СЛУЧАЙНЫХ ВСТРЕЧ НЕ БЫВАЕТ". Продолжение
01.45 "МУЖСКОЕ / ЖЕНСКОЕ"
02.30 "П@УТИНА"
03.15 "ПЕНДЕМИЗ ФОЙ"
04.10 "ТОЙ БАЗАР"
04.55 "САПА БАҚЫЛАУДА"

7-КАНАЛ

06.00 "Қыздар арасында"
06.40, 20.10 Телекая "Тағдырым шешілген күн"
07.30, 04.00 "Күлпінай жұпары"
08.15, 19.10, 03.00 Телекая "Әлиф"
09.00, 01.00 Телефильм "Уездная драма"
11.00, 22.00 Сериял "ПОСЛЕДНИЙ МЕНТ"
12.00, 23.00 Сериял "ЛИКВИДАЦИЯ"
13.00 "Смеяться разрешается"
14.50, 21.10 Телекая "Жаңа келін"
15.50 "Тамаша"
17.00 "Келесі кім?"
18.10 "Q-елі"
00.00 Сериял "СЕКРЕТНЫЕ МАТЕРИАЛЫ"
02.30 Сериял "ПОБЕГ ИЗ АУЛА"
05.00 Сериял "Женіп көр!"

31-КАНАЛ

05.58 КР ӘНҰРАНЫ
06.00 Ризамын (каз)
07.00, 20.00 Информбюро
08.00 Сериял "ЖҮРЕГІМ СЕН"
09.00, 16.00 Сериял "Қызыдан ЖОЛЫ ЖІКІШКЕ"
11.00 М/с "Мой маленький пони"
12.00 Ерапаш
13.00 "Орел и Решка" (повтор)
14.00, 19.00 Сериял "ВОРОНИНЫ"
15.00 "Келіндер бейгесі" (каз)
18.00 "Орел и Решка"
21.00 Үздік әзілдер
22.00 Сериял "ЫСТАМБҮЛДЫҚ КЕЛІН"
00.00 Сериял "ӨШПЕС МАХАББАТ"
01.30 КИНО "Месть и закон" (каз)
04.00 Алдараспан, Нысана, Шаншар әзілдері
05.00 Қазақша концерт (каз)

ОН ТВ

06.00, 15.10, 01.00, 04.00 "ЕСТИМЕГЕН ЕЛДЕ КЕП" қызықты деректер
06.15, 11.35 "ЖҰЛДЫЗДАР ЖОЛЫ"
06.50, 12.50, 18.10 "ON STAR"
07.30, 12.05 "TOP SHOP" (рус.)
08.00 Премьера! Познавательно-развлекательное шоу "УТРО ПЯТНИЦЫ"
09.00 Премьера! Шоу "ГЕНЕРАЛЬНАЯ УБОРКА", повтор
09.25, 11.05, 15.50 "TOP SHOP"
10.05, 19.30, 03.10 Премьера! Программа "ПЯТНИЦА NEWS"
10.25, 11.25 "Жаңға дауа"
12.00 "Ер азamat денсаулығы"
13.50 "Күш пен денсаулық" бағдарламасы
14.05, 23.20 "СЫРҒАЛЫМ" драмасы
16.00 Премьера! Шоу "ЕДА, Я ЛЮБЛЮ ТЕБЯ"
17.00 Премьера! Шоу "ГЕНЕРАЛЬНАЯ УБОРКА"
17.35 Сериял "ШУРОЧКА"
19.00, 00.10 "ON LINE"
20.00 Сериял "ПОЛОВИНКИ"
20.30 Марк Богатырев, Ольга Краско, Ирина Розанова в мелодраме "УЧИТЕЛЬ"
21.30 Премьера! Шоу "РЕВИЗОРРО"
22.20 Премьера! Реалити-шоу "ПРИМАНКА"
00.30 Премьера! Шоу "СВОБОДЕН"
01.20 "САНҚЫРЛЫ СПОРТ" бағдарламасы
02.25 Премьера! Тревел-шоу "БЕДНЯКОВ+1"
03.35 "СҮХБАТ"

НТК

07.00 КР ӘНҰРАНЫ
07.05, 14.45 Мультхикая "Том мен Джерри" (каз.)
07.25 "Мистикалық оқиғалар Тағдыр белгісі" (каз. 7 сезон)
08.10, 18.05 Әзіл - күлкі "INSTAV.KZ" (каз.)
08.30, 18.25 Әзіл - күлкі "Екі езу" (каз.)
08.50, 18.45, 22.20 "91-TV" (каз.)
09.10, 16.00, 19.10, 22.50 "РЕВЮ" (каз.)
09.30 Сериял "САШАТАНЯ"
10.00, 19.50 Сериял "УНИВЕР"
10.35, 20.30 "БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ" (16 сезон)
12.00 "ГДЕ ЛОГИКА?"
13.00, 19.30 "РЕВЮ" (рус.)
13.30 "ГУБКА БОБ КВАДРАТНЫЕ ШТАНЫ" (мульсериал)

«KAZSPORT»

08.00 Әнұран
08.05 ОЛИМПИАДА-2018 г. КҮНДЕЛІГІ
08.20 ФУТБОЛ. "Ла Лига әлемі". Аптальқ, журнал ДНЕВНИК ОЛИМПИАДЫ-2018 г.
08.50 ОЛИМПИАДА-2018 г. ХОККЕЙ. ЧЕТВЕРТЬФИНАЛ 1 (МУЖЧИНЫ). Прямой эфир НОВОСТИ
11.35 11.40 УЕФА ЧЕМПИОНДАР ЛИГАСЫНЫҢ ШОЛЫ
12.25 12.30 ЖАҢАЛЫҚТАР "ПХЕНЧХАН ТӨРІНДЕ". Студиялық бағдарлама ОЛИМПИАДА-2018 г.
12.45 12.55 КҮНДЕЛІГІ ФУТБОЛ. "Мир Ла Лиги". Еженедельный журнал ДНЕВНИК ОЛИМПИАДЫ-2018 г.
13.25 13.35 ОЛИМПИАДА-2018 г. ХОККЕЙ. МАТЧ ЗА 3 МЕСТО (ЖЕНЩИНЫ). Прямой эфир ОЛИМПИАДА-2018 г. ХОККЕЙ. ЧЕМПИОНОВ УЕФА. "БАВАРИЯ" - "БЕШИКТАШ" (Турция) ОЛИМПИАДА-2018 г. ХОККЕЙ. ЧЕТВЕРТЬФИНАЛ 3 (МУЖЧИНЫ). Прямой эфир 20.35, 01.25 НОВОСТИ 20.40, 01.10 "ОЛИМПИЙСКИЙ ГОСТЬ". Студийная программа ОЛИМПИАДА-2018 г. КҮНДЕЛІГІ ОЛИМПИАДА-2018 г. ЛЫЖНЫЕ ГОНКИ (КОМАНДНЫЙ СПРИНТ. ЖЕНЩИНЫ, мужчины) "ПХЕНЧХАН ТӨРІНДЕ". Студиялық бағдарлама ДНЕВНИК ОЛИМПИАДЫ-2018 г. 22.20 22.35 ФУТБОЛ. Лига Европы УЕФА. ЦСКА (Россия) - "ЦРВЕНА ЗВЕЗДА" (Сербия). Прямой эфир 01.00, 03.45 ЖАҢАЛЫҚТАР 01.35 ФУТБОЛ. Лига Чемпионов УЕФА. "СЕВИЛЬЯ" (Испания) - "МАНЧЕСТЕР ЮНАЙТЕД" (Англия). Прямой эфир 03.50 Әнұран

АЛМАТЫ

6:00 Итоговые новости
6:30 Қорытынды жаңалықтар
7:00 Құліп оян «Айман-Шолпан». Телекая 86-бөлім (Қазақстан 2016 ж.)
10:10 11:10 «Уәдеберемін» Телекая. (Үндістан) 215-бөлім Жастарқаласы «Көршілер» Телекая 6-бөлім (Қазақстан 2015 ж.)
12:40 13:10 «Тұсаукесер!» КЕШКИ ЖАҢАЛЫҚТАР
13:40 14:10 «Фиксики» Мультсериал
14:30 15:00 «Обо всем без купюр»
15:00 15:30 «Пасточкино гнездо». Телесериал (Россия, 2011 г.) 2-серия
16:00 16:20 «Журов 2». Телесериал (Россия, 2010 г.) 16-серия
17:00 17:30 «Көршілер» Телекая 3-бөлім (Қазақстан 2015 ж.)
17:30 19:00 «Уәдеберемін» Телекая. «Айман-Шолпан». Телекая 87-бөлім (Қазақстан 2016 ж.)
20:00 20:30 «Вернись к началу»
21:00 21:30 Итоговые новости
22:30 23:30 Отчетная встреча акима г. Алматы с населением
0:00 0:30 Корытынды жаңалықтар
0:30 0:30 Итоговые новости «КүзейГүней». Телекая 36-бөлім.

БЕЙСЕНБИ
22 АҚПАН

«QAZAQSTAN»

- 06.00, 03.05 Әнұран
06.05 Қазақстан эстрада жүлдіздарының қатысусымен концерт "ТАҢШОЛПАН".
Таныңқаралытты- сазды бағдарлама
08.25 ОЛИМПИАДА-2018 г. ФРИСТАЙЛ (ХАФПАЙП, ЕРЛЕР, ФИНАЛ)
10.05 ОЛИМПИАДА-2018 г. ХОККЕЙ. ФИНАЛ (ӘЙЕЛДЕР) ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
13.05, 20.00, 23.50 АҚПАРАТ
13.20 ОЛИМПИАДА-2018 г. "ПХЕНЧХАН ТӨРІНДЕ". (15- бағдарлама)
13.35 "HIT QAZAQSTAN"
14.30, 22.35 Телехикая "МӘРИЯМ"
15.20 Қазақтелевизиясына 60 жыл. "ЖАРҚЫН БЕЙНЕ"
15.50 ОЛИМПИАДА-2018 г. ШОРТ-ТРЕК (500м. ЕРЛЕР, ФИНАЛ) (1000 м. ӘЙЕЛДЕР, ФИНАЛ) (5000 м. ЭСТАФЕТА, ЕРЛЕР, ФИНАЛ)
18.55 "Көнілтолқыны"
19.05 Телехикая "МАХАББАТ ӘТКЕЛІ"
20.30, 00.20 БАСТЫ ТАҚЫРЫП
20.50 "ҚАРЕКЕТ"
21.45 Телехикая "ТУҒАН ЖЕР".
23.30 ДАБЫЛ
23.35 "ОЛИМПИАДА-2018".
Күнделік
"HitQazaqstan"
"Қарекет"
"Жарқынбейне"
"Олимпиада-2018".
Күнделік

ХАБАР

- 07.00 ҚР Әнұраны
07.02 Дневник. "Зимние Олимпийские игры-2018"
07.15 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Горнолыжный спорт. Мужчины. Слалом. 1-я попытка. Прямая трансляция.
09.10 Телехикая "ФАШЫҚТЫҚ ДЕРТИ"
10.45 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Горнолыжный спорт. Мужчины. Слалом 2-я попытка. Финал. Прямая трансляция.
12.40, 13.10 Телехикая "ПӘЛЕНШЕЕВТЕР"-2"
13.00 Новости
13.30 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Лыжное двоеборье. Мужчины. Командное первенство, трамплин+эстафета 4x5 км. Трамплин (ЛН). Прямая трансляция.
14.10 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Хоккей на льду. Женщины. Финал.
17.00 "Важно знать"
17.15 "Ана мен бала"
18.00 Ток-шоу "Давайте говорить!"
19.00 Қорытынды жаңалықтар
19.30 Телехикая "ФАШЫҚТЫҚ ДЕРТИ"
21.00 Итоги дня
21.30 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Лыжное двоеборье. Мужчины. Командное первенство. Трамплин. Эстафета 4x5 км.
22.30 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Биатлон. Женщины. 4x6 км. Эстафета.

- 00.00 Сериал "ОСКОЛКИ"
00.45 "Ауырмайтын жол ізде" деректі драмасы
01.15 "Заң бойынша" деректі драмасы
01.45 Қорытынды жаңалықтар
03.00 ҚР Әнұраны

АСТАНА

- 06.00 "Отбасы"
06.30, 20.30, 02.00 Новости "20:30"
07.00, 20.00, 02.30 Жаңалықтар
07.30, 00.00 "Қош келдіңіз!" жобасы
08.00 М/ф "Маша и Медведь"
10.00, 21.00 "Жетер!" түрк телехикаясы
11.00, 18.40 "Зехра" түрк телехикаясы
12.20 "Асыл арман" қазақ телехикаясы
13.20, 22.00 "Абысындар" телехикаясы
14.20 Ескендір Хасанғалиев. Көнілімнің сазы
15.00 Сериал "ҰЛЫБКА ПЕРЕСМЕШНИКА"
16.00 X/f "ДАМЫ ПРИГЛАШАЮТ КАВАЛЕРОВ"
17.30 Ток-шоу "Открытая студия"
18.10 "Алдар кесе" мультильмі
23.00 "Құс жолы" түрк телехикаясы
01.00 "Стамбул көшелері" телехикаясы
03.00 "Қызы ақысы" телехикаясы

ЕУРАЗИЯ

- 06.00 "ЖИТЬ ЗДОРОВО" (каз)
06.45 "САПА БАҚЫЛАУДА"
07.15 "БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР" СУБТИТЛРлермен
08.00 Телеканал "ДОБРОЕ УТРО"
09.00 "ДОБРОЕ УТРО, КАЗАХСТАН!"
10.00 Сериал "ИКРА"
11.00 "ПЕНДЕМИЗ ФОЙ"
12.00 "ҚАЛАУЛЫМ"
15.00 "НЕВЕРОЯТНЫЕ ПРИКЛЮЧЕНИЯ АЛИНЫ"
16.00 "НА САМОМ ДЕЛЕ"
17.00 "ПУСТЬ ГОВОРЯТ"
18.00 "БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР"
18.45 "ЗАҢ СӨЙЛЕСІН"
20.00 "ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ"
20.45 Людмила Свитова, Александр Давыдов, Руслан Чернецкий в многосерийном фильме "ВЕРА"
22.50 "П@УТИНА"
23.50 "ВЕРА". Продолжение
01.45 "МУЖСКОЕ / ЖЕНСКОЕ"
02.30 "П@УТИНА"
03.15 "ЗАҢ СӨЙЛЕСІН"
04.10 "ТОЙ БАЗАР"
04.55 "САПА БАҚЫЛАУДА"

7-КАНАЛ

- 06.00 "Қыздар арасында"
06.40, 20.10 Телехикая "Тағдырым шешілген күн"
07.30, 04.00 "Құлпынай жұпары"
08.15, 19.10, 03.00 Телехикая "Элиф"
09.00, 01.00 Телевизионный фильм "Роза прощальных ветров"
11.00, 22.00 Сериал "ПОСЛЕДНИЙ МЕНТ"
12.00, 23.00 Сериал "ЛИКВИДАЦИЯ"
13.00 "Смеяться разрешается"
14.50, 21.10 Телехикая "Жаңа көлін"
15.50 "Тамаша"
17.00 "Келесі кім?"
18.10 "Q-елі"
00.00 Сериал "СЕКРЕТНЫЕ МАТЕРИАЛЫ"
02.30 Сериал "ПОБЕГ ИЗ АУЛА"
05.00 Сериал "Женіп көр!"

31-КАНАЛ

- 05.58 ҚР Әнұраны
06.00 Ризамын (каз)
07.00, 20.00 Информбюро
08.00 Сериал "ЖҮРЕГІМ СЕН"
09.00, 16.00 Сериал "Қызыдан ЖОЛЫ ЖІҢІШКЕ"
11.00 М/с "Мой маленький пони"
12.00 Ералаш
13.00 "Орел и Решка" (повтор)
14.00, 19.00 Сериал "ВОРОНИНЫ"
15.00 "Келіндер бәйгесі" (каз)
18.00 "Орел и Решка"
21.00 Үздік әзілдер
22.00 Сериал "ЫСТАМАҮЛДЫҚ КЕЛІН"
00.00 Сериал "ӨШПЕС МАХАББАТ"
01.30, 03.30 Алдараспан, Нысанба, Шаншар әзілдері
03.00 Мұзыкалық сағат
04.00 Қазақша концерт (каз)

ОН ТВ

- 06.00, 15.10, 02.00, 04.00 "ЕСТИМЕГЕН ЕЛДЕ КӨП" қызықты деректер
06.15, 11.35 "ON LINE"
06.50, 12.50, 18.10 "ON STAR"
07.30, 12.05 "TOP SHOP" (рус.)
08.00 Премьера!
Познавательно-развлекательное шоу "УТРО ПЯТНИЦЫ"
09.00, 17.05 Премьера! Шоу "ГЕНЕРАЛЬНАЯ УБОРКА"
09.25, 11.05, 15.50 "TOP SHOP"
10.05, 19.30, 03.10 Премьера! Программа "ПЯТНИЦА NEWS"
10.25, 11.25 "Жаңа даяу"
12.00 "Ер азamat денсаулығы"
13.50 "Құш пен денсаулық" бағдарламасы
14.05, 23.20 "СЫРҒАЛЫМ" драмасы
16.00 Премьера! Шоу "ЕДА, Я ЛЮБЛЮ ТЕБЯ"
17.35, 20.00 Сериал "ПОЛОВИНКИ"
19.00, 00.10 "ЖАН ТҮРШІКТІРЕР ӘЛЕМ"
20.30 Марк Богатырев, Ольга Красико, Ирина Розанова в мелодраме "УЧИТЕЛЬ"
21.30 Премьера! Шоу "РЕВИЗОРРО"
22.20 Премьера! Реалити-шоу "ПРИМАНКА"
00.30 Премьера! Шоу "СВОБОДЕН"
01.00 "САНҚЫРЛЫ СПОРТ" бағдарламасы
02.25 Премьера! Тревел-шоу "БЕДНЯКОВ+1"
03.35 "СҮХБАТ"

НТК

- 07.00 ҚР Әнұраны
07.05 ҚЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР (қайталу)
07.35 "СҮЙІКТІ ДЕНІЗ". Түрк телехикаясы (қайталу)
08.30 "ТАҒДЫР ҚОСҚАН АСЫЛ ЖАР". Үнді телехикаясы. С субтитрами на русском языке
10.10 НОВОСТИ (повтор вечернего выпуска)
"МИНИСТЕРСТВО ПРАВДЫ" (повтор)
11.10 "НЕ ВМЕСТЕ", мелодрама (13-14 серии, повтор)
13.05 "РАСКАЛЕННЫЙ ПЕРИМЕТР", острожюджетный детектив (1-2 серии, повтор)
15.00 ДНЕВНЫЕ НОВОСТИ
15.15 ҚҮНДІЗГІ ЖАҢАЛЫҚТАР
15.30 "КӨРІПКЕТ"
16.20 "АТКДА ҚАБАТОВ"
17.30 "ҰЙТІП-БҮЙТІП". Тұсаукесер!
18.30 ҚЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР
19.10 "СҮЙІКТІ ДЕНІЗ". Түрк телехикаясы. Тұсаукесер! С субтитрами на русском языке
21.00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
21.40 "ИНАЯ РЕАЛЬНОСТЬ". Исчезнувший. Премьера!
22.30 "НЕ ВМЕСТЕ", мелодрама (15-16 серии). В ролях: Наташа Швец, Дмитрий Ульянов, Дмитрий Миллер. Премьера.
00.25 "РАСКАЛЕННЫЙ ПЕРИМЕТР", острожюджетный детектив (3-4 заключительные серии). В главной роли: Сергей Горобченко

БЕЙСЕНБИ
22 АҚПАН

- 15.10 Әзіл - қулкі "Байқа, балақай!"
15.35 Әзіл - қулкі "Бүлдір-құлдір" (каз)
16.20 "Американың ең құлқі видеосы" (каз.)
17.10, 23.10 "Тек қулкі үшін" (каз.)
22.00 "ОДНАЖДЫ В РОССИИ" ЧУЖОЙ ПРОТИВ ХИЩНИКА" (фантастический боевик)
00.00 "СЕКРЕТНЫЕ МАТЕРИАЛЫ" (мультсериал)
01.30 Сериал "ОСТРОВ"
02.00 Телехикая "ФИЛФАК" - 04.00 Көркем - фильм "Бас сүйектер" (каз.)

СТВ

- 06.00, 07.50, 11.00, 16.40 "Ән шашу"
07.00, 21.30 "ТӘУЛІК ТЫНЫСЫ"
07.20, 20.20 "Территория происшествий"
07.30, 20.00 "ПАНОРАМА ДНЯ"
08.00 "Жұлдыз FM" радиосында "Таңғы шоу"
11.20, 14.30, 15.20, 16.10 "ТОР-SHOP"
12.10 "TV Shop"
12.40, 20.30 "ҚАРА ШАҢЫРАҚ" Телехикаясы
13.40 "TV Shop" (каз)
17.25 Маргарита Суханкина в программе "Жена. История любви"
18.45 "Неизведанный Казахстан"
19.15 "Хроники московского быта"
21.50 "Егізім" Әділ мен Дананың ән кеші
00.00 "Талисман успеха" - 06.00 "Ән көнілдің ажары"

КТК

- 07.00 ҚР Әнұраны
07.05 ҚЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР (қайталу)
07.35 "СҮЙІКТІ ДЕНІЗ". Түрк телехикаясы (қайталу)
08.30 "ТАҒДЫР ҚОСҚАН АСЫЛ ЖАР". Үнді телехикаясы. С субтитрами на русском языке
10.10 НОВОСТИ (повтор вечернего выпуска)
"МИНИСТЕРСТВО ПРАВДЫ" (повтор)
11.10 "НЕ ВМЕСТЕ", мелодрама (13-14 серии, повтор)
13.05 "РАСКАЛЕННЫЙ ПЕРИМЕТР", острожюджетный детектив (1-2 серии, повтор)
15.00 ДНЕВНЫЕ НОВОСТИ
15.15 ҚҮНДІЗГІ ЖАҢАЛЫҚТАР
15.30 "КӨРІПКЕТ"
16.20 "АТКДА ҚАБАТОВ"
17.30 "ҰЙТІП-БҮЙТІП". Тұсаукесер!
18.30 ҚЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР
19.10 "СҮЙІКТІ ДЕНІЗ". Түрк телехикаясы. Тұсаукесер! С субтитрами на русском языке
21.00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
21.40 "ИНАЯ РЕАЛЬНОСТЬ". Исчезнувший. Премьера!
22.30 "НЕ ВМЕСТЕ", мелодрама (15-16 серии). В ролях: Наташа Швец, Дмитрий Ульянов, Дмитрий Миллер. Премьера.
00.25 "РАСКАЛЕННЫЙ ПЕРИМЕТР", острожюджетный детектив (3-4 заключительные серии). В главной роли: Сергей Горобченко
02.00 "ШЫРҒАЛАҢ". Түрк телехикаясы. С субтитрами на русском языке
03.20-04.05 "ТАҒДЫР ҚОСҚАН АСЫЛ ЖАР". Үнді телехикаясы (қайталу)

«KAZSPORT»

- 07.55, 04.10 Әнұран
08.00, 14.10, 21.35 ОЛИМПИАДА-2018 г. КҮНДЕЛІГІ
08.15 ФУТБОЛ. "Мир Ла Лиги". Еженедельный журнал
08.40, 17.00, 19.10, 03.55 ДНЕВНИК ОЛИМПИАДЫ-2018 г.
08.55 ОЛИМПИАДА-2018 г. СНОУБОРД (ПАРАЛЕЛЬНЫЙ ГИГАНТСКИЙ СЛАПОМ. МУЖЧИНЫ/ЖЕНЩИНЫ. КВАЛИФИКАЦИЯ). Прямой эфир

- 10.55, 13.50, 19.30 НОВОСТИ
11.00, 16.15 УЕФА ЧЕМПИОНДАР ЛИГАСЫНЫҢ ШОПУЫ
11.45, 18.50 ЖАҢАЛЫҚТАР
11.50 ОЛИМПИАДА-2018 г. СНОУБОРД (БИГ ЭИР, МУЖЧИНЫ, КВАЛИФИКАЦИЯ) "ПХЁНЧХАН ТӨРІНДЕ". Студиялық бағдарлама
13.55 "ПХЁНЧХАН ТӨРІНДЕ". Футбол. Лига Чемпионов УЕФА. "ШАХТЕР" (Украина) - "РОМА" ОЛИМПИАДА-2018 г. БИАТЛОН (4? 6 км. ЭСТАФЕТА. ЖЕНЩИНЫ). Прямой эфир "ОЛИМПИЙСКИЙ ГОСТЬ". Студийная программа "ЖЕКЕ БАПКЕР" ОЛИМПИАДА-2018 г. ШОРТ-ТРЕК (500м. МУЖЧИНЫ, ФИНАЛ) (1000 м. ЖЕНЩИНЫ. ФИНАЛ) (5000 м. ЭСТАФЕТА. МУЖЧИНЫ. ФИНАЛ) ФУТБОЛ. Лига Европы УЕФА. "ЛОКОМОТИВ" (Россия) - "НИЦЦА" Прямой эфир (ЖАҢАЛЫҚТАР) ФУТБОЛ. Лига Европы УЕФА. "СПОРТИНГ" (Португалия) - "АСТАНА" (Казахстан). Прямой эфир (НОВОСТИ)
01.55 ФУТБОЛ. Лига Европы УЕФА. "АТЛЕТИК" (Испания) - "СПАРТАК" (Россия). Прямой эфир (ЖАҢАЛЫҚТАР)

АЛМАТЫ

- 6:00 Итоговые новости
6:30 Қорытынды жаңалықтар
7:00 Құлға оян
7:00 «Айман-Шолпан». Телехикая 87-бөлім (Казахстан 2016 ж.)
10:10 «Уәдеберемін» Телехикая. (Үндістан) 216-бөлім
11:10 «Жұмбак, тағдыр»
12:40 «Жұмбак, тағдыр»
13:10 «Көршілер» Телехикая 6-бөлім (Казахстан 2015 ж.)
13:40 «Фиксики» Мультсериал
14:10 «Вернись к началу»
14:30 Отчетная встреча акима г. Алматы с населением
15:00 «Көршілер» Телехикая 7-бөлім (Казахстан 2015 ж.)
17:00 «Уә

ЖҰМА
23 АҚПАН

«QAZAQSTAN»

- 06.00, 03.30 Әнұран
06.05 Қазақстан эстрада жүлдөздарыныңқатысусымен концерт
06.50 ОЛИМПИАДА-2018 г. МӘНЕРЛЕП СЫРҒАНАУ(ӘЙЕЛДЕР, ЕРКІН БАҒДАРЛАМА) "HIT QAZAQSTAN"
11.20 "ЕҢШІ"
12.45 "Қызықекен..."
13.30 ОЛИМПИАДА-2018 г. ХОККЕЙ. (ЕРЛЕР, ЖАРТЫЛАЙ ФИНАЛ 1) ТІКЕЛЕЙ ЭФИР "БАҚЫТТЫ ӘЙЕЛ". Тікелей эфир
16.50 ОЛИМПИАДА-2018 г. "ПХЕНЧХАН ТӨРІНДЕ"
17.05 ОЛИМПИАДА-2018 г. БИАТЛОН (4? 7, 5 км.ЭСТАФЕТА, ЕРЛЕР) ТІКЕЛЕЙ ЭФИР "Көнілтолқыны"
18.55 Телехикая "МАХАББАТ ӘТКЕЛІ"
19.05 АҚПАРАТ
20.00 "АСТАНА ҚАРЖЫ ОРТАЛЫҚЫНЫң СУДЬЯЛАРЫ ІСКЕ КІРІСТІ". Арнайыжоба
20.55 "ҚАРЕКЕТ"
21.50 Телехикая "ТУҒАН ЖЕР".
22.40 Телехикая "МӘРИЯМ"
23.35 "ОЛИМПИАДА-2018". Күнделік
23.50 "ПАРАСАТ МАЙДАНЫ"
00.25 ДАБЫЛ
00.30 ОЛИМПИАДА-2018 г. КОНЬКИ ЖАРЫС (1000м.ЕРЛЕР, ФИНАЛ)

ХАБАР

- 07.00 КР Әнұраны
07.02 "Ауырмайтын жол ізде" деректі драмасы
07.30 "Тағдыр тартысы" деректі драмасы
08.00 Жанаалықтар
08.10 "Көрімдік"
08.30 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Фристайл. Женщины. Ски-кросс. Квалификация. Прямая трансляция.
09.15 Телехикая "ҒАШЫҚТЫҚ ДЕРТІ"
10.15 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Фристайл. Женщины. Ски-кросс. Финалы. Прямая трансляция.
12.00 Жанаалықтар
12.10 "Біздің назарда"
12.25, 15.20 Телехикая "ПӨЛЕНІШЕВТЕР"

7-КАНАЛ

- 13.00 Новости
13.10 Сериал "ДЖЕК - ПОКОРИТЕЛЬ ВЕЛИКАНОВ"
14.50 "Алтын бесік"
16.00 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Конькобежный спорт. Мужчины. 1000 м. Финал. Прямая трансляция.
17.35 Ток-шоу "Золотая середина"
18.15 Ток-шоу "Давайте говорить!"
18.55 Жаһандық саясат
19.00 Қорытынды жаңаалықтар
19.30 Телехикая "ҒАШЫҚТЫҚ ДЕРТІ"
20.55 Большая политика
21.00 Итоги дня
21.30 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Биатлон. Мужчины. 4x7, 5 км. Эстафета. Финал.
23.00 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Хоккей на льду. Мужчины. Полуфинал 1.

- 01.20 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Хоккей на льду. Мужчины. Полуфинал 2.
03.40 КР Әнұраны

АСТАНА

- 06.00 "Отбасы"
06.30, 20.30, 02.00 Новости "20:30"
07.00, 20.00, 02.30 Жаңаалықтар 07.30, 00.00 "Қош келдіңіз!" жобасы
08.00 М/ф "Маша и Медведь"
10.00, 21.00 "Жетер!" түрік телехикаясы
11.00, 18.40 "Зехра" түрік телехикаясы
12.20 "Асыл арман" қазақ телехикаясы
13.30, 22.00 "Абысындар" телехикаясы
14.20 Ток-шоу "Открытая студия"
15.00 "Шаншар" әзіл-сыққақ театратының концерті
18.00 "Алдар кесе" мультильмі
23.00 "Құс жолы" түрік телехикаясы
01.00 "Стамбул көшесі" телехикаясы
03.00 "Қызыңсыз" телехикаясы

ЕУРАЗИЯ

- 06.00 "ЖИТЬ ЗДОРОВО" (каз)
07.00 "ЖҰМА УАҒЫЗЫ"
07.15 "БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР" СУБТИТЛРМЕН
08.00 "ДОБРОЕ УТРО, КАЗАХСТАН!"
10.00 "ИКРА"
10.55 "КЕШКИ КЕЗДЕСУ"
12.00 "ҚАЛАУЛЫМ"
15.00 К 95-тилетию маэстро. "ДОСКА ПОЧЕТНЫХ". Юрий Померанцев
15.30 X/ф "ОГНИ БОЛЬШОЙ ДЕРЕВНИ"
16.55 "ЖДИ МЕНЯ". КАЗАХСТАН
18.00 "БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР"
18.45 "ҚАЛАУЛЫМ" күнделігі
20.00 "ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ"
20.45 "ПОЛЕ ЧУДЕС"
22.00 Павел Трубинер, Кристина Бабушкина, Наталья Высоцанская в детективе "ОДИН ДЕНЬ, ОДНА НОЧЬ"
23.00 "П@УТИНА"
23.55 "ОДИН ДЕНЬ, ОДНА НОЧЬ". Продолжение
02.20 "П@УТИНА"
03.00 "ҚАЛАУЛЫМ" күнделігі
03.50 "ТОЙ БАЗАР"
04.35 "САПА БАҚЫЛАУДА"

7-КАНАЛ

- 06.00 "Қыздар арасында"
06.40, 20.10 Телехикая "Тағдырым шешілген күн"
07.30, 04.00 "Күлпінай жұпары"
08.15, 19.10, 19.10, 03.00 Телехикая "Әлиф"
09.00 Телефильм "Солнцеворот"
11.00 Сериал "ПОСЛЕДНИЙ МЕНТ"
12.00 Сериал "ПИКВИДАЦИЯ"
13.00 "Парад звезд: 23 февраль"
14.30 "День аиста"
14.50 Телехикая "Жаңа келін"
15.50 "Тамаша"
17.00 "Келесі кім?"
18.10 "Япрай"
18.35 "The Эфир"
21.10 "Хотим ребенка"
21.45 X/ф "ОХОТА НА ПИРАНЬЮ"
01.15 X/ф "ШЕСТОЕ ЧУВСТВО"
05.00 "Женіп көр!"

31-КАНАЛ

- 05.58 КР Әнұраны
06.00, 08.30 Ризамын (каз)

**ЖҰМА
23 АҚПАН**

- 07.00, 20.00 Информбюро 08.00 Сериял "ЖҮРЕГІМ СЕН" 09.00, 16.00 Сериял "Қызылдың ЖОПЫ ЖІКІШКЕ"
11.00 М/с "Мой маленький пони" 12.00 М/ф "Мой маленький пони: Девочки из Эквестрии" 2 часть
13.30 Ералаш 15.00 "Келіндер бәйгесі" (каз)
18.00 Айта берсін (каз) (новый сезон)
19.00, 23.40 "What's Up?" (каз)
21.00 X/ф "ГОЛОДНЫЕ ИГРЫ: СОИКА-ПЕРЕСМЕШНИЦА-ЧАСТЬ 2"
00.30, 04.00 Қазақша концерт (каз)
03.00 Алдараспан, Нысанба, Шаншар әзілдері

ОН ТВ

- 06.00, 15.10, 03.30 "ЕСТИМЕГЕН ЕПДЕ КӨП" қызықты деректер
06.15, 11.35 "ЖАН ТҮРШІКТІРЕР ӘЛЕМ"
06.50, 12.50, 18.10 "ON STAR"
07.30, 12.05 "TOP SHOP" (рус.)
08.00 Премьера! Познавательно-развлекательное шоу "УТРО ПЯТНИЦЫ"
09.00, 17.05 Премьера! Шоу "ТЕНЕРЛЬНАЯ УБОРКА"
09.25, 11.05, 15.50 "TOP SHOP"
10.05, 19.30 Премьера! Программа "ПЯТНИЦА NEWS"
10.25, 11.25 "Жаңа дауа"
12.00 "Ер азamat денсаулығы"
13.50 "Күш пен денсаулық" бағдарламасы
14.05, 23.20 "СЫРҒАЛЫМ" драмасы
16.00 Премьера! Шоу "ЕДА, Я ЛЮБЛЮ ТЕБЯ"
17.35, 20.00 Сериал "ПОЛОВИНКИ"
19.00, 00.10 "ЖҰЛДЫЗДАР ҚҰПИЯСЫ"
20.30 Марк Богатырев, Ольга Краско, Ирина Розанова в мелодраме "УЧИТЕЛЬ"
21.30 Премьера! Шоу "РЕВИЗОРРО"
22.20 Премьера! Реалити-шоу "ПРИМАНКА"
00.30 Премьера! Шоу "СВОБОДЕН"
01.00 "САНҚЫРЛЫ СПОРТ" бағдарламасы
02.00 Конкурс молодых исполнителей "ЖАС ҚАНАТ-2016"
04.00 Программа (каз)

НТК

- 07.00 КР Әнұраны
07.05 КЕШКИ ЖАҢАЛЫҚТАР (қайталау)
07.35 "СҮЙІКТІ ДЕНИЗ". Түрік телехикаясы. (қайталау)
08.30 "ТАҒДЫР ҚОСҚАН АСЫЛ ЖАР". Үнді телехикаясы. С субтитрами на русском языке
09.25 НОВОСТИ (повтор вечернего выпуска)
10.05 "ИНАЯ РЕАЛЬНОСТЬ" (повтор)
11.00 "НЕ ВМЕСТЕ", мелодрама (15-16 серии, повтор)
12.50 "РАСКАЛЕННЫЙ ПЕРИМЕТР", острожюджетный детектив (3-4 серии, повтор)
15.00 ДНЕВНЫЕ НОВОСТИ
15.15 КҮНДІЗГІ ЖАҢАЛЫҚТАР
15.30 "КӨРІПКЕЛ"
16.20 "КТКда ҚАБАТОВ"
17.30 "ҮЙТІП-БҮЙТІП". Тұсаукесер!
18.30 КЕШКИ ЖАҢАЛЫҚТАР
19.10 "СҮЙІКТІ ДЕНИЗ". Түрік телехикаясы. Тұсаукесер! С субтитрами на русском языке
21.00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
21.40 "НАША ПРАВДА". В лихие 90-е.
22.40 "ОПАСНОЕ ЗАБЛУЖДЕНИЕ", острожюджетная драма (1-4 серии). В ролях: Елена Поляков, Олег Масленников-Бойтов
02.00 "ДЬЯВОЛ НОСИТ "PRADA" (мелодрама, Мерил Стрип, Энн Хэтэуэй)
13.00 "ШКОЛА МОНСТРОВ: БУ ЙОРК, БУ ЙОРК" (анимационный фильм)
14.20 М/ф "Дисней"
15.10 Әзіл - күлкі "Байқа, балақай!"
15.35 Әзіл - күлкі "Бұлдыр-күлдір" (каз)

«KAZSPORT»

- 06.20, 02.05 Әнұран
06.25 ОЛИМПИАДА-2018 г. СНОУБОРД (БИГ ЭЙР, ЖЕНЩИНЫ, ФИНАЛ). Прямой эфир
08.20 ОЛИМПИАДА-2018 г. ГОРНОЛЫЖНЫЙ СПОРТ (КОМБИНАЦИЯ. ЖЕНЩИНЫ. 1 СПУСК). Прямой эфир
09.35, 13.05, 21.00 ОЛИМПИАДА-2018 г. КУНДЕЛІГІ УЕФА ЕУРОПА ЛИГАСЫНЫҢ ШОПУЫ
10.35, 15.55, 22.35 ДНЕВНИК ОЛИМПИАДЫ-2018 г. ФУТБОЛ. "ЧЕМПИОНАТ ИСПАНИИ: ПРЕВЬЮ ТУРА"
11.20, 15.30, 17.55, 23.05 НОВОСТИ
11.25 ОЛИМПИАДА-2018 г. ГОРНОЛЫЖНЫЙ СПОРТ (КОМБИНАЦИЯ. ЖЕНЩИНЫ. 2 СПУСК). Прямой эфир
12.45, 17.15, 20.35, 02.00 ЖАҢАЛЫҚТАР
12.50, 22.50 "ПХЁНЧХАН ТӨРІНДЕ". Студиялық бағдарлама
13.15 ФУТБОЛ. Лига Европы УЕФА. "СПОРТИНГ" (Португалия) - "АСТАНА" (Казахстан)
15.15 "ЛИЧНЫЙ ТРЕНЕР"
15.40, 20.45 "ОЛИМПИЙСКИЙ ГОСТЬ". Студийная программа
16.05 ОЛИМПИАДА-2018 г. ФРИСТАЙЛ (ХАФГЛАЙП. МУЖЧИНЫ, ФИНАЛ)
17.25 ФУТБОЛ. "Ла Лига: ЖАҢА ТУР ҚАРСАНЫНДА"
18.05 ОЛИМПИАДА-2018 г. ХОККЕЙ. (МУЖЧИНЫ, ПОЛУФИНАЛ 1). Прямой эфир
21.15 ОЛИМПИАДА-2018 г. БИАТЛОН (4? 7, 5 км. ЭСТАФЕТА. МУЖЧИНЫ)
23.10 ОЛИМПИАДА-2018 г. ФИГУРНОЕ КАТАНИЕ (ЖЕНЩИНЫ. ПРОИЗВОЛЬНАЯ ПРОГРАММА)

АЛМАТЫ

- 6:00 Итоговые новости
6:30 Қорытындыжаңаңылқтар
7:00 Құліп оян «Айман-Шолпан». Телехикая 88-бөлім (Қазақстан 2016 ж.) «Үәдеберемін» Телехикая. (Үндістан) 217-бөлім
11:10 Дидарласу «Көршілер» Телехикая 7-бөлім (Қазақстан 2015 ж.)
12:40 «Фиксики» Мультсериял
13:10 Мегаполис молодых «Ласточкино гнездо». Телесериал (Россия, 2011 г.) 3-серия
13:40 «Фиксики» Мультсериял
14:30 Мегаполис молодых «Ласточкино гнездо». Телесериал (Россия, 2011 г.) 3-серия
15:00 «Паскаль» Телехикая 89-бөлім (Қазақстан 2016 ж.)
16:00 «Страсти по Чапаю». Телесериал (Россия, 2012 г.) 1-серия
17:00 «Уәдеберемін» Телехикая. (Үндістан) 218-бөлім
17:30 «Айман-Шолпан». Телехикая 89-бөлім (Қазақстан 2016 ж.)
20:00 Қорытындыжаңаңылқтар
20:30 Айтартым бар...
21:00 Итоговые новости
21:30 X/ф "ГЕРОЙ" (Китай, Гонконг, 2002 г.)
22:40 "Страсти по Чапаю". Телесериал (Россия, 2012 г.) 2-серия
23:30 Қорытындыжаңаңылқтар
0:30 Итоговые новости
1:00 Итоговые новости

СЕНБИ
24 АҚПАН**«QAZAQSTAN»**

- 06.00, 03.05 Әнұран
 06.05 Қазақстан эстрада жүлдөздарыныңқатысусымен концерт
 06.55 ОЛИМПИАДА-2018 г. СНОУБОРД (БИГ ЭЙР, ЕРЛЕР, ФИНАЛ) ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
 08.35 "Сазгер"
 09.55 "HIT QAZAQSTAN"
 10.50 ОЛИМПИАДА-2018 г. ШАҢҒЫ ЖАРЫС (50 км. ЕРЛЕР) ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
 14.10 "Әзірлемі"
 14.40 Телехикая "ЖАҢАҚОНЫС".
 15.55 АдизРажабов, Шахзода Матчанова, МадинаМұмтоз, БахтиерКосимов "Қостағдыр" комедиясында.(Әзбекстан, 2009 г. ж.) Режиссер: Абдуходид Ганиев
 17.40 ОЛИМПИАДА-2018 г. "ТХЕНЧХАН ТӨРІНДЕ"
 18.00 ОЛИМПИАДА-2018 г. ХОККЕЙ. (ЕРЛЕР) З-ОРЫН ҮШІН МАТЧ. ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
 21.10 "МӘСЕЛЕ". Ақпараттық- сараптамалықбағдарлама. Тікелей эфир
 21.40 "ӘН ӘЛЕМ". Қайрат Баекеновтың шығармашылық кеші "ОЛИМПИАДА-2018". Қунделік
 23.50 Брюс Уиллис, Бен Аффлек, Лив Тайлер, УиллПэттон "Армагеддон" отбасылықфильмінде.(АҚШ, 1998 г. ж.) Режиссер: Майкл Бэй
 02.15 Джениффер Энистон, Кортни Кокс, Лиза Кудроу, Мэтт Леблан "Достар"комедиясында. 4- маусым. 12, 13-бөлімдері. (АҚШ, 1997 г. ж.) Режиссерлері: Гари Хэлвортсон, Кевин Брайт, Майкл Лембек(ағылшынліндеге, қазақшасубтитрмен)

ХАБАР

- 07.00 ҚР Әнұраны
 07.02 "Қалжын қоржыны"
 08.00 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Горнолыжный спорт. Командное первенство. Финал. Прямая трансляция.
 09.55 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Бобслей. Мужчины. Экипажи-четверки, 1, 2-й заезды (квалификация)
 12.30 "Хабарлайын"
 13.00 "Қызық times"
 14.15 Караоке шоу "Кел, шырқайық!"
 15.45 Телехикая "ТАНШАНДАҒЫ ЗІПЗАЛА"
 16.30 "Ду-думан"
 17.00 Бокс. Всемирная серия бокса. Astana Arlans - Russian boxing team. Прямая трансляция из Кокшетау
 19.30 Әсем әуен "Жұлдызды жекпе-жек"
 20.15 Премьера!!! "Кто возьмет миллион?"
 21.00 Ақпарат арнасы - "7 күн" сараптамалық

22.00 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Хоккей на льду. Мужчины. Финал за 3-е место.

00.50 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Пыжные гонки. Мужчины. 50 км, масс-старт. Классический стиль. Финал.

04.00 ҚР Әнұраны

АСТАНА

- 06.00 "Отбасы"
 07.00 Союзмультфильм
 08.50 Х/ф "КОРОЛЬ ДРОЗДОБОРОД" (Германия)
 10.00, 21.25 "Жетер!" түрік телехикаясы
 11.00, 18.40 "Зехра" түрік телехикаясы
 12.20 Международный музыкальный фестиваль "Жара 2016"
 13.40 Х/ф "TРЕХ"
 15.40 Тереғали Тереәлінің "Ұлы дала баласы" атты өн кеші
 18.00 "Reporter ұсынады"
 20.00 "Біздің уақыт" ақпараттық- сараптамалық
 20.45 Тұсақесер! "Ұстамбұлдық қазак" деректі фильмі
 22.30 "Ел аузында"
 23.10 Х/ф "ИЗЬЯН"
 01.20 "Ой мен ойын" шоуы
 03.20 "Сырты бүтін..." деректі драмасы

ЕУРАЗИЯ

- 06.00 "ИДЕАЛЬНЫЙ РЕМОНТ" (каз)
 06.45 "БАЙҚАУ" ТЕЛЕХИКАЯСЫ
 07.45 "БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР" СУБТИРЛЕРМЕН
 08.30 "ТОЙ ЗАКАЗ"
 09.00 Премьера. "В ГОСТИ ПО УТРАМ" с Марией Шукшиной
 09.50 Х/ф "НЕВЕСТА"
 11.45 "ФАБРИКА ГРЕЗ" с Ольгой Артамоновой
 12.10 "?YEL SIRI..."
 13.05 "ЗАҢ СӨЙЛЕСІН"
 14.05 "П@УТИНА+"
 15.00 "ЕРАЛАШ"
 15.10 Премьера сезона. "ЗВЕЗДЫ ПОД ГИПНОЗОМ"
 17.00 Ирина Петрова, Александр Макогон, Владимир Епифанцев, Наталья Гудкова в многосерийной мелодраме "АКУШЕРКА"
- 21.00 "БАСТЫ БАҒДАРЛАМА"
 21.45 "КЕШКИ КЕЗДЕСУ"
 23.00 "П@УТИНА+"
 23.50 Х/ф "ТРИ ДНЯ ДО ВЕСНЫ"
 01.45 "ПОЛЯРНОЕ БРАТСТВО"
 02.40 "П@УТИНА+"
 03.25 "ТОЙ ЗАКАЗ"
 03.50 "?YEL SIRI..."
 04.35 "КЕШКИ КЕЗДЕСУ"

7-КАНАЛ

- 06.00 "Қыздар арасында"
 06.40, 04.00 "Құырдақ"
 07.30 "Ене мен келін"
 08.00 Телехикая "Н2О: бір тамшы судың құдіреті"
 09.00 "Юморина"
 11.00 "Парад звезд: 23 февраля"
 12.50 Х/ф "СПИРАЛЬ"
 14.50 Телехикая "Бастық боламын"
 16.50 "Q-ели"
 18.00 "Spirit of Tengri"

- 18.10 "Тамаша"
 19.10 Телехикая "Жана келін"
 21.00 "Субботний вечер"
 22.50 Х/ф "БОЛЬШОЙ КУШ"
 00.50 Х/ф "БУНТАРКА"
 03.00 Телехикая "Элиф"
 05.00 "Женіп көр!"

31-КАНАЛ

- 05.58 ҚР Әнұраны
 06.00 Ризамын
 07.00 Информбюро
 08.00 "ӘЗІЛ СТУДИО" (каз)
 09.00 М/с "Три кота"
 10.00 Кулинарная программа "Готовим с Адель"
 10.30 М/ф "Мой маленький пони: Девочки из Эквестрии" 2 часть
 12.00 Кино. (Киргизия) "Иттей сулу" (каз)
 14.00 Айта берсін (каз) (повтор)
 15.00 "What's Up?" (каз) (повтор)
 16.00 Х/ф "СУДЬЯ ДРЕДД"
 18.00 Х/ф "ТОЛОДНЫЕ ИГРЫ: СОЙКА-ПЕРЕСМЕШНИЦА-ЧАСТЬ 2"
 21.00 "What's Up?" (каз)
 22.00 Муз. фильм "I am singer. Лучшее"
 00.00 Х/ф "ЗЕЛЁНЫЙ ШЕРШЕНЬ"
 02.00, 04.00 Қазақша концерт (каз)
 03.00 Алдараслан, Нысаны, Шаншар әзілдері

ОН ТВ

- 06.00, 09.20, 02.00 "ЕСТИМЕГЕН ЕЛДЕ КӨП" қызықты деректер
 06.55 "ON STAR"
 08.00 "YES SHOW" балалар концерты
 08.30 Мультифильм (каз)
 08.50 "TOP SHOP" (каз.)
 09.55 "КУШ ПЕН" ДЕНСАУЛЫҚ бағдарламасы
 10.30 Премьера! Шоу "НА НОЖАХ"
 11.25 Премьера! Шоу "ЖАННАПОЖЕНИ"
 12.25 "TOP SHOP" (рус.)
 13.15 Премьера! Реалити-шоу "ПРИМАНКА"
 14.35 Тұсақесер "ON-LINE"
 14.50 "Жанға дауа"
 15.30 Біздің кино! "СЕКЕР" көркем фильмі
 16.55 "БАЛ БАЛАҚАЙ" бағдарламасы
 17.25 Біздің кино "ОРАЛУ" көркем фильмі
 19.15 Программа "ДНЕВНИКИ ПУТЕШЕСТВЕННИКА"
 19.30 Премьера! Реалити-шоу "ШКАФ"
 20.25 Премьера! Шоу "АМЕРИКАНСКИЙ ЖЕНИХ"
 21.20 Премьера! "РЕВИЗОРРО"
 22.50 Д/ф "В МИРЕ СЕКРЕТНЫХ ЗНАНИЙ. ПРОФЕССИЯ ДИВЕРСАНТ"
 23.35 Тұсақесер "СҮХБАТ"
 00.05 Премьера! Романтическая комедия "БОЛЬШИЕ ЧУВСТВА. НОЧНАЯ ВЕРСИЯ"
 00.30 "ЖҰЛДЫЗДАР ЖОЛЫ"
 01.00 "САНҚЫРЛЫ СПОРТ" бағдарламасы
 02.30 Концерт (каз)
 04.00 Программа (каз.)

НТК

- 07.00 ҚР Әнұраны
 07.05 "ТОЗАҚҚА АПАРАР ЖОЛ", көркем фильм
 08.15 "МӘССАҒАН", ойын-сауық бағдарламасы
 09.30 НОВОСТИ (повтор вечера)
 10.10 "ТАНКИ ГРЯЗИ НЕ БОЯТСЯ", мелодрама (1-4 серии). В ролях: Сергей Сотников, Катерина Шпица

- 08.30, 13.40 "Жұлдыздар шеру" (каз.)
 09.00, 14.10 Әзіл - күлкі "Екі езу" (каз.)
 09.20, 17.50 "КАРАОКЕ-ТАКСИ" (каз.)
 09.50 М/ф "Дисней"
 10.10 "СПИРИТ: ДУША ПРЕРИЙ" (анимационный фильм)
 11.40 "МАША И МЕДВЕДЬ" (мультсериал)

- 12.00, 14.30 Мультихикая "Том мен Джерри" (каз.)
 12.30 Әзіл - күлкі "Байқа, балақай!"
 13.00 Әзіл - күлкі "Бұлдір-кулдір" (каз.)
 15.00 "НОВАТОРЫ" (мультсериал)

- 15.15 "КУНГ-ФУ ПАНДА" (мультсериал)
 15.50 "СЕКРЕТНАЯ СЛУЖБА САНТА-КЛАУСА" (анимационный фильм)
 17.40 "PRO - КИНО"
 18.20 Телехикая "ЖАНЫМ 2" 2 серия

- 19.50 Әзіл - күлкі "INSTATUV.KZ" (каз.)
 20.10 "91- TV" (каз.)
 21.00 "ШЕРЛОК ХОЛМС: ИГРА ТЕНЕЙ" (приквел боевик, Роберт Дауни мл. Джуд Лоу)

- 23.50 "ЧУЖОЙ ПРОТИВ ХИЩНИКА 2: РЕКВИЕМ" (фантастический боевик)
 01.20 Сериял "ОСТРОВ"
 01.45 - 04.00 Көркем - фильм "Барфи" (каз.)

СТВ

- 06.00, 10.55, 12.10, 16.40 "Ән шашу"
 07.00 "ТӘУЛІК ТЫНЫСЫ"
 07.20 "Территория происшествий"
 07.30 "ПАНОРАМА ДНЯ"
 07.50 "Приют комедиантов"
 09.30 "Қазақстан байтак өлкө"
 10.00, 20.30 "БОЛАШАФЫМ ӘЗ ҚОЛЫМДА" Телехикаясы
 11.20 "TV Shop"
 13.00, 14.30, 15.20, 16.10 "TOP-SHOP"
 13.40 "TV Shop" (каз)
 17.15 "Время Шелкового пути"
 17.45 "На двух стульях". Юмористический концерт
 18.45 "Леонид Быков. Последний дубль"
 19.30 "ПАНОРАМА НЕДЕЛИ"
 21.30 "АПТАЛЫҚ ШОПУ"
 22.30 Ақбота Керімбековың "Күзгі әуен" ән кеші
 00.00 "Талисман успеха"
 - 06.00 "Ән көнілдің ажары"

KTK

- 07.00 ҚР Әнұраны
 07.05 "ТОЗАҚҚА АПАРАР ЖОЛ", көркем фильм
 08.15 "МӘССАҒАН", ойын-сауық бағдарламасы
 09.30 НОВОСТИ (повтор вечера)
 10.10 "ТАНКИ ГРЯЗИ НЕ БОЯТСЯ", мелодрама (1-4 серии). В ролях: Сергей Сотников, Катерина Шпица
 14.10 "НАША ПРАВДА" (повтор)
 15.10 "КЕТТИК ТОЙФА!". Тұсақесер!
 15.45 "ШЫМКЕНТ-ШОУ" ойын-сауық бағдарламасы
 19.00 "БИШІ ҚЫЗІ". Отандық кино. Рөлдерде: Асель Тостикбасева, Гульшат Тутова, Бахтияр Хожа.

«KAZSPORT»

- 08.00, 03.45 Әнұран
 08.05
 08.05, 15.45, 22.55 ОЛИМПИАДА-2018 г. КУНДЕЛІГ
 08.20 ФУТБОЛ. "Ла Лига: ЖАҢА ТУР ҚАРСАҢЫНДА"
 08.50, 16.10, 20.50 НОВОСТИ
 08.55 ОЛИМПИАДА-2018 г. СНОУБОРД (ПАРАЛЕЛЬНЫЙ ГИГАНТСКИЙ СЛАПОМ. МУЖЧИНЫ/ЖЕНЩИНЫ. КВАЛИФИКАЦИЯ). Прямой эфир
 11.40, 17.45, 23.25 ДНЕВНИК ОЛИМПИАДЫ- 2018 г.
 11.55 УЕФА ЧЕМПИОНДАР ЛИГАСЫНЫң ЖУРНАЛЫ
 12.25, 20.30, 01.35 ЖАҢАЛЫҚТАР
 12.30 ОЛИМПИАДА-2018 г. КЕРЛИНГ (МУЖЧИНЫ) ФИНАЛ. Прямой эфир
 15.55, 20.35 "ТХЁНЧХАН ТӨРІНДЕ". Студиялық бағдарлама
 16.15 ОЛИМПИАДА-2018 г. СНОУБОРД (БИГ ЭЙР, МУЖЧИНЫ, ФИНАЛ)
 17.55, 23.10 "ОЛИМПИЙСКИЙ ГОСТЬ". Студийная программа
 18.10 ОЛИМПИАДА-2018 г. ЛЫЖНЫЕ ГОНКИ (50 км. МУЖЧИНЫ)
 20.55 ОЛИМПИАДА-2018 г. ГОРНОЛЫЖНЫЙ СПОРТ (КОМАНДНОЕ СОРЕВНОВАНИЕ)
 23.40 ДЗЮДО. Этап Мирового "Гран-при". Дюссельдорф 1 день
 01.40 ФУТБОЛ. Ла Лига. "БАРСЕЛОНА" - "ЖИРОНА" Прямой эфир (НОВОСТИ)

АЛМАТЫ

- 6:00 Қорытындыжаңалықтар
 6:30 Итоговые новости
 7:00 Айтарым бар...
 7:30 Арман қала
 8:00 Інжу-маржан
 8:30 Ризамын
 9:30 Союзмультфильм
 11:00 Мегаполис молодых
 11:30 Тысяча троп. Алматы и окрестности
 12:00 Мастерская юута
 12:30 Алматинские истории
 13:00 Х/ф "БЛИЗНЕЦ" (Франция, 1984 г.)
 15:10 Әзілстудио
 16:30 Дидарласу
 17:00 "Ән мен әнші". Концерт
 20:00 Телебашня
 20:50 Х/ф "ЦЕНТУРИОН" (США, Великобритания, Франция 2010 г.)
 23:00 Әнерқырандары
 0:20 Ризамын
 0:50 Герои нашего времени - Туганжертарларданы
 1:05 Әсемәуен.

**ЖЕКСЕНБИ
25 АҚПАН**

«QAZAQSTAN»

06.00, 02.55 Өнүран
06.05 Қазақстан эстрада жүлдүздарының катысусымен концерт
06.25 ОЛИМПИАДА-2018 г. МӘНЕРЛЕП СЫРҒАНАУ. ГАЛА-ШОУ. ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
09.05 "ТАҢШОЛТАН". Таңбылау атты өн кеші
09.55 ОЛИМПИАДА-2018 г. ХОККЕЙ. (ЕРЛЕР) ФИНАЛ. ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
13.10 "ДАРА ЖОЛ"
14.20, 01.50 Телекая "ЖАҢАҚОНЫС".
15.30, 00.35 "24 сағаттабигатқұшығында"
16.05 Қазақтелевизиясына 60 жыл "Асылт-мұра". Жүргізуі Ақселеу Сейдімбек
16.30 ОЛИМПИАДА-2018 г. "ПХЕҢЧХАН ТӨРІНДЕ"
16.50 ОЛИМПИАДА-2018 г. ЖАБЫЛУ САЛТАНАТЫ. ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
19.10 "АПТА". Ақпараттық-сараптамалық бағдарлама. Тікелей эфир
20.10 "1-СТУДИЯ" Саяси ток-шоу. Тікелей эфир
21.05 ТҰСАУКЕСЕР! "ӘЗІЛМАН"
22.15 ОЛИМПИАДА-2018. Күнделік
22.30 Концерт "КЕЗДЕР-АЙ"
01.05 "Олимпиада-2018". Күнделік
01.20 "Ұлы дала ұлағаты". Деректі 6 фильм -бөлім. ("Qazaqstan" Үлттүктелепарнасы, 2017 г. ж.)

ХАБАР

07.00 ҚР Өнүраны
07.02 "Калжың қоржыны"
08.15 "Көрімдік"
08.45 "Әсем әуен"
09.30 "Самопознание"
09.45 М/с "Динофroz"
10.25 М/с "Звездные войны"
11.25 Премьера!!! "Кто возьмет миллион?"
12.15 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Лыжные гонки. Женщины. 30 км, масс-старт. Классический стиль. Финал. Прямая трансляция.

14.20 Зимние Олимпийские игры 2018 г. в Пхёнчхан. Хоккей на льду. Мужчины. Финал.
17.00 Церемония Закрытия Олимпийских игр 2018 г. в Пхёнчхан
19.00 Телекая "ҚАРИЯ"
19.45 "Қызық times"
21.00 Аналитическая программа "7 күн"
22.00 Мегахит. Джон Траволта, Хью Джекман в боевике "Пароль Рыба-меч"
00.45 Телекая "ТАҢШАНДАҒЫ ЗІПЗАЛА"
01.30 Телекая "ҰШҚЫШТАР"
03.00 ҚР Өнүраны

АСТАНА

06.00 "Отбасы"
07.00 М/ф "Маша и Медведь"

08.40 Х/ф "ПОСЛЕ ДОЖИЧКА В ЧЕТВЕРГ"

10.00, 21.00 "Жетер!" түрік телекаясы
11.00, 18.40 "Зехра" түрік телекаясы
12.20 Терегали Тереелінің "Ұлы дала баласы" атты өн кеші
14.30 Х/ф "ИЗЬЯН"
16.40 Международный музыкальный фестиваль "Жара 2016"
18.00 Программа "Репортер представляет"
20.00 Информационно-аналитическая программа "Избранное за неделю"
20.45 Программа "Новый курс"
22.00 Сырласу Назира Бердалымен
22.50 "Ән-жырым саған, туған ел!" Алтынбек Қоразбаевтың өн кеші
01.00 "Ой мен ойын" шоуы
03.00 "Сырты бүтін..." деректі драмасы

ЕУРАЗИЯ

06.00 "ИДЕАЛЬНЫЙ РЕМОНТ" (каз)
06.45 "БАЙҚАУ" ТЕЛЕХИКАСЫ
07.30 "БАСТЫ БАҒДАРЛАМА" СУБТИТЛермен
08.15 "ТОЙ ЗАКАЗ"
08.45 "ВОСКРЕСНЫЕ БЕСЕДЫ"
09.00 Сериал "СРЕДСТВО ОТ РАЗЛУКИ"
12.20 "?YEL SIRI..."
13.20 "ҚАЛАУЛЫМ" күнделігі
14.20 "П@УТИНА+"
15.10 "ДОБРЫЙ ВЕЧЕР, КАЗАХСТАН!"
16.10 Сериал "ГОСПОДА ОФИЦЕРЫ"
20.00 "АНАЛИТИКА"
20.55 "П@УТИНА+"
21.50 "ТАМАША CITY"
22.50 "ТОЙ БАЗАР"
23.50 "Я МОГУ!". ШОУ УНИКАЛЬНЫХ СПОСОБНОСТЕЙ
02.00 Премьера. "ТЕОРИЯ ЗАГОВОРА". ПЯТЬ ЭКЗОТИЧЕСКИХ ПРОДУКТОВ, КОТОРЫЕ СТОИТ ПОПРОБОВАТЬ
02.40 "П@УТИНА+"
03.25 "ТОЙ ЗАКАЗ"
03.50 "?YEL SIRI..."
04.35 "ТОЙ БАЗАР"

7-КАНАЛ

06.00 "Қыздар арасында"
06.40, 04.00 "Күйрдақ"
07.30 "Ене мен келін"
08.00 Телекая "H2O: бір тамшы судың құдіреті"
09.00 "Хотим ребенка"
09.30 М/ф "Артур и война двух миров"
11.20 Х/ф "ОХОТА НА ПИРАНЬЮ"
14.50 Телекая "Бастық боламын"
16.50 "Келесі кім?"
17.20 "Япрай"
18.00 "Spirit of Tengri"
18.10 "Шәй ішейік"
19.10 Телекая "Жана келін"
21.00 "Юрмала"
22.50 Х/ф "ШЕСТОЕ ЧУВСТВО"
00.50 Х/ф "СПИРАЛЬ"
03.00 Телекая "Элиф"
05.00 "Женіп көр!"

31-КАНАЛ

05.58 ҚР Өнүраны
06.00, 08.00 "ӘЗІЛ СТУДИО" (каз)
07.00 Ризамын
09.00 М/с "Паровозик Тишка"
10.00 М/с "Три кота"
11.00 Ералаш
11.30, 21.00 "What's Up?" (каз)
12.30 Муз. фильм "I am singer. Лучшее"
14.30 Х/ф "СУДЬЯ ДРЕДД"
16.30 Х/ф "ЗЕЛЁНЫЙ ШЕРШЕНЬ"
19.00 КИНО. "102 далматинца"
22.00 Кино. (Киргизия) "Салам, Бишкек 2" (каз)
00.20 КИНО. "Девушки мечты"
02.20, 04.00 Қазақша концерт (каз)
03.00 Алдараспан, Нысаны, Шаншар өзілдері

ОН ТВ

06.00, 12.35, 19.15, 23.50, 02.40 "ЕСТИМЕГЕН ЕЛДЕ КӨП" қызықты деректер

06.20 Біздің кино! "СЕКЕР" көркем фильмі "ПОПКОРН" балалар тележобасы
08.00 Мультфильм (каз) "ТОР SHOP" (каз.)
08.45 "ЖҰЛДЫЗДАР ЖОЛЫ"
09.40, 14.55 "TOP SHOP" (рус.)
10.15 Программа "ДНЕВНИКИ ПУТЕШЕСТВЕННИКА"
10.30, 00.30 Премьера! Шоу "НА НОЖАХ"
11.35 Премьера! Шоу "ЖАННАПОЖЕНИ"
12.45 "КҮШ ПЕН ДЕНСАУЛЫҚ" бағдарламасы
12.50 Біздің кино "ОРАЛУ" көркем фильмі, қайталу
15.30, 19.30 Премьера! Реалити-шоу "ШКАФ" Д/ф "В МИРЕ СЕКРЕТНЫХ ЗНАНИЙ. ПРОФЕССИЯ ДИВЕРСАНТ"
16.30 Премьера! Реалити-шоу "СЕРП" көркем фильмі

17.30 Біздің кино "СЕРП" көркем фильмі
20.25 Премьера! Шоу "АМЕРИКАНСКИЙ ЖЕНИХ"
21.20 Премьера! "РЕВИЗОРРО"
22.35 Д/ф "ПРАВДА ОБ НЛО, СОСЕДИ ИЗ КОСМОСА"
23.20 "ЖАН ТҮРШІКТЕР" ӘЛЕМ"
00.00 Премьера! Романтическая комедия "БОЛЬШИЕ ЧУВСТВА. НОЧНАЯ ВЕРСИЯ"

01.20 Тұсаукесер "ӘСЕРЛІ ЖАҢУАРЛАР"
01.45 "ON STAR"
02.05 "САНҚЫРЛЫ СПОРТ" бағдарламасы

НТК

07.00 ҚР Өнүраны
07.05 Көркем - фильм "Тамаша Барток" (каз.)
08.20, 17.00, 01.50 "Жұлдыздар шеруі" (каз.)
09.00 Әзіл - күлкі "Екі езү" (каз.)
09.20 "КАРАОКЕ-ТАКСИ" (каз.)
09.50 "НОВАТОРЫ" (мульсериал)
10.00 "МАША И МЕДВЕДЬ" (мульсериал)
10.20 "СЕКРЕТНАЯ СЛУЖБА САНТА-КЛАУСА" (анимационный фильм)

12.10 "ШЕРЛОК ХОЛМС: ИГРА ТЕНЕЙ" (прикл. боевик, Роберт Дауни мл, Джуд Лоу)

14.50 "PRO - КИНО"
15.00 Мультикама "Том мен Джерри" (каз.)
15.30 Әзіл - күлкі "Байқа, балақай!"
16.20 Әзіл - күлкі "Булдір-кулдір" (каз.)
17.30 "Тематик-шоу" (каз.)
18.20 Телекая "ЖАҢЫМ 2" 2 серия
19.50 Әзіл - күлкі "INSTATV.KZ" (каз.)
20.10 "91- TV" (каз.)
21.00 "ТОР: ЦАРСТВО ТЪМЫ" (фантастический боевик, Крис Хемсворт)
23.30 "БРУКЛИН В МАНХАТТЕНЕ" (боевик, Шон Ферис)
01.10 "ВПЕРЕД И С ПЕСНЕЙ!"
02.10 - 04.00 Көркем - фильм "Жылдамдық 2" (каз.)

СТВ

06.00, 10.45, 13.00, 16.40, 23.30 "Ән шашу"
07.00 "АПТАЛЫҚ ШОУ"
08.00 "Страницы памяти моей страны"
08.10 "Жанна Прохоренко.Баллада о любви"
09.00 "ПАНОРАМА НЕДЕЛИ"
10.00, 20.30 "БОЛАШАФЫМ ӨЗ КОЛЫМДА" Телекаяссы

11.20, 13.40, 14.30, 16.00 "ТОР-SHOP"
12.00 "Это моя жизнь"
12.30 "Әмір тынысы"
15.00 Жадыра Арыстанова "Ақ баян" атты өн кеші
17.00 "Жас қанат 2017"
18.00 "Тайны нашего кино"
18.30 "Евгений Герасимов.Привычка быть героем"
19.20 "Неизведанный Казахстан"
19.50 "Смех с доставкой на дом"
21.20 "Қазақтын Майрасы"
00.00 "Талисман успеха"
02.00 - 06.00 "Ән көңілдің ажары"

КТК

06.00 ҚР Өнүраны
06.05 "ДОСТЫҚЫМЫЗ" ЖАРАСҚАН"
09.20 "КРИВОЕ ЗЕРКАЛО"
11.05 "ДВЕ ЖЕНЫ" мелодрама (1-4 серия, повтор)
15.10 "ШЫМКЕНТ-ШОУ"
15.40 "СЕН ДЕ, МЕН ДЕ". Газизхан Шекербековтың өн кеші
17.50 "ЖЕТИ ӘЛЕМ". Әзіл күлкі "Екі езү" (каз.)
20.00 "АПТАП". Серік Жанболаттың өлшемі. Тұсаукесер!
21.00 "ПОРТРЕТ НЕДЕЛИ" с Артуром Платоновым
22.10 "СЛУГИ НАРОДА"

22.40 "КОРОЛЕВА ПРИ ИСПОЛНЕНИИ", мелодрама. В ролях: Ольга Арнтгольц, Станислав Бондаренко. Премьера. "ЮМОР!ЮМОР!ЮМОР!" юмористическая шоу программа

00.40 БАСТЫ РОЛДЕ 03.00-04.15 "ТОЙ BESTSTAR"

«KAZSPORT»

05.55, 03.40 Өнүран
06.00
06.00 ОЛИМПИАДА-2018 г. КЕРЛИНГ (ЖЕНЩИНЫ) ФИНАЛ. Прямой эфир
09.35, 13.45, 21.40 ОЛИМПИАДА-2018 г. КҮНДЕЛІГІ
09.50 "ЛИЧНЫЙ ТРЕНЕР"
10.05, 13.25, 19.15 НОВОСТИ
10.10, 22.30 УЕФА ЧЕМПИОНАДАР ЛИГАСЫНЫҢ ЖУРНАЛЫ
10.40, 16.45, 22.10 ДНЕВНИК ОЛИМПИАДЫ- 2018 г.
10.55, 16.30, 21.55 "ОЛИМПИЙСКИЙ ГОСТЬ". Студийная программа
11.10, 16.25, 19.40, 22.25 ЖАҢАЛЫҚТАР
11.15 ОЛИМПИАДА-2018 г. ХОККЕЙ. (МУЖЧИНЫ) МАТЧ ЗА 3 МЕСТО
13.30, 19.20, 23.00 "ТІХЁНЧХАН ТӨРІНДЕ". Студиялық бағдарлама
13.55 ОЛИМПИАДА-2018 г. ФИГУРНОЕ КАТАНИЕ. ГАЛА-ШОУ
16.55 ОЛИМПИАДА-2018 г. ЦЕРЕМОНИЯ ЗАКРЫТИЯ. Прямой эфир
19.45 ДЗЮДО. Этап Мирового "Гран-при". Дюссельдорф 2 день
23.25 ФУТБОЛ. Ла Лига. "ВАЛЕНСИЯ" -"РЕАЛ СОСЬЕДАД". Прямой эфир
01.30 ОЛИМПИАДА-2018 г. ХОККЕЙ. (МУЖЧИНЫ) ФИНАЛ

АЛМАТЫ

6:00 Концерт
7:10 Фаламғажайыптары
7:40 Ризамын
8:20 "Экстремалды футбол"
Мультикама
8:50 "Дәлсоққы" Мультикама
9:20 Союзмультфильм
9:50 Х/ф "БЛИЗНЕЦ" (Франция, 1984 г.)
12:00 Мастерская уюта
12:30 Жастарқаласы
13:00 "Әндер мен жылдар"
Концерт
15:00 Інжу-маржан
Герои нашего времени - Туғанжертарландары
15:30 Х/ф "ТЕРОЙ" (Китай, Гонконг, 2002 г.)
15:50 Х/ф "ЦЕНТУРИОН" (США, Великобритания, Франция 2010 г.)
17:50 Шарайна
20:00 Концерт
20:50 Өнерқырандары
23:00 Алматинские истории
0:20 Өнерқырандары
0:50 Өсемәуен.

СПУТНИК ТЕЛЕКАНАЛДАРЫ

ДҮЙСЕНБИ, 19 АҚПАН

ПЕРВЫЙ КАНАЛ СНГ

05.00 Телеканал "Доброе утро".
08.00 Новости.
08.05 Телеканал "Доброе утро".
08.50 "Поле чудес".
09.45 Контрольная закупка.
10.10 "Жить здорово!".
11.05 Модный приговор.
12.00 Новости.
12.15 "Время покажет".
13.50 "Давай поженимся!".
15.00 Новости (с субтитрами).
15.15 "Мужское/Женское".
16.50 "Время покажет".
18.00 Вечерние новости (с субтитрами).
18.25 "Время покажет".
18.45 "На самом деле".
19.55 "Пусть говорят".
21.00 "Время".
21.30 Премьера. "Вольная грамота".
Многосерийный фильм.
Виктория Толстоганова, Олег Фомин, Михаил Трухин в многосерийном фильме "Медсестра".
00.05 "Время покажет".
01.00 Модный приговор.
01.55 "Давай поженимся!".
02.40 "Жить здорово!".
03.00 Новости.
03.05 "Жить здорово!" Продолжение.
03.35 "Мужское/Женское".

РЕН ТВ

06.00, 09.55, 01.10 "Военная тайна с Игорем Прокопенко" (16+)
06.45, 07.30 "Документальный проект" (16+)
07.35 "Смотреть всем" (16+)
08.15, 09.30, 13.30, 17.30, 20.30, 00.00 "Новости" (16+)
08.20 "С бодрым утром!" (16+)
12.15, 02.00, 04.25 "Самые шокирующие гипотезы" (16+)
13.05, 17.05, 20.05, 23.35 "Информационная программа 112" (16+)
13.55 "Загадки человечества с Олегом Шишкиным" (16+)
14.40 "Механический апельсин" (16+)
15.25, 16.15 Сериал "ИНСТРУКТОР" (16+)
18.05 "Под защитой" (16+)
18.30 "Тайны Чапман" (16+)
19.15 "Самые шокирующие гипотезы" (16+)

20.55, 21.35, 22.20 Сериал "СОЛДАТЫ-12" (16+)

23.05 "Водить по-русски" (16+)
00.25 "Загадки человечества с Олегом Шишкиным" (16+)
02.45 "Секретные территории" (16+)
03.35 "Тайны Чапман" (16+)
05.10 "Территория заблуждений с Игорем Прокопенко" (16+)

НТВ МИР

09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 "СЕГОДНЯ"
09.05 Сериал "ВРАЧЕБНАЯ ТАЙНА" 102 серия
10.05, 11.05 "ДЕЛОВОЕ УТРО НТВ"
12.00 Сериал "ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА-2", "БУКЕТ ПОДСНЕЖНИКОВ"
13.25 "МЕДИЦИНСКИЕ ТАЙНЫ"
14.00 Сериал "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ-15", "ПОДВОДНЫЕ КАМНИ" "УБОРНЫЙ ФУТБОЛ"
"ОБЗОР. ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ"
16.25 Сериал "БРАТ ЗА БРАТА-3" 3 серия
20.05 Сериал "ПРОФИЛЬ УБИЙЦЫ - 2"
"ЭКСТРАСЕНС" 1 часть
00.50 Сериал "МЕНТОВСКИЕ ВОЙНЫ-11" "ВЕРТИКАЛЬ БЕЗВЛАСТИЯ" 1 часть
02.50 "ИТОГИ ДНЯ"
03.20 "ПОЗДНЯКОВ"
03.35 Сериал "ШАХТА" "ВОЗВРАЩЕНИЕ", "ТУМАН"
07.20 "ЗВЕЗДЫ СОШЛИСЬ"

ТНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30 Деффчонки
08.00, 03.00 Импровизация (16+)
09.00 Дом-2. Lite (16+)
10.15 Дом-2. Остров любви (16+)
11.30, 12.00, 12.30, 13.00, 13.30, 14.00 САШТАНАЯ (16+)
14.30, 15.00, 15.30, 16.00, 16.30, 17.00, 17.30, 18.00, 18.30 Интерны (16+)
19.00, 19.30, 01.00, 01.30 Улица (16+)
20.00, 20.30, 02.00, 02.30 Остров, 2 сезон
21.00 Где логика? (16+)
22.00 Однажды в России (16+)
23.00 Дом-2. Город любви (16+)
00.00 Дом-2. После заката (16+)
05.00 Comedy Woman (16+)

«ТВ ЦЕНТР»

10.00 "Настроение"
11.55 "Доктор И..."

12.15 Х/ф "ТИСЬМО НАДЕЖДЫ"
15.30, 18.30, 23.25, 02.05 СОБЫТИЯ

15.50, 04.20 Сериал "ВЫХОЖУ ТЕБЯ ИСКАТЬ"
17.35 Постскриптум"
18.50 ГОРОД НОВОСТЕЙ
19.05 "В центре событий" с Анной Прохоровой

19.55, 08.45 М/с "Рекс"
20.15 Д/ф "Жанна Прохоренко. Баллада о любви"
21.10 Х/ф "БАНЩИК ПРЕЗИДЕНТА, ИЛИ ПАСЕЧНИКИ ВСЕЛЕННОЙ"
22.40 "Естественный отбор"
01.05, 09.05 Сериал "МОСКОВСКИЙ ДВОРИК"
02.35 "Атака дронов"
03.05 БЕЗ ОБМАНА. "Стейк и фейк"
03.50 СОБЫТИЯ. 25-Й ЧАС
07.25 Х/ф "ВАЛЕРИЙ ЧКАЛОВ"

РОССИЯ-1

04.00 Утро России.
08.00 Вести.
08.15 Утро России.
08.50 "О самом главном". Ток-шоу.
10.00 Вести.

10.40 Вести. Местное время.
11.00 "Судьба человека с Борисом Корчевниковым" (12+)

12.00 "60 Минут". Ток-шоу с Ольгой Скабеевой и Евгением Поповым.
(12+)

13.00 Вести.
13.40 Вести. Местное время.
14.00 Анна Ковалевская в детективном телесериале "Тайны следствия". (12+)

16.00 Вести.
16.40 Вести. Местное время.
17.00 "Андрей Малахов. Прямой эфир". (16+)

18.00 "60 Минут". Ток-шоу с Ольгой Скабеевой и Евгением Поповым.
(12+)

19.00 Вести.
19.45 Вести. Местное время.
20.00 "Русская серия". Премьера. Юлия Снигирь, Северия Янушаускайте, Федор Лавров, Петр Рыков, Кристина Бабушкина и Юрий Цурило в телесериале "Кровавая барыня".

22.15 "Вечер с Владимиром Соловьевым". (12+)

00.00 Премьера. "Чуркин". Фильм Сергея Брилёва. (12+)

01.30 Ирина Климова, Олег Филиппчик и Елена Калабина в телесериале "ПОЦЕЛУЙТЕ НЕВЕСТУ!". (12+)
02.25 Анна Ковалевская в детективном телесериале "Тайны следствия".

РТР Планета

05.00 "Утро России".
10.00 "О самом главном". Ток-шоу.
11.00 ВЕСТИ.
11.40 ВЕСТИ. МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
12.00 "Судьба человека с Борисом Корчевниковым".
13.00 "60 Минут". Ток-шоу с Ольгой Скабеевой и Евгением Поповым.
14.00 ВЕСТИ.
14.40 ВЕСТИ. МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
14.55 "Правила жизни".
15.20 Ярослав Бойко, Анатолий Васильев, Раиса Рязанова, Дарья Повереннова и Илья Соколовский в телесериале "Семейный детектив".

17.00 ВЕСТИ.
17.40 ВЕСТИ. МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
18.00 "Андрей Малахов. Прямой эфир".
19.00 "60 Минут". Ток-шоу с Ольгой Скабеевой и Евгением Поповым.
20.00 ВЕСТИ.

20.45 ВЕСТИ. МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
21.00 РУССКАЯ СЕРИЯ. ПРЕМЬЕРА. Юлия Снигирь, Северия Янушаускайте, Федор Лавров, Петр Рыков, Кристина Бабушкина и Юрий Цурило в телесериале "Кровавая барыня".

22.55 Вечер с Владимиром Соловьевым".
00.30 ПРЕМЬЕРА. "Чуркин". Фильм Сергея Брилёва.
01.40 Ирина Климова, Олег Филиппчик и Елена Калабина в телесериале "Поцелуйте невесту!".
03.10 ВЕСТИ-САНКТ-ПЕТЕРБУРГ.
03.25 "Андрей Малахов. Прямой эфир".
04.30 "Правила жизни".

ТВ-3

09.00 Мультфильмы. (0+)
12.30, 13.00, 20.35, 21.10 Сериал "СЛЕПАЯ" (12+)
13.30 Скрипт-реалити. "Тадалка". 9 сезон. 526 серия Объятия любовника.
14.00 Скрипт-реалити. "Тадалка". 7 сезон. 410 серия Монетки. (12+)
14.30 Программа. "Не ври мне". 586 вып.
15.30 Срок давности. (12+)

09.00 Мультфильмы. (0+)
12.30, 13.00, 20.35, 21.10 Сериал "СЛЕПАЯ" (12+)
13.30 Скрипт-реалити. "Тадалка". 9 сезон. 526 серия Объятия любовника.
14.00 Скрипт-реалити. "Тадалка". 7 сезон. 410 серия Монетки. (12+)
14.30 Программа. "Не ври мне". 586 вып.
15.30 Срок давности. (12+)

09.00 Мультфильмы. (0+)
12.30, 13.00, 20.35, 21.10 Сериал "СЛЕПАЯ" (12+)
13.30 Скрипт-реалити. "Тадалка". 9 сезон. 526 серия Объятия любовника.
14.00 Скрипт-реалити. "Тадалка". 7 сезон. 410 серия Монетки. (12+)
14.30 Программа. "Не ври мне". 586 вып.
15.30 Срок давности. (12+)

09.00 Мультфильмы. (0+)
12.30, 13.00, 20.35, 21.10 Сериал "СЛЕПАЯ" (12+)
13.30 Скрипт-реалити. "Тадалка". 9 сезон. 526 серия Объятия любовника.
14.00 Скрипт-реалити. "Тадалка". 7 сезон. 410 серия Монетки. (12+)
14.30 Программа. "Не ври мне". 586 вып.
15.30 Срок давности. (12+)

09.00 Мультфильмы. (0+)
12.30, 13.00, 20.35, 21.10 Сериал "СЛЕПАЯ" (12+)
13.30 Скрипт-реалити. "Тадалка". 9 сезон. 526 серия Объятия любовника.
14.00 Скрипт-реалити. "Тадалка". 7 сезон. 410 серия Монетки. (12+)
14.30 Программа. "Не ври мне". 586 вып.
15.30 Срок давности. (12+)

09.00 Мультфильмы. (0+)
12.30, 13.00, 20.35, 21.10 Сериал "СЛЕПАЯ" (12+)
13.30 Скрипт-реалити. "Тадалка". 9 сезон. 526 серия Объятия любовника.
14.00 Скрипт-реалити. "Тадалка". 7 сезон. 410 серия Монетки. (12+)
14.30 Программа. "Не ври мне". 586 вып.
15.30 Срок давности. (12+)

09.00 Мультфильмы. (0+)
12.30, 13.00, 20.35, 21.10 Сериал "СЛЕПАЯ" (12+)
13.30 Скрипт-реалити. "Тадалка". 9 сезон. 526 серия Объятия любовника.
14.00 Скрипт-реалити. "Тадалка". 7 сезон. 410 серия Монетки. (12+)
14.30 Программа. "Не ври мне". 586 вып.
15.30 Срок давности. (12+)

09.00 Мультфильмы. (0+)
12.30, 13.00, 20.35, 21.10 Сериал "СЛЕПАЯ" (12+)
13.30 Скрипт-реалити. "Тадалка". 9 сезон. 526 серия Объятия любовника.
14.00 Скрипт-реалити. "Тадалка". 7 сезон. 410 серия Монетки. (12+)
14.30 Программа. "Не ври мне". 586 вып.
15.30 Срок давности. (12+)

09.00 Мультфильмы. (0+)
12.30, 13.00, 20.35, 21.10 Сериал "СЛЕПАЯ" (12+)
13.30 Скрипт-реалити. "Тадалка". 9 сезон. 526 серия Объятия любовника.
14.00 Скрипт-реалити. "Тадалка". 7 сезон. 410 серия Монетки. (12+)
14.30 Программа. "Не ври мне". 586 вып.
15.30 Срок давности. (12+)

09.00 Мультфильмы. (0+)
12.30, 13.00, 20.35, 21.10 Сериал "СЛЕПАЯ" (12+)
13.30 Скрипт-реалити. "Тадалка". 9 сезон. 526 серия Объятия любовника.
14.00 Скрипт-реалити. "Тадалка". 7 сезон. 410 серия Монетки. (12+)
14.30 Программа. "Не ври мне". 586 вып.
15.30 Срок давности. (12+)

09.00 Мультфильмы. (0+)
12.30, 13.00, 20.35, 21.10 Сериал "СЛЕПАЯ" (12+)
13.30 Скрипт-реалити. "Тадалка". 9 сезон. 526 серия Объятия любовника.
14.00 Скрипт-реалити. "Тадалка". 7 сезон. 410 серия Монетки. (12+)
14.30 Программа. "Не ври мне". 586 вып.
15.30 Срок давности. (12+)

09.00 Мультфильмы. (0+)
12.30, 13.00, 20.35, 21.10 Сериал "СЛЕПАЯ" (12+)
13.30 Скрипт-реалити. "Тадалка". 9 сезон. 526 серия Объятия любовника.
14.00 Скрипт-реалити. "Тадалка". 7 сезон. 410 серия Монетки. (12+)
14.30 Программа. "Не ври мне". 586 вып.
15.30 Срок давности. (12+)

09.00 Мультфильмы. (0+)
12.30, 13.00, 20.35, 21.10 Сериал "СЛЕПАЯ" (12+)
13.30 Скрипт-реалити. "Тадалка". 9 сезон. 526 серия Объятия любовника.
14.00 Скрипт-реалити. "Тадалка". 7 сезон. 410 серия Монетки. (12+)
14.30 Программа. "Не ври мне". 586 вып.
15.30 Срок давности. (12+)

09.00 Мультфильмы. (0+)
12.30, 13.00, 20.35, 21.10 Сериал "СЛЕПАЯ" (12+)
13.30 Скрипт-реалити. "Тадалка". 9 сезон. 526 серия Объятия любовника.
14.00 Скрипт-реалити. "Тадалка". 7 сезон. 410 серия Монетки. (12+)
14.30 Программа. "Не ври мне". 586 вып.
15.30 Срок давности. (12+)

09.00 Мультфильмы. (0+)
12.30, 13.00, 20.35, 21.10 Сериал "СЛЕПАЯ" (12+)
13.3

СӘРСЕНБИ, 21 АҚПАН

ПЕРВЫЙ КАНАЛ СНГ		2055, 21.35, 22.20 Сериал "СОЛДАТЫ-12" (16+) 2305 "Смотреть всем!" (16+) 0025 "Загадки человечества с Олегом Шишкиным" (16+) 01.10 "Военная тайна с Игорем Прокопенко" (16+) 02.45 "Секретные территории" (16+) 03.35 "Тайны Чапман" (16+)	«ТВ ЦЕНТР»		22.15 01.00 "Настроение" 1000 "Доктор И..." 1155 Х/ф ТУЛЯ-ДУРА. АГЕНТ ДЛЯ НАСЛЕДНИЦЫ" 3, 4 серия 1220 1350, 07.25 X/ф "МЕХАНИЧЕСКАЯ СЮИТА" 15.30, 18.30, 23.25, 02.05 СОБЫТИЯ 15.50, 04.20 Сериал "БРАКИ ЗАКЛЮЧАЮТСЯ НА НЕБЕСАХ" 17.35, 01.10, 09.05 Сериал "МОСКОВСКИЙ ДВОРик" 18.50 ГОРОД НОВОСТЕЙ 19.05 "Мой герой. Диана Гурская" 19.45 Прощание. Роман Трахтенберг" 20.25 "Хроники московского быта. Первая древнейшая" 21.10 X/ф "МОЙ ПАПА БАРЫШНИКОВ" 22.40 "Естественный отбор" 23.45, 06.05 "Право голоса" 02.35 "Линия защиты" 03.05 "Хроники московского быта. Ушла жена" 03.50 СОБЫТИЯ. 25-Й ЧАС	РТР Планета		16.30 Программа. "Охотники за привидениями". З сезон. 58 вып. Сестренка. (16+) 17.00 Программа. "Охотники за привидениями". З сезон. 59 вып. Неупокоенная блудница. (16+) 17.30 Программа. "Охотники за привидениями". З сезон. 60 вып. Искренний спам. (16+) 18.00 Программа. "Мистические истории". 1 сезон. 14 вып. Крепостная любовь/ Свободная любовь. (16+) 19.00 "Судьба человека с Борисом Корчевниковым". 60 Минут". Ток-шоу с Ольгой Скабеевой и Евгением Поповым. 19.30 Скрип-реалити. "Тадалка". 10 сезон. 652 серия Оппетай. (12+) 20.00 Скрип-реалити. "Тадалка". 9 сезон. 579 серия Я все исправлю. (12+) 21.40, 22.30 Сериял "КАСП" (12+) 23.30, 00.15 Сериял "КОСТИ" (12+) 01.00 Сериал "ИЗМЕНЫ" (16+) 02.45 X/ф "АКУЛА-РОБОТ" (16+) 04.30, 05.15, 06.15, 07.00, 08.00 Сериал "ЧЕРНЫЙ СПИСОК"
НТВ МИР		09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 "СЕГОДНЯ" 09.05 Сериал "ВРАЧЕБНАЯ ТАЙНА" 104 серия 10.05, 11.05 "ДЕЛОВОЕ УТРО НТВ" 12.00 Сериал "ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА-2", "ПРИЗРАК ПОВАРА" 13.25 "МЕДИЦИНСКИЕ ТАЙНЫ" 14.00 Сериал "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ-15", "МАСКА СМЕРТИ" 16.25 "КЛЮЧ К УБЫТИЮ" "ОБЗОР. ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ" 17.00, 19.30, 05.20 "МЕСТО ВСТРЕЧИ" 2005 Сериал "БРАТ ЗА БРАТА-3" 7 серия 22.50 Сериал "ПРОФИЛЬ УБИЙЦЫ - 2" "БЕГОВАЯ ДОРОЖКА" 1 часть 0050 Сериал "МЕНТОВСКИЕ ВОЙНЫ-11" 0250 "ТИРАВО УБИВАТЬ" 1 часть "ИТОГИ ДНЯ" 0320 Сериал "ШАХТА", "ЗАСАДА", "ЭПИДЕМИЯ" 07.10 "ДАЧНЫЙ ОТВЕТ" 08.05 "ВСЁ БУДЕТ ХОРОШО!"	РОССИЯ-1		04.00 Утро России. 08.00 Вести. 08.15 Утро России. 08.50 "О самом главном". Ток-шоу. (12+) 10.00 Вести. Местное время. 11.00 "Судьба человека с Борисом Корчевниковым". (12+) 12.00 "60 Минут". Ток-шоу с Ольгой Скабеевой и Евгением Поповым. 13.00 Вести. 13.40 Вести. Местное время. 14.00 Анна Ковальчук в детективном телесериале "Тайны следствия". 16.00 16.40 17.00 18.00 19.00 19.45 20.00 "Место встречи" (16+) 14.30, 15.00, 15.30, 16.00, 16.30, 17.00, 17.30, 18.00, 18.30, 19.00, 19.30, 01.00, 01.30 Интерны (16+) 20.00, 20.30, 02.00, 02.30 Остров, 2 сезон (16+) 21.00 Однажды в России (16+) 22.00 Где логика? (16+) 18.00 23.00 Дом-2. Город любви (16+) 00.00 Дом-2. После заката (16+) 05.00 Comedy Woman (16+)	НТВ		06.00 Сериал "СУПРУГИ" (16+) 07.00 Сегодня. 07.05 Сериал "СУПРУГИ" (16+) 08.00 "Деловое утро НТВ" (12+) 10.00 Премьера. Сериал "МУХТАР. НОВЫЙ СЛЕД" (16+) 11.00 Сегодня. 11.25 Сериал "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ" (16+) 14.00 Сегодня. 14.25 Обзор. Чрезвычайное происшествие. 15.00 "Место встречи" (16+) 17.00 Сегодня. 17.30 "Место встречи" (16+) 18.00 Острождатный сериал "КУБА" (16+) 20.00 Сегодня. 20.40 Острождатный сериал "КУБА" (16+) 22.35 Премьера. Детектив "НЕВСКИЙ ПРОВЕРКА НА ПРОЧНОСТЬ" (16+) 00.40 Итоги дня. 01.10 НТВ-видение. "ПРИЗНАНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКОГО УБИЙЦЫ". Фильм Владимира Чернышева (12+) 02.05 "Место встречи" (16+) 04.05 "Дачный ответ" (0+) 05.05 Сериал "ЧАС ВОЛКОВА" (16+) До06.03.
РЕН ТВ		06.00, 09.55, 05.10 "Территория заблуждений" с Игорем Прокопенко" (16+) 06.45, 07.30 "Документальный проект" (16+) 07.35 "Водить по-русски" (16+) 08.15, 09.30, 13.30, 17.30, 20.30, 00.00 "Новости" (16+) 08.20 "С бодрым утром!" (16+) 12.20, 02.00, 04.25 "Самые шокирующие гипотезы" (16+) 13.05, 17.05, 20.05, 23.35 "Информационная программа 112" (16+) 13.55 "Загадки человечества с Олегом Шишкиным" (16+) 14.40 "Механический апельсин" (16+) 15.30, 16.15 Сериал "ИНСТРУКТОР" (16+) 18.05 "Под защитой" (16+) 18.30 "Тайны Чапман" (16+) 19.15 "Самые шокирующие гипотезы" (16+)	ТНТ		06.00, 06.30, 07.00, 07.30 Деффонки (16+) 08.00, 03.00 Импровизация (16+) 09.00 Дом-2. Lite (16+) 10.15 Дом-2. Остров любви (16+) 11.30, 12.00, 12.30, 13.00, 13.30, 14.00 САШТАНАЯ (16+) 14.30, 15.00, 15.30, 16.00, 16.30, 17.00, 17.30, 18.00, 18.30, 19.00, 19.30, 01.00, 01.30 Интерны (16+) 20.00, 20.30, 02.00, 02.30 Остров, 2 сезон (16+) 21.00 Однажды в России (16+) 22.00 Где логика? (16+) 18.00 23.00 ЧП. РАСПСЛЕДОВАНИЕ" 2005 Сериал "БРАТ ЗА БРАТА-3" 9 серия 22.50 Сериал "ПРОФИЛЬ УБИЙЦЫ - 2" "ВАМПИР" 1 часть 0050 Сериал "МЕНТОВСКИЕ ВОЙНЫ-11" 0245 "ПРАВО УБИВАТЬ" 3 часть "Захар Прилепин. УРОКИ РУССКОГО" Сериал "ШАХТА", "УРАГАН", "КОМНАТА НОМЕР Ноль" 0315 Денис Рожков, Кирилл Полухин в полицейском сериале "ЧУЖОЙ РАЙОН-2", "Кредит", "Ранение", "Клеймо", "Подстава"	ТВ-3		09.00 Мультфильмы. (0+) 12.30, 13.00, 20.35, 21.10 Сериал "СЛЕПАЯ" (12+) 13.30 Скрип-реалити. "Тадалка". 9 сезон. 528 серия Утренний муж. (12+) 14.00 Скрип-реалити. "Тадалка". 8 сезон. 457 серия Своя могила. (12+) 14.30 Программа. "Не ври мне". 587 вып. Предчувствие. (12+) 15.30 Программа. "Не ври мне". 590 вып. Соседка не вернется от булочкина.

БЕЙСЕНБИ, 22 АҚПАН

ПЕРВЫЙ КАНАЛ СНГ		19.15 "Самые шокирующие гипотезы" (16+) 2055 "Теория невероятности - какие чудеса были на самом деле?" Документальный спецпроект (16+) 21.40 "Ракетный бой" Документальный спецпроект (16+) 23.15, 00.00, 04.45, 01.25 Сериал "СОЛДАТЫ-12" (16+) 02.10, 02.55 Сериал "СОЛДАТЫ - 12" (16+) 03.40, 05.05 Сериал "СОЛДАТЫ - 13" (16+) 04.20 Сериал "СОЛДАТЫ -13" (16+)	«ТВ ЦЕНТР»		21.00 Comedy Club (16+) 22.00 COMEDY БАТТЛ (16+) 23.00 Дом-2. Город любви (16+) 00.00 Дом-2. После заката (16+) 05.00 Полицейский с Рублевки (16+)	РТР Планета		19.00 Вести. 19.45 "Судьба человека с Борисом Корчевниковым". 20.00 Полицейский с Рублевки (16+)	НТВ		13.30 Скрип-реалити. "Тадалка". 9 сезон. 529 серия Букет для любовницы. Скрип-реалити. "Тадалка". 8 сезон. 458 серия Седая женщина. (12+) 14.30 Программа. "Не ври мне". 591 вып. Трудный мальчик. (12+) 15.30 Программа. "Не ври мне". 588 вып. Мальчишник. (12+) 16.30 Программа. "Охотники за привидениями". 3 сезон. 61 вып. Пропавший велосипедист. (16+) 17.00 Программа. "Охотники за привидениями". 3 сезон. 62 вып. Мистический узик. (16+) 17.30 Программа. "Охотники за привидениями". 3 сезон. 63 вып. Зазеркальный. (16+) 18.00 Программа. "М
------------------	--	--	------------	--	--	-------------	--	--	-----	--	--

ЖУМА, 23 АҚПАН				
ПЕРВЫЙ КАНАЛ СНГ		ТВ-3		
0600 Новости.	21.10 "Тайны Чапман. Русский характер"	15.30, 18.30, 00.25 СОБЫТИЯ	05.00 Олег Табаков, Андрей Миронов,	09.00 Мультфильмы (0+)
0635 Евгений Урбанский, Нина Дробышева в фильме Григория Чухрая "Чистое небо".	22.00 "Тайны Чапман. Кто победит?" (16+)	15.45, 04.15 Сериал "БРАКИ ЗАКЛЮЧАЮТСЯ НА НЕБЕСАХ"	Спартак Мишулин, Юрий Толубеев,	12.30, 13.30, 14.00, 14.30, 15.00, 15.30,
0820 Олег Янковский, Ролан Быков, Владимир Высоцкий, Анатолий Папанов в фильме "Служили два товарища".	22.45 "Самые шокирующие гипотезы"	17.35 Сериал "МОСКОВСКИЙ ДВОРИК"	Игорь Кваша и Евгений Евстигнеев в фильме "Достояние республики". 1971 г.	16.00, 16.30, 17.00, 17.30, 18.00,
1000 Новости.		18.45 Д/ф "Леонид Быков. Последний дубль"	Николай Еременко-мл., Петр Вельмишнов и Таалат Нигматулин в фильме "Тираны ХХ века". 1979 г.	21.00, 21.30 Сериал
1010 "Маршалы Победы". Фильм 1-й.	10.30 "Дикий мир с Тимофеем Баженовым"	19.20 М/с "Рекс"	Сергей Морозов, Наталья Варлей,	X/ф "ДРУГОЙ МИР" (16+)
1105 "Маршалы Победы". Фильм 2-й.	11.00, 13.00, 19.00, 22.00 "СЕГОДНЯ"	20.25 Д/ф "Кирилл Лавров. Рыцарь петербургского образа"	Елена Соловей, Мария Вертинская, Татьяна Федорова,	X/ф "ДРУГОЙ МИР-2: ЭВОЛЮЦИЯ" (16+)
1200 Новости.	11.20 "Александр Журбин. Мелодии на память" Музыкант, композитор, певец Андрей Державин	21.05, 07.20 Х/ф "ЖАЖДА"	Леонид Куравлев и Алексей Кожевников в фильме "Семь невест ефрейтора Збурова". 1970 г.	02.15 X/ф "ДЕВУШКА С ТАТИУРОВКОЙ ДРАКОНА" (18+)
1210 Премьера. "Черные бушлаты". Многосерийный фильм.	12.00 Сериал "ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА-2". СМЕРТЬ ПО ТЕЛЕФОНУ"	22.50 Х/ф "СЕЗОН ПОСАДОК"	ВЕСТИ.	05.15 X/ф "АТАКА ПАУКОВ" (16+)
1515 Фильм "Двадцать восемь панфиловцев".	13.25 "МЕДИЦИНСКИЕ ТАЙНЫ"	00.40 Приют комедиантов	Программа: "Тайные знаки". 209 вып.	07.15 Программа: "Тайные знаки". 210 вып.
1650 Концерт, посвященный фильму "ОФИЦЕРЫ" в Государственном Кремлевском Дворце.	14.00 Сериал "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ-15" ПУЛЯ ИЗ ПРОШЛОГО" "ОБИДА"	02.15 Д/ф "Евгений Евстигнеев. Мужчины не плачут"	Фальшивки на миллион.	
1800 Вечерние новости (с субтитрами).	16.00 "СПЛЕДСТВИЕ ВЕЛИ..."	03.00 Х/ф "НЕБЕСНЫЙ ТИХОХОД"		
1815 Концерт, посвященный фильму "ОФИЦЕРЫ" в Государственном Кремлевском Дворце.	17.00 Х/ф "ВОР"	06.00 Х/ф "ЕГОРИНО ГОРЕ"		
1920 Легендарное кино в цвете.	19.25 "ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ. РАССЛЕДОВАНИЕ"	09.10 Д/ф "Признания нелегала"		
2100 "ОФИЦЕРЫ".				
2120 "Время".				
2245 Премьера. Кирилл Плетнев в фильме "Три дня до весны".				
0030 Фильм "Единичка".				
0215 Кэмерон Диас, Бен Стиллер в комедии "Все без ума от Мэри".				
0410 Марина Ладынина, Евгений Самойлов в фильме Ивана Пырьева "В шесть часов вечера после войны".				
РЕН ТВ		ТВ-3		
0600 "Территория заблуждений с Игорем Прокопенко" (16+)	06.00, 07.00, 08.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00 Полицейский с Рублевки (16+)	05.00 Яна Есипович, Алексей Демидов и Александр Ильин в фильме "Опять замуж". 2016 г. (12+)	06.00 "СЕВАСТОПЛЬСКИЙ ВАЛЬС". Фильм Елизаветы Листовой (16+)	
1000, 23.35 "Тайны Чапман" (16+)	09.00 Дом-2 Lite (16+)	07.00 XXIII ЗИМНИЕ ОЛИМПИЙСКИЕ ИГРЫ В ПХЕНЧХАНЕ. Фигурное катание. Женщины. Произвольная программа.	07.10 Владимир Ивашов, Жанна Прохоренко, Евгений Урбанский и	
1535 "Тайны Чапман. Затонувшие города" (16+)	10.00 Дом-2. Остров любви (16+)	12.00 Анна Казючиц, Артём Осипов, Алексей Ибарабаш, Анна Попова, Наталья Батрак и Татьяна Догилева в фильме "Третья жизнь Дары Кирилловны". 2016 г.	Николай Крючков в фильме "Григория Чухрая БАЛЛАДА О СОЛДАТЕ" (0+)	
1620 "Тайны Чапман. Кто крепче" (16+)	15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 Полицейский с Рублевки, 2 сезон (16+)	16.00 Праздничный концерт ко Дню защитника Отечества.	09.00 Сегодня.	
1710 "Тайны Чапман. Волшебный дракон" (16+)	23.00 Дом-2. Город любви (16+)	18.10 XXIII ЗИМНИЕ ОЛИМПИЙСКИЕ ИГРЫ В ПХЕНЧХАНЕ. Хоккей. 1/2 финала. Фигурное катание. Вести.	11.00 Николай Еременко-мл. и Петр Вельмишнов в боевике "ПИРАТЫ ХХ ВЕКА" (12+)	
1800 "Тайны Чапман. Магия Третьего Рейха" (16+)	00.00 Дом-2. После заката (16+)	20.30 2055 Премьера-2021. Владимир Вдовиченков, Павел Деревянко, Александр Самойленко, Мария Миронова, Оксана Фандера, Александр Ратников, Виталий Хаев, Игорь Угольников, Артур Ваха и Никита Панфилов в фильме "Салют-7". (12+)	11.15 Сегодня.	
1845 "Тайны Чапман. Как размножаются оборотни?" (16+)	01.00 COMEDY БАТЛЛ (16+)	23.15 Данила Козловский, Владимир Машков, Катерина Шпица, Сергей Шакуров, Сергей Газаров, Елена Яковleva, Алена Бабенко, Вячеслав Разбегаев и Василий Мищенко в фильме Николая Лебедева "Экипаж". 2016 г. (12+)	12.15 Премьера. НТВ-видение. "СЕКРЕТНАЯ АФРИКА. РУССКИЙ МОЗАМИК". Фильм Алексея Поборцева (16+)	
1935 "Тайны Чапман. Воинственные йоги" (16+)	03.00 Импровизация (16+)	02.00 В остроожетном фильме "Охота на пиранью". 2006 г. (16+) до 05.29.	Борис Галкин в остроожетном фильме "ОТСТАВНИК" (16+)	
2020 "Тайны Чапман. Колбасу в отставку" (16+)	05.00 Comedy Woman (16+)		Сегодня.	
ТНТ		ТВ-3		
0600 Новости.	06.00, 07.00, 08.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00 Полицейский с Рублевки (16+)	05.00 Яна Есипович, Алексей Демидов и Александр Ильин в фильме "Опять замуж". 2016 г. (12+)	17.00 "ОТСТАВНИК". Продолжение (16+)	
0610 "Последняя любовь Николая Крючкова".	09.00 Дом-2 Lite (16+)	07.00 XXIII ЗИМНИЕ ОЛИМПИЙСКИЕ ИГРЫ В ПХЕНЧХАНЕ. Хоккей. 1/2 финала. Фигурное катание. Вести.	Премьера. Илья Денискин, Михаил Хмуроев в фильме "КОНВОЙ" (16+)	
0705 Владимир Ивашов, Жанна Прохоренко, Николай Крючков, Эльза Леждей в фильме "Баллада о солдате".	10.00 Дом-2. После заката (16+)	18.10 2055 Премьера-2021. Владимир Вдовиченков, Павел Деревянко, Александр Самойленко, Мария Миронова, Оксана Фандера, Александр Ратников, Виталий Хаев, Игорь Угольников, Артур Ваха и Никита Панфилов в фильме "Салют-7". (12+)	Сегодня.	
0840 "Играй, гармонь любимая".	12.00 "СМОТР"	23.15 Данила Козловский, Владимир Машков, Катерина Шпица, Сергей Шакуров, Сергей Газаров, Елена Яковleva, Алена Бабенко, Вячеслав Разбегаев и Василий Мищенко в фильме Николая Лебедева "Экипаж". 2016 г. (12+)	17.20 "ОТСТАВНИК". Продолжение (16+)	
0915 Умницы и умники.	15.55 "ИХ НРАВЫ"	02.00 В остроожетном фильме "Охота на пиранью". 2006 г. (16+) до 05.29.	Премьера. Илья Денискин, Михаил Хмуроев в фильме "КОНВОЙ" (16+)	
1000 Новости.	15.55 "Дикий мир с Тимофеем Баженовым"		Сегодня.	
1015 "Леонид Быков. Будем жить!".	13.00, 19.00 "СЕГОДНЯ"		18.15 "ПРОВЕРКА НА ПРОЧНОСТЬ" (16+)	
1110 Смак.	11.00 "СМОТР"		03.30 Андрей Чубченко, Варвара Бородина, Алексей Шевченков в детективе "ВЕТЕРАН" (16+)	
1145 "Смешарики. Спорт".	11.20 "СМОТР"		04.10 ТОСУДАРСТВЕННАЯ ГРАНИЦА" (0+)	
1200 Новости.	11.55 "ИХ НРАВЫ"		05.05 Сериал "ЧАС ВОЛКОВА" (16+)	
1210 "Идеальный ремонт".	12.30 "ТОТОВИМ С АЛЕКСЕЕМ ЗИМИНЫМ"		До 06.03.	
1315 Людмила Артемьева, Татьяна Рудина, Александр Чернявский в многосерийном фильме "Таксистка". Олег Янковский, Евгения Глушенко в фильме "Влюблен по собственному желанию".	12.35 "ГЛАВНАЯ ДОРОГА"			
1630 "Секрет на миллион" с Дмитрием Дибровым.	14.05 "ЕДА ЖИВАЯ И МЁРТВАЯ"			
2000 "Сегодня вечером".	15.05 "КВАРТИРНЫЙ ВОПРОС"			
2100 "Время".	16.15 "ПОЕДЕМ, ПОЕДИМ!"			
2120 "Сегодня вечером".	17.05 "ЖДИ МЕНЯ"			
2245 Премьера. Дженнiffer Лопес в фильме "Поклонник".	18.05 "СВОЯ ИГРА"			
0030 Кейт Уинслет, Джим Керри в комедии Мишеля Гондри "Вечное сияние чистого разума".	19.20 "ОДНАЖДЫ..."			
0215 Николай Бурлев, Наталья Андрейченко, Инна Чурикова в фильме "Военно-полевой роман".	20.00 "СЕКРЕТ НА МИЛЛИОН"			
0350 Валерий Золотухин, Юрий Смирнов, Наталья Дмитриева, Екатерина Васильева, Пав Дуров в фильме "Бумбараши".	22.00 "ЦЕНТРАЛЬНОЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕ" с Вадимом Тахиневым			
РЕН ТВ		ТВ-3		
0600 "Самые шокирующие гипотезы" (16+)	23.00 "ТЫ СУПЕР!". Международный вокальный конкурс	05.30 МУЛЬТ утром. "Маша и Медведь". "Живые истории". Вести. Местное время.	09.00 Мультфильмы. (0+)	
1000 "Самые секретные спецоперации" Документальный спецпроект (16+)	01.30 Сериал "ШЕРИФ-2" "НЕВЕСТА"	06.05 "Импровизация" (16+)	12.30 X/ф "ПАДШИЙ" (12+)	
1135 "Минтранс" (16+)	03.25 X/ф "ОТСТАВНИК ПОЗЫВНОЙ"	07.00 "Одна из трех".	14.15 X/ф "ПАДШИЙ-2" (12+)	
1215 "Самая полезная программа" (16+)	05.30 "БРОДЯГА" 1 серия	08.20 РОССИЯ. Местное время. (12+)	16.00 X/ф "ПАДШИЙ-3" (12+)	
1300 "Ремонт по-честному" (16+)	06.35 "МЫ И НАУКА. НАУКА И МЫ"	09.10 "Сто к одному". Телеигра.	17.45 X/ф "ДРУГОЙ МИР" (16+)	
1335 "Военная тайна с Игорем Прокопенко" (16+)	07.30 Денис Рожков, Кирилл Полухин в полицейском сериале "ЧУЖОЙ РАЙОН-2" "Вера", "Новый год", "До самой смерти", "Камуфляж"	10.00 "Пятьдесят оттенков серого".	20.00 X/ф "ДРУГОЙ МИР-2: ЭВОЛЮЦИЯ" (16+)	
ТНТ		ТВ-3		
0600 "Самые шокирующие гипотезы" (16+)	06.00, 06.30, 07.00, 07.30 Деффчонки (16+)	10.20 "Дома пик". 2016 г. (16+) до 02.29.	22.00 X/ф "ДРУГОЙ МИР: ВОССТАНИЕ ПИКАНОВ" (16+)	
1000 "Самые секретные спецоперации" Документальный спецпроект (16+)	08.00, 16.30 Экстрасенсы ведут расследование (16+)	11.00 "Премьера. Привет, Андрей!". Вечернее шоу Андрея Малахова.	23.45 X/ф "ДРУГОЙ МИР-4: ПРОБУЖДЕНИЕ" (16+)	
1135 "Минтранс" (16+)	09.30 Дом-2 Lite (16+)	12.00 "Вести в субботу". Сделано в России. Премьера. Анна Михайлова, Александра Дьяченко и Максим Житников в фильме "Двойная ложь". 2018 г. (12+)	01.15 X/ф "КОМНАТА СТРАХА" (16+)	
1215 "Самая полезная программа" (16+)	10.30 Дом-2. Остров любви (16+)	13.00 "Премьера. "ЗОЛОТОЙ ОРЕЛ". Ксения Раппопорт, Иван Янковский, Игорь Миркурбанов и Владимир Симонов в фильме Павла Лунгина "Дама пик". 2016 г. (16+) до 02.29.	03.30 X/ф "АТАКА ПАУКОВ" (16+)	
1300 "Ремонт по-честному" (16+)	11.30, 19.30 Экстрасенсы. Битва сильнейших (16+)	14.25 Данила Козловский, Владимир Машков, Катерина Шпица, Сергей Шакуров, Сергей Газаров, Елена Яковleva, Алена Бабенко, Вячеслав Разбегаев и Василий Мищенко в фильме Николая Лебедева "Экипаж". 2016 г. (12+)	05.30 X/ф "ДЕВУШКА С ТАТИУРОВКОЙ ДРАКОНА" (18+)	
1335 "Военная тайна с Игорем Прокопенко" (16+)	13.00, 13.30, 14.00, 14.30, 15.00, 15.30, 16.00 Остров, 2 сезон (16+)	15.25 Владимир Вдовиченков, Павел Деревянко, Александр Самойленко, Мария Миронова, Оксана Фандера, Александр Ратников, Виталий Хаев, Игорь Угольников, Артур Ваха и Никита П		

ЖЕКСЕНБИ, 25 АҚПАН

ПЕРВЫЙ КАНАЛ СНГ		НТВ МИР		РОССИЯ-1		ТВ-3	
06.00 Новости.	11.00 13.00, 19.00 "СЕГОДНЯ"	12.15 X/ф "ЖАЖДА"	21.00 "Воскресный вечер с Владимиром Соловьевым". (12+)	09.00 Мультфильмы. (0+)			
06.10 "Василий Лановой. Честь имею!".	11.20 "ИХ НРАВЫ"	14.00, 05.05 X/ф "СЕЗОН ПОСАДОК"	23.30 00.25 "Смех с доставкой на дом" Д/ф "Евгений Герасимов. Привычка быть героями"	13.30, 14.30, 15.15, 16.15, 17.00, 18.00 Сериял "TRIMM" (16+)			
07.00 Комедия "Дачная поездка сержанта Цыбули".	11.50 "ПЕРВАЯ ПЕРЕДАЧА"	15.30, 04.50 СОБЫТИЯ	02.30 "Смехопанорама" Евгения Петросяна. до 02.59.	18.45 Х/ф "ДРУГОЙ МИР: ВОССТАНИЕ ЛИКАНОВ" (16+)			
08.35 "Часовой".	12.25 "ЕДИМ ДОМА"	15.45 "Смех с доставкой на дом" Д/ф "Евгений Герасимов. Привычка быть героями"		20.30 Х/ф "ДРУГОЙ МИР-4: ПРОБУЖДЕНИЕ" (16+)			
09.05 "Здоровье".	13.20 "И СНОВА ЗДРАВСТВУЙТЕ!"	16.15 "Смех с доставкой на дом" Д/ф "Евгений Герасимов. Привычка быть героями"		22.00 Х/ф "АКАДЕМИЯ ВАМПИРОВ" (16+)			
10.00 Новости.	13.45 "УСТАМИ МЛАДЕНЦА"	17.00, 07.00 X/ф "ПУЛЯ-ДУРА. АГЕНТ И СОКОРОВИЩЕ НАЦИИ"		00.00 Х/ф "ВИЗАНТИЯ" (16+)			
10.10 "Непутевые заметки" с Дм. Крыловым.	14.25 "КТО В ДОМЕ ХОЗЯИН?"	18.30 МОСКОВСКАЯ НЕДЕЛЯ		02.30 Х/ф "ПАДШИЙ" (12+)			
10.25 Премьера. "В гости по утрам" с Марией Шукшиной.	15.05 "ЧУДО ТЕХНИКИ"	19.00 "Пуля-дура. Агент и сокровище нации". Продолжение детектива "Прощание. Любовь Полищук"		04.15 Х/ф "ПАДШИЙ-2" (12+)			
11.15 Премьера. "Дорогая передача".	16.00 "ДАЧНЫЙ ОТВЕТ"	20.30 "Прощание. Наталья Гундарева"		06.00 Х/ф "ПАДШИЙ-3" (12+)			
11.45 "Смешарики. ПИН-код".	17.05 "НАШПОТРЕБНАДЗОР"	21.10 "Хроники московского быта. Градусы таланта"		07.45 Программа. "Тайные знаки". 211 вил. Милион в молочном бидоне. (12+)			
12.00 Новости.	18.05 "СВОЯ ИГРА"	22.40 X/ф "ТИХИЕ ЛЮДИ"		08.45 Программа. Мульфильмы. (0+)			
12.10 "Теория заговора".	19.25 "КРИМИНАЛЬНАЯ РОССИЯ"	01.45 Х/ф "ЛЮБОВЬ В РОЗЫСКЕ"					
12.55 "Манекенщица". Многосерийный фильм.	20.00 "СПЛЕДСТВИЕ ВЕЛИ..."	06.35 "Линия защиты"					
16.35 Премьера. "Я могу!" Шоу уникальных способностей.	21.00 "НОВЫЕ РУССКИЕ СЕНСАЦИИ"						
18.20 "Что? Где? Когда?" Дети XXI века.	22.00 "ИТОГИ НЕДЕЛИ" с Ирадой Зейналовой						
19.25 Премьера сезона. "Звезды под гипнозом".	23.15 "ТЫ НЕ ПОВЕРИШЬ!"						
21.00 Воскресное "Время". Информационно-аналитическая программа.	00.00 "ЗВЕЗДЫ СОШЛИСЬ"						
22.30 "Клуб Беседых и Находчивых". Высшая лига.	01.30 Сериял "ШЕРИФ-2" "УБИТЬ ДВУХ ЗАЙЦЕВ"						
00.25 Мелиssa Маккарти в комедии "Девичник в Вегасе".	03.25 Премьера. "ПРАЗДНИЧНЫЙ КОНЦЕРТ, ПОСВЯЩЕННЫЙ 25-ЛЕТИЮ СО ДНЯ ОБРАЗОВАНИЯ ОАО ГАЗПРОМ"						
02.25 Комедия "Один дома: Праздничное ограбление".	05.20 Сериял "МЕНТ В ЗАКОНЕ-2". "НЕ ЖДИ МЕНЯ, МАМА, ХОРОШЕГО СЫНА"						
РЕН ТВ		TNT		РОССИЯ-1		ТВ ЦЕНТР»	
06.00, 04.30 "Территория заблуждений" с Игорем Прокопенко" (16+)	06.00, 06.30, 07.00, 07.30 Деффчики (16+)	03.10 Ярослав Бойко и Ольга Погодина в телесериале "Срочно в номер! На службе закона". (12+)	03.10 Ярослав Бойко и Ольга Погодина в телесериале "Срочно в номер! На службе закона". (12+)	06.10 Василий Лановой в детективе "ОГАРЕВА, 6" (0+)			
10.10 Концерт "Солдаты. Маклаков и 23 февраля" (16+)	08.00 Экстрасены ведут расследование (16+)	04.55 "Смехопанорама" Евгения Петросяна.	04.55 "Смехопанорама" Евгения Петросяна.	08.00 "Центральное телевидение" (16+)			
11.20, 07.45, 08.05, 08.30, 08.55, 13.20, 13.45, 14.10, 14.30, 14.55, 15.20, 15.45, 16.10, 16.35, 17.00, 17.20, 17.45, 18.10, 18.35 "Солдаты. И офицеры" (16+)	09.00 Дом-2. Lite (16+)	05.20 Утренняя почта.	05.20 Утренняя почта.	11.00 Семен Морозов, Татьяна Пилецкая, Николай Трофимов и Сергей Филиппов в фильме "В старых ритмах". 1982 г.			
19.00, 19.35, 20.20, 21.05, 21.50, 22.35, 23.15 "Клуб "Белый попугай" (16+)	10.00 10.00, 02.30 Ольга (16+) Comedy Woman (16+)	06.00 Местное время. Вести-Москва. Неделя в городе.	06.40 XXII ЗИМНИЕ ОЛИМПИЙСКИЕ ИГРЫ В ПХЕЧХАНЕ. Фигурное катание. Показательные выступления.	13.05 Анна Горшкова, Павел Делонг и Татьяна Лютова в фильме "Женя Штирица". 2012 г.			
00.00 "Добров в эфире" Информационно-аналитическая программа (16+)	11.00 11.20 ИЛЛЮЗИОН. "Валерий Чкаллов" Д/ф "Жанна Прохоренко. Баллада о любви"	10.00 Однажды в России Где логика? (16+)	10.00 Однажды в России Где логика? (16+)	14.45 ПРЕМЬЕРА. Елена Радевич, Евгений Шириков, Елена Валюшкина, Владислав Ветров, Юлия Такшина и Янина Соколовская в фильме "Яблочко от яблоньки". 2018 г.			
00.55 "Военная тайна с Игорем Прокопенко" (16+)		12.00 12.00, 18.00 COMEDY БАТЛ (16+)	12.10 12.10, 18.00 ПРЕМЬЕРА. "Большая опера". ВЕСТИ НЕДЕЛИ.	18.05 20.00 ПРЕМЬЕРА. "Большая опера". ВЕСТИ НЕДЕЛИ.			
		13.00 13.00, 18.00 Comedy Club (16+)	12.00 12.00, 18.00 "Воскресный вечер с Владимиром Соловьевым".	22.00 22.00 "Воскресный вечер с Владимиром Соловьевым".			
		14.00 14.00, 00.00 Дом-2. Город любви (16+)	13.00 13.00, 18.00 ПРЕМЬЕРА. "Забег".	00.20 01.10 Наталья Антонова, Сергей Астахов и Евгений Сидихин в фильме "Там, где есть счастье для меня". 2013 г.			
		15.00 15.00, 05.00 После заката (16+)	14.00 14.00, 19.00 XXIII ЗИМНИЕ ОЛИМПИЙСКИЕ ИГРЫ В ПХЕЧХАНЕ. Фигурное катание. Показательные выступления.	02.45 Семен Морозов, Татьяна Пилецкая, Николай Трофимов и Сергей Филиппов в фильме "В старых ритмах". 1982 г.			
			19.00 19.00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ.	03.10 05.00 05.00 05.00 Детектив "ОГАРЕВА, 6" (0+)			
				05.00 Сериал "ЧАС ВОЛКОВА" (16+)			
				До 06.03.			

ЖАҚСЫЛЫҚ ЖАСАУҒА АСЫҒАЙЫҚ

«Жанашырлық – жан риза» дегендей, кемтар, жетім, қамкорлық алынған балалардың жанашыр қамкоршысы болып, аялы алақанын тосып, жүрек жылуын үсіну, саудабы мол іске атсалысу әрбір адамның азаматтық парызы.

№84 жалпы білім беретін мектепте республикалық «Камкорлық» акциясы дәстүрлі түрде өз жағасын тауып келеді. Акцияның басты мәсқаты – балаларды орта біліммен толық қамтылуына жағдай туғызу. Манызды міндептіміз қамкорлық жасау.

«Жылуы жоқ үйден без, кайрымы жоқ биден без» дегендей, кайрымдылық, адамгершілкі бійк ұстап, кіслікті ту етіп, көкіргең каяулы, жаны жаралы жанның жасын сүртіп, жылы лебізін білдіріп, колдан келген жәрдемін ұсынЫп, достық пейілін танытып жүрген мектебіміздің директоры Женісқұл Сатаева бұл жолы да

А.ДУЗКЕЕВА,
директордың тәрбие жөніндегі орынбасары.

ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ ЖАСАУ – АЗАМАТТЫҚ БОРЫШЫМЫЗ

Алатай ауданы №180 мектеп бойынша 2018 жылдың 10 кантар мен 10 акпан аралығында республикалық «Камкорлық» қайырымдылық акциясы үйимдастырылды. Осы акция барысында мектепшілік бүйрек шығарылып, жоспар құрылып, акция ғылышы жасалды. Акция ғылышына «Камкорлық» қайырымдылық акциясына қатысты халықты қапараттандыру мақсатында мәліметтер ілінді, канцелярлық корапша дайындалды.

Акция барысында көбалауды және аз қамтылған отбасылардан шықкан, жетім және ата-ана қамкорлығынсыз қалған окушыларға ЖК «Мәлір», ЖК «Ажар өнімдері», ата-аналар мен мек-

теп ұжымы (25 балаға окушылардың қызынан, қызынан, қызынан, қызынан, қызынан, қызынан) азынан, көмек көрсетті.

Сонымен катар, окушылардың қамтылған балаларды анықтау, оның ішінде ата-ананың қарауынсыз және кадағалауынсыз қалған балаларды, окудан жалтарған балаларды анықтау мақсатында ойын клубтарына, адам көп жиналатын орындарға рейд жұмыстары үйимдастырылды. Рейд еткізу барысында №180 мектептегі әкімшіліті мен мұғалімдер ұжымы, инспектор және ата-аналар бірлесе отырып жұмыс атқарды.

А.НУРМАҒАМБЕТОВА,
әлеуметтік педагог.

«ҚАМҚОРЛЫҚТЫҢ» ҚАМҚОРЛЫҒЫ

«188 мектеп-гимназия» коммуналдық мемлекеттік мекемесінде 2018 жылдың 10 кантары мен 10 акпан аралығында жүргізілген «Қамқорлық» акциясының барысында томенделігінде іс-шаралар атқарылды.

Жалпыға бірдей білім беру айлығы жоспарына сәйкес мұғалімдер шағынаудандарға рейтер жүргізу барысында мектепке қамтылмай калған бала болмады. Элеуметтік жағдайлар төмен, көпбалалы отбасылардың үйіне барып, тұрмыс жағдайлары туралы акт жасалынды.

«Қамқорлық» акциясында мектеп мұғалімдер А.Кастекбаева, М.Қокымбаева, А.Абильдаева 5 окушыға қызын күртка Манзура 10 окушыға мектепке киетін акт жағдайында өтпелді. 6 «Б» сынып ата-аналары

3 мектепке киетін шалбар, 4 окушыға майын шалғы, 4 окушыға жемір әперді, 2 «Б» сынып ата-ана Махмутов Ержан 2 окушыға 2 мектеп сөмкесі мен мектепке кеңежең күрал-жабдықтарын алып берді. 8 «А» сынып ата-ана Мырзагалиева Анарғұл жеке шағын цехында жасалған 30 кг. түшпера әкеліп, 15 окушыға 2 келіден таратып берді. Мектеп қамқорлығын кесенін шешімі мен көмегінің арасында 10 окушыға «Glasman» фирмасынан мектеп формасы (сарапан) және 1 үл балаға мектеп костюм-шалбарымен, 2 окушыға мектеп сөмкесі окушынан шешімін берді. 23.20 Праздничный концерт, посвященный 25-летию со дня образования пао «Газпром» (12+) Сергей Никоненко и Александр Фисенко в остроожетном фильме «РУССКИЙ ХАРАКТЕР» (16+)

Бактылы ҚАЛҚАЕВА, №188 мектеп-гимназияның мұғалімі.

«ЖҮРЕГІМ ТОЛЫ МЕЙІРІМГЕ»

«ЖАЗЫЛАР ЕСТЕЛІКТЕР МЕН ТУРАЛЫ...»

Қала жүртшылығы Мұқағалиды еске алды

Есіне мені алғайсың

Алатау ауданындағы №185 мектептеге Мұқағали Мақатаевты еске алу кеші өтті

Нұрлан СҮЙИН

«Бүгін менің тұган күнім, ой пәл-ай, Мына халық, негізгі жастыр тойламай...», – деп өзі жырлагандай, ақпан айының басында казақ поэзиясының Хантәңірі атапан Мұқағали Мақатаевты еске алу жер-жерде отеді. Кезіндеге «тентек ақынның» тау сүйіндегі омірін, азы-көпіт қызмет жасаған, өлеңдерінің барлығы дерлік дүниеге келген Алматы да ақындың жылда еске алады. Бының да ақынның 87-тұган күні Республика сарайынан бастап, кала мектептерінің залдарына дейін атапын жатты.

Мұқағали ақынды еске алу кеші Алатау ауданының «Алғабас» елді-мекеніндегі №185 жалпы білім беретін мектепте де өтті. Мектеп директоры міндетін аткарушы Мадияр Азаңбаевтың бастамасымен үйимдас-

тырылған іс-шараға ақынның ұлы Жұлдыз Макатаев пен көліні, «М.Макатаев корының» төрайымы Бақытгүл Айдарова шакырылышты. Мектеп басшысы асыл мегаполисте ақынға арналып өтіп жаткан көптеген іс-шаралардан уақыттауып, мектепке атбасын бүрганың үшін Макатаевтар өзүлетіне раҳмет айтты.

«Есіне мені алғайсың...» деген тақырыппен өткізілген кешке келушілер мектеп окушыларының күшімен дайындалған бағдарламаны тамашалады. Окуй ісінің менгершілері Айгүл Алтаева, Эльмира Мамырова, Ләйла Дегентаева басшылық ететін «Казак тілі» бірлестігі үйіткіш болған әдеби кеш жан-жақты үйимдасырылышты.

Кештің келесі болімінде ақынның ұлы Жұлдыз Макатаев естеліктер айтып, Мұқағали көліні Бақытгүл екеуі окушылар сұраптарына жауап берді.

Жұлдыз МАҚАТАЕВ, ақынның ұлы, замгер:

Әкей Алматыда ақын болып қалыптасты

Мұқағали Мақатаевтың ақын болып қалыптасусы, танымалдылығы Алматыда өткен фой. Сол себепті ме білмеймін, өзге ақын-жазушылардың тек мерейтойлары атапын өтсе, біздің әкейдін тұган күні жылда атаусыз калмайды. Мұқағали ақынның мінезді болғанын білесіздер. Ол мінез, батырлық ақынға атасы Макатайдан берілсе керек. Әкесі Сүлеймен соғыстан кайтпаган Мұқағали әкей атасы Макатай туралы бізге естелік айттын. Қоқпарда ма, бәйгеде мем, бір додада ағын сындырып алған Макатай ата мән бермей жүре беріпти. Қарамаған соң аяқ «ғангрена» болып, шири бастайды гой. Сол кезде атамыз жігіттерді шакырып алып, аянын шири бастаған жерін балтамен шаптырып тастаған екен...

Әкей менің замгер болғанымды қалады. «Балам, ертегі күні әділдіктен атташу болма» дейтін. Кейін канда бар дүние болғасын ба, өзімше өлең де жазып жүрдім. Бертінде бастаян жинастырып, кітап та шыгардым.

Бақытгүл АЙДАРОВА, ақынның көліні, «М.Макатаев корының» басшысы:

Мен ақын атасы қорған жокпын. Бірақ Лашын мама-мызы атадан калған жазбалардың барлығын жинақтап, ақын мұрасын ретке келтіруші еді. Кейін барлық дүниелерді дүрістапан соң, маган «Мұқағали атындағы кор ашу керек, ертегі ел сұрағанда дайын болуымыз жақет...» деген табысталды. Содан соң кор құрып, кітаптарын шығарып, осындан еске алу кештерін өткізіп келеміз. Ақын атасын өз үрпактарына да, бүгінгі жас бұнға да ақын мұраларын жеткізу бойынша жұмыс істеудеміз.

Алматыдағы М.Жұмабаев атындағы №137 жалпы білім беретін мектепте қазақтың ақын ақыны Мұқағали Мақатаевтың тұған күніне орай поэзия кеші өтті.

Бұл кеш бүрінші іс-шаралардан өзгеше болды. Мектебімізде білім алып жаткан шөкірттер Мұқағали жырларын үш тілде – казак, орыс және ағылшын тілдерінде оқып, сыйыска түсті. Өнер сайынан казак тіліндеге Жанар Тұнғышбек, орыс тіліндеге Ақбота Нұрбололова, ағылшын тіліндеге Зарина Жаканова жүргізіп, елді сүйісінди. «Бүгін менің тұған күнім, ой, пәл-ай» өлеңімен сахна шымылдығын ашқан 10-сынып окушысы Бейбарыс Токпановтың қоныр дауысы сағнага әр бергендей болды. «Біз бүгін Мұқағали тойын үш тілде өткізуедім. Біз үшін бол – зор куаныш. Елбасы Н.Ә.Назарбаев «Қазак тілі үш тілдің бірі болып калмайды, үш тілдің біріншісі, негізгісі, бастысы, маңыздысы болады» деген еді. Сондықтан біз халқы-

тің ауданындағы Ахмет Байтұрсынов атындағы №139 мектеп-гимназиясында Мұқағали Макатаевтың өмірі мен шығармашылығына арналған кешті 9 «А», «Б» сынып окушылары мен сыйып жетекшілері үйимдасырылды. Ақын өлеңдерімен қатар, өздерінің де қауырсын жыларынан шашу шашты.

Қазақтың кара өлеңін кие тұтқан, жүрегінің түбінен қайнаш шықсан асыл жырларымен қалып жүртшылықтың махаббатына бөлөнген бұл жыр кеші «Есіне мені алғайсың...» деген тақырыппен өтті. Кешті болашакқа қара өлеңімен арыз жазып калдырган хас таланттың «Арыз жазып кетейін» өлеңімен 9 «Б» сынып окушысы Жамбыл Абылай бастады. 9 «А» сынып окушысы орындаған Сайя Тілелапдиева «Тұған өлкे» өнімен көрмермендерін қөнілін шыкты.

Мұқағалидың шығармашылығына саяхат жасаған 9-сынып окушылары А.Кубаисова, Н.Амантай, А.Жұспалиева, А.Кильшешева, Б.Төлеуханова, Р.Рахым, А.Күрманғалиева, Т.Алмасова, Е.Елхан, М.Каримова, А.Байдалиева, Ж.Женісбеккызы, Г.Нұрланқызы ақын жырларынан үлгі алып, сезімдерін жырмен ернектеді. Мұқағали поэзиясында табигатты аялау сезімі, адамгершіліктің көз-

Мен бар деп мына жалғанда...

карасы жатыр. Табиғаттың еркесі, сұлулық рөмізі – акқулар бейнесінде жырланып, адап сезімін символына айналғаны мәлім. «Акқулар үйіктағанда» поэмасынан окушылар көрініс көрсетіп, көшпілікті толғандырылды. Ақын рухымен қайта табыскандай күй кешті. Әз рөлдерін нақышына келтіре сомдаған 9 «Б» сынып окушылары Д.Анварбеккызы, Арнұр, Ернұр Бегалиев, 9 «А» сынып окушылары С.Абдуруслан, Е.Кенесов, А.Аблайсан сиякты окушыларды мактансышпен айтуға болады. Мұқағали поэзиясы мәнгілік

жасай бермек. Кешке үстаздар да катысып, өз алғыстарын білдірді. Қазак тілі пәннін мұғалімі А.Түрліғұлова, информатика пәннін мұғалімі М.Қасенова, тарих пәннін мұғалімі Н.Нагашыбай, математика пәннін мұғалімі М.Сәбит, ағылшын пәннін мұғалімі Ж.Орнықбай, мектеп психология А.Куанышбай, музыка пәні мұғалімі М.Оразова, атана О.Иманөлиева, өз ойларын ортаға салды. Кештің сонын директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Қайрат Сайдасимов: «Тауарл алыстаған сайын біктең түседі. Тарлан талант Мұқағали ақын да уақыт өткен сайын дараланып, биккөөрлеп, туган халқымен бірге жасауда. Мұқағали мұрасы – халық қазынасы. Ақынның рухани қазынасын үлт игілігіне жарататын XXI ғасырдың жастары – мына сіздерсіздер», – деп өзінің ілтишатын билдірді. Қазақтың ақын ақын жылдар жылжып өтсе де үрпағының жүрегінде алауап жаңған оттай мөнгітіге кала берері сөзсіз.

К.БОЛАТБАЕВА, Г.ЖАҚСЫБАЕВА,
№139 мектеп-гимназияның казак тілі мен әдебиеті пәннін мұғалімдері.

Артында өлмейтүғын ізі қалған

Алатау ауданы, №180 жалпы білім беретін мектепте қазақтың қара өлеңін кие тұтқан, жүрегінің түбінен қайнаш шыққан асыл жырларымен қалың жүртшылықтың махаббатына бөлөнген Мұқағали Мақатаевтың тұған күніне орай «Есіне мені алғайсың» атты әдеби-саңды кеші өтті. Кешті қазақ тілі мен әдебиеті пән бірлестігінде мұғалімдері Гүлжамал Шәбденбеккызы Мырқасымова мен Марина Алтайқызы Дилтанова үйимдасырылды.

Әдемі күннің әсері

Ақынның тұған күніне орай, мектебімізде мактансыштаптында, марқайшыл жайтаптында іс-шаралар көп болды. Соның бірі «Есіне мені алғайсың» атты мектеп мұғалімдерінің әдістемелік бірлестігі арасында откен әдеби-саңды сайыс. Сайыс «Менің Мұқағалиым», «Бір әуен аясында», «Мен үміттімаймын» атты үш кезеңнен тұрды.

Сайыс сонында мектеп директоры Айза Алпамысқызы сөз алып, әдемі күннің әсерімен болісті. Еңбек жолын енді бастаған жастар мен аға буынға айналған әртістестерге

шығармашылық табыс тілеп, женімпаздарды арнайы сыйылғартармен маралаптады.

Расымен де, бұл күні көніл жанғырды. Ақынның тұған күні бізге дейін атапын өткен, бізден кейін де атаусыз калмайтынын сенемін. Әйттесе де, мен Мұқағалидың бір қазақтың емес, барша адамзаттың айнасы болғанын калар едім. Ол үшін білікті, білдірі, әр сөзге махаббатпен карайтын мамандар бірігіп, ақынды ағылшынша сөйлесте, сөз жоқ, біздің Мұқағали Жер дейтін галамшарға жылулық сыйлар еді.

Ринат ҚЫРЫҚБАЕВ, №104 мектептің қазақ тілі мен әдебиеті пәннін мұғалімі.

Ақын жырлары үш тілде оқылды

Куатованың, «Назқоны» оркестрінің жетекшісі Аккапта Ахметованың көп сиңегі сінді. «Аяқ ару» әнін орындалады, конак-көдесімен келген күрметті конагымызы, дәстүрлі әнші Айдана Асанбаева көрмен ықыласына болендей. Кешке Жетісу аудандық Білім болімінің әдіскері Айда Чемербаева, аудан мектептерінің тәрбие ісі ментершілері мен казақ тілі әдебиеті пәні мұғалімдері де конак болды. Іс-шараны қорытындылаган мектеп директоры Сандумаш Балтабайқызы Ақшалова «Мұқағали Макатаевтың ғасыр ақыны болып калуына, онын жырларының мөнгі өлемеүіне сіз берің де жауптыймыз» деп, жастарға сенім артты.

Света АРЫНОВА, №137 жалпы білім беретін мектептің қазақ тілі мен әдебиеті пәннін мұғалімі.

Ғалым, қоғам қайраткери, таубіткен тектілікті орта қалыптастырыған Кенже-кеңді ірі экономист, ғалым ретінде талай тыңдады, жиналыстарды басқарғанын көрдім. Сырттай қарағанда, жұмбак тәрізді тұлға. Түсі сүйік, өзін-өзі билей алатын, өзін-өзі жауапты қарайтын, қасындағы жолдастарына да солай қарайтын азамат. Кеп азаматтар дәрежесін ескен соң үлкен өзгеріске түседі. Истеген ісі, көзқарасы, кісі бағалауы мұлдем өзгереді. Сырттай қарағанда, солай болып көрінетін азамат-ғалымды өзінің айналасындағы бұрынғы жолдастары, сол сияқты кішігірім оның дәрежесіне жетпеген адамға мұлдем басқаша көзқараспен қарап тани саласын. Сондай жұмсақ, қайрымды, елгезек, азаматтарды құліп, бауырына тартатын мінезді азамат.

Өзі қатарлас, өзімен тең түсетін адамдарға қорсететін мінезі мұлдем өзгеше. Ол жаңашыл ректор есебінде елімізде кеңінен танылған. Целиноград ауыл шаруашылық институтын түгелдей қайта құрғанын, білім берудің жаңа әдістерін кіргізіп, ғылым мен өндірісті кіріктіріп жібергенін, сөйтіп оқытудың шет елдің стандарттарына жол тапқанын ел біледі. Ол Алматы халық шаруашылық институтын Қазақ Басқару академиясы етіп жаңа мазмұнда, жаңа атпен қайта құрды. 1996–2001 жылдары Алматы ауыл шаруашылығы институты мен зоотехникалық мал дәрігерлік институтын біріктіріп Қазақ Аграрлық университеті етіп іске қосты. К.Сагадиевтің жаңа идеялары оның өзі құрған Қазақ бизнес университетінің құрылышы мен білімдік жоғарғы дәрежесінен анық көрінеді.

К.Ә.Сагадиев – сирек эрудициялы, үлкен әкімшілік, ұйымдастыруышылық, жәнеғылыми-педагогикалық тәжірибелі бар, саф алтындағы интеллект иесі. «Ол еліміздің интеллектуалдары алдында да, студенттер арасында да өзін еркін сезінетін сирек те батыл, шешен. Ол әрбір адамның жүргеңіне жол таба біледі», – дегенді көзінде еліміздің тарғы да бір үлкен білімпазы Салық Зиманов айтқан еді. Дәл тауып айтқан.

Қазақта «текти туған жігіттің жары өзіне лайық» деген сез бар. Бұл – Кенжештің отбасын көрген сайын еске түседі. Оны шалқытып, берекелі күйде ұстап отырган – оның жары Нагытай. Нагытың балалары мен жарына көрсеткен тәрбиесін соншалықта кісі танқаларлықтай.

Мен оның отбасындағы мінезіне соншалықты қызығып қараймын. Оның себебі, Нагытай жасынан әкеден ерте қалып, бүкіл азаматтық тәрбиені Кенжештің отбасынан алды. Нагытай сол айтуға тұратын жас болса да, елін, ағайындарын Кенжегалидың айналасын түгелдей бауыр тартып, жақсы мінездерімен бәріне де еркелей жүріп, сол азаматтардың әйелдерінің қөшбасшысы болды.

Кейде өмірде қанша дәрежеге

Саф алтындағы интеллект иесі

жетсе де жоқшылықтың табы кетпей, кейбіреулер бағыт қалыптастық әдәтін ұмыта алмайды. Ал Нагытай бүкіл байлықтың ортасында өскендей дүниеге кең қарайтын үлағатты бәйбіше.

Әйелдік ұсақ-түйек әңгімеден бойын аулақ ұстайтын дағдыны, кейде ойлаймын Кенжегалидың парасатты мінезіне лайықты алды ма екен деп!?

Осы Кенжегалидың ортасы арқылы атақты ғалым, мәдениет қайраткери, Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты, Алматы қаласындағы үлкен құрылыштардың архитекторы, үлкен сәулетші азаматпен таныстым. Ол Қазақстан құрылыш Академиясының президенті, бұрыннан азаматты сырттай сыйлаپ, құрметтеп, оның білгілігін талай жынындарда көріп мойындағанбыз.

Ісіне берік, жолдастарына ақылшы, жолдастарына сыйлы, сол ортада болып жатқан жиһинің басты рөлін атқаратын рухани бай, рухы бік үлгі тұлға!

Осы ортадағы жігіттердің барлығы да қазақ халқының рухани байлығын игерген А.Байтұрсынов сияқты ұлылардың жалғасындаі көрінетін.

«Тақыр жерге шөп шықпайды» деген айтады гой қазақта, осы орта қазақ мәдениетін де, адамгершілкін де көрнекті бейнесін танытатын жиһинтығы ретінде көрінеді.

Торғай түлегі, Кенжегалидың аса сыйлайтын інісі Қогабай Сәрсекеевтің есімі елге белгілі. Ол – елшіл патриот, кешегі Әлихан, Ахмет, Міржакыптан қалған «Қазақ» газетін жалғастырып шыгарған еді.

Жас кезімізден бірге өскен, қазақтың үлкен тарихшы ғалымына айналған Манаш Қозыбаев та осы қатарды толықтырады.

Манаш пен Сара екеуі өмірде кеңпейліді, үлкенге ага-женге, кішіге іні-келін бола білді. Манаш тек тарихшы емес, жан-жақты азамат ретінде де жолдастар ортасында қадірлі, сыйлы тұлға еді. Ол қазақ тарихының үлкен багдарламасын жасап, өскелец елдің әткір ойы жайлы қөтпеген қайталанбас мақалалар, монографиялар қалдырған адам. Езуінен күлкісі кетпейтін, «Ақ женеше» дег еркелейтін, маған еркін сөйлейтін, Сераганың тұған інісіндең қамқорлық қорсететін үлкен тұлға еді.

Өмір шіркін қыны да қызық қой, осылар да жетер жеріне жетпей кетті. Осылардың ішінде азаматтығымен де, ғалымдығымен де, қарапайымдығымен де Кенжегалидың жерлесі ретінде Сұлтангазиннің орны бөлек еді. Ол Кенжегали ортасының ақсақалы сияқты қөрінуші еді. Райхан аңқылдақ, ашық мінезді осы ортасын ғұлі сықылды еді. Бұның барлығын айтып жатқан себебім, Кенжегалидың 80 жасқа толғанында осы орта түгелдей отыrsa, қалай болар еді деген ой!

Бір-біріне серік, бірін-бірі қолдаушы, дос бола білген азаматтар болатын. Кенжегали мен Нагытай осылардың махаббатына бөленіп, өздерінің озық әнересімен балаларын тәрбиелеуде. Кенжегалидың қоғамдық, ғылымдық, азаматтық жолын жалғастырып келе жатқан үлдәр Нұрлан, Ерлан, Ербол қазақ елінің іргетасын бекіту жолында енбек етіп жүрген азаматтар. Әкешешесі осылардың қызығын көрсін!

**С.КИРАБАЕВ,
Ә.БЕЙСЕНОВА,
академиктер.**

■ ҚҰТТЫҚТАЙМЫЗ!

Адам өміріндегі ен қымбаты – жас келгенде әрқашан тәрден табылу, балалардың алдында шекіз сүйіспеншілікке бөлени, туған-туыстардың арасында үлкен қадір-қасиетке ие болу, жүртқа сыйлы, елге құрметті бола білу болса керек. Біз мұны ҚАҚЫТ дейміз. Міне, бүгіндері осындағы бақыттың бола берекеден бал-бұл жайнап отырган Алматы қаласының тұрғыны, сүйкіт жар, аяулы әке, камкор аға, сыйлы дос, қымбат туыс Құрманжан Жұмабайұлы 70 жастың тәріне шығып отыр. Бүгінде үлвін үяға қондырып, қызын қияға ұшырып, ел-жүртқа құрметті де сыйлы болып отырган Қүрекен мен өмірлік қосағы Бекен екеуіне мықты денсаулық, құтберекеге малынған өмір тілөт отырып:

**...70-ке келген бар, келмеген де,
«Әкеміз бар» дедік біз өрлегенде.
Ал енді, 70 жастың тәріне шық,
Үл-қызың алғысымен тербегенде!** –

деген, балаларының аппақ тілегіне шын-жүргімізben қосыламыз!

Игі тілекпен, БЕСІР әулеті.

Жамбыл атындағы Қазақ мемлекеттік филармонияның концерттік репертуары

■ «АҚШАМАНЫҢ» АФИШАСЫ

15 ақпан
«ЖАУЖУРЕК»
драма

16 ақпан
«БЕЙБАРЫС СУЛТАН»
тарихи драма

17 ақпан
«ЖҮРЕГІМНІҢ ИЕСІ»
психофизикалық драма

18 ақпан
«ҚИЛЫ ЗАМАН»
тарихи драма

20 ақпан
«ҚОШТАСҚЫМ КЕЛМЕЙДІ...»
драма

21 ақпан
«ҚАС ҚАҒЫМ...»
метафизикалық трагедия

22 ақпан
«ЖҮРЕГІМНІҢ ИЕСІ»
психофизикалық драма

15 ақпан
«СҮЙЕ БІЛСЕН...»
лирикалық комедия

16 ақпан
«АЛДАР КӨСЕ»
өртегі

**ПРЕМЬЕРА
«АҚҚУЛАР ҰЫҚТАҒАНДА...»**
драма

17 ақпан
«БАТЫЛ КӨЖЕКТЕР»
музыкалық өртегі

«МАХАББАТ ХАТТАРЫ»
драма

18 ақпан
«ҚҰСТАР ФЕСТИВАЛІ»
комедиялық фарс

20 ақпан
«БІР СЕН ҰШІН ТУДЫМ...»
(Ромео мен Джүльєтта)
трагедия

21 ақпан
«БІР ТУП АЛМА АҒАШЫ»
драма

22 ақпан
«ҚАРА ШЕКПЕН»
әфсанә

16 ақпан
Жылдық абонемент. ҚР Мемлекеттік академиялық симфониялық оркестрінің концерті. Дирижер: Н.Байбосынов. Орындаушы: Алена Баева (Ресей, скрипка). Бағдарламада: П.Чайковский – Симфония №5.

23 ақпан
Жылдық абонемент. ҚР Мемлекеттік академиялық симфониялық оркестрінің концерті. Дирижер: М.Әмзе. Орындаушы – Олег Маршев (Австрия, фортизиано). Бағдарламада С.Рахманинов, Н.Римский-Корсаков, Ермек Өміровтің музыкалық шығармалары орындалады.

24 ақпан
Орган музикасының кеші. Орындаушы: ҚР еңбек сінірген әртісі, «Құрмет» орденінің иегері F.Несілбаев.

ӘЛЕМ ЧЕМПИОНЫ МЕН «АЛМАТЫ БАРЫСЫ» БЕЛДЕСТИ

Казак күресінен қала біріншілігінің жеңімпаздары «Қазақстан Кубогы-2018» халықаралық жарысына барады

Бұғынгі таңда үлттық жекпе-жегіміз – Қазақ күресі халықаралық деңгейге көтерілген. Үлттық спорттың жана шылдары мен үлтжанды бастамашылардың арқасында Қазақ күресінің федерациялары құрылып, халықаралық талаптарға сай ережелері жасалып, ел біріншілігінен әлем чемпионатына дейін өткізіледі. Үлттық күресімізден ел чемпионаты мен «Қазақстан барысы» турнирлері ең тартысты өтетін додалар. Себебі, оларға аудандардан бастап, облыс, Астанаға дейінгі деңгейде балуандар ірктеуге шығады.

Шаһар басшысы Б.Байбек президенті болып табылатын «Алматы Қазақ күресі федерациясы» балуандары бүгіндегі, халықаралық ел додаларында олжыл жүр.

Алғы шаһарда туын желбірткен Қазақ күресінен қала чемпионатында 110 балуан боз кілемге шықты. Жарыс шарттары бойынша жүлдегерлер акпан айында Атырауда өттін «Қазақстан Кубогы – 2018» халықаралық жарыста Алматы намысын қорғатын болады. Балуандар – 55 келіден +100 келіге дейінгі серіз салмак дәрежесінде белдесті. Алматы чемпионы атануға боз кілемге әлем чемпиондары, халықаралық жарыстардың жеңімпаздарына дейін шыкты. Алматы чемпионатын Қазақ күресінен калалық федерацияның бірінші вице-президенті Максат Қиқымов тақтысты. Танымал балуан финалда Әлем чемпионы Саят Шамшиевке жол беріп, кола жүлдені қанжыға байлады. Бұл М.Қиқымовтың ұзак үзілістен кейінгі кілемге шығуы еди. Еске сала кетсек, ол 2015 жылы «Алматы Барысы – 2015» атанип, «Қазақстан Барысына» көткескан болатын.

Жарыстың корытындысы бойынша, 55 келі салмак дәрежесінде 1-орынды Әмірәлі Жомарт, 2-орынды Тәттібай Дидал, 3-орынды Құрал Есбол мен Түзел Ерсултан иеленді. Ал 60 келі салмак санатында алтынды Нигматуллаев Марат, күмісті Оспан Дауылбай, кола жүлдені Жамбыл Мадияр мен Рахматулла Акжол олжалады. 66 келі салмакта Олжас Илесбеков, Әлібек Қашықбаев, Мәулен Рысдөulet және Жандос Жанәділ үздік атанды. 74 келі салмакта 1-орынды Амангелді Төлемісов, 2-орынды Фабиулла Онада, 3-орынды Болат Әбдікәримов пен Ерасыл Сәкенұлы иеленді. 82 келіде Ернар Мағауинов, Айбол Айтбай, Елдар Насиев пен Абдықасым Сахан жүлделі орындардан көрінді.

Ауыр салмакта жататын 90 келіде алтынды Саят Шамшиев олжалады, күміспен Әлімжан Жұмахметов құпталді, ал қоланы Максат Қиқымов пен Куаныш Сейтжанов канатын тұтты. 100 келі салмакта Бауыржан Қабай, Жансерік Жұмабай, Амангали Жартыбаев және Нұрсұлтан Алғазы женімпаз, жүлдегерлер атанды.

Аса ауыр салмак +100 келіде (түе балуандар сыйысы) Саят Шамшиев женіп, 100 мың тенгені еншіледі. Күмісті Сахан Әбдікәсім (50 мың тенге), ал қоланы Амангелді Төлемісов (20 мың тенге) олжалады.

САТЫЛМАЙТЫН САНЛАҚТАР

Әлемдік спортта бір елдің белді спортшысын басқа мемлекет «қалап алып», ез атынан бейгеге қосу тәжірибесі бар. Бұл, әсіресе, әлем көз тіккен футболда жиі кездеседі. «Табиғилау» (натуриализация) деп атападын бұл тәжірибе соңғы кездері жиілеп кеткен соң, ХОК, Халықаралық федерациялар бұған белгілі бір талаптар (азаматтығына бес жыл толуы, ез елінің келісімі, т.б.) да қойған.

Бұрынғы кеңес республикаларында да төуелсіздік тұсында спорт жүлдемдерін «сатып алу» жүріп жатыр. Әсіресе, Ресей мен Қазақстан арасында (футболшы А.Аршавин, шахматшы Б.Асаубаева, т.б.) өріс алып отыр.

Кола жүлделі «алтын» қызы

Қазақстанның спорт жүлдемдерін өзге мемлекеттер сатып алғысы келеді

Қазақстанға Қысқы Олимпиаданың кола жүлдесін алып берген фристайлшы қызымыз Юлия Галышеваға кезінде Ресей тарапынан «ұсыныс» түскені айтылып жатыр.

Әлемдік деңгейде жүлдемілік нәтижелер көрсетіп жүрген Ю.Галышевада тек Олимпиада медалі ғана жоқ болатын. Юлия қызы Галышеваға Ресей тарапынан азаматтығын ауыстыру жөніндегі ұсыныс Сочи Олимпиадасынан бұрын түскен екен. Ондай ұсыныс Галышеваға фристайл спортты көремет дамыған Канада тарапынан да болыпты. Бірақ Қазақстанның патриоты Юлия қызы ешкайда

кетпейтінін айткан. Нәтижесінде сатылмаған сыйыпқыран қызы өз еліне Олимпиаданың кола медалін әперіп отыр. Бұл – Қазақстанның осы спорт түрінен тұнғыш медалі.

ТЕГІНЕ ТАРТҚАН ТҰРСЫНБАЕВА

Бұғынгі таңда мұзда мәнерлеп сырғанаудан әлемдік жүлдемдердің санатында жүрген Элизабет Тұрсынбаева Мәскеудің түмасы. Әке-шешесінің қызымет бабымен Ресей астанасында дүниеге келген Лиза қызы сонда мәнерлеп сырғанауда айналысып, он жасында-ақ халықаралық дәрежеде өнер көрсете бастады.

2000 жылдың 4 желтоқ-

санында дүниеге келген Элизабет Тұрсынбаева Қазақстанның 4 дүркін чемпионы, Саппора қаласында өткен Қызықы Азиаданың жүлдегері, Лиллехаммерде жасөспірімдер олимпиадасының жүлдегері, жасөспірімдер арасындағы Мәскеу біріншілігінің чемпионы, т.б.

Кабылдау белмесі – 292-66-50. Факс – 292-66-48.
E-mail: almaty-aksham@mail.ru

Газет сейсенбі, бейсенбі,
сенбі күндері шығады.
НӨМІРДІҢ ТАРАЛЫМЫ – 32100

Кезекші редактор –
Балыр АХМЕТ

«Мен Қызылорданың
қазағымын»
дәйді Толағай

Ауыр атлетикадан 17 жасынан бастап, ересектер арасында төрт дүркін Әлем чемпионы болған Илья Ильин Сыр бойының тұмасы.

Ол өзін «Қызылорданың қазағымын» дәйді. Спорттық карьерасында бірде-бір халықаралық, әлемдік жырыстарда жеңілілік көрмеген И.Ильинге Бейжін Олимпиадасының чемпионы болғаннан кейін, билік тараپынан Астанада жаттығу жасау туралы ұсыныс түсінен. Оған дейін Ресей, Грекия елдерінің «азаматтық ауыстырыу» жөніндегі «құндық ұсыныстарын қабылдамаған Илья, Қызылордастан да ешкайда кетпейтінін айтты.

Тіпті, атышұлы «допинг дауынан» соң да И.Ильин «Ол енді түкке жарамайды» деушілдерге «Мен кез-келген жағдайда Қазақстан азаматы болып кала беремін...» деп мәлімдеме жасады.

Бұғынде кандай жағдайда да Отаның «сатыған» толағай жігіт, біраз даудан «басы босап», 2020 жылғы Олимпиадаға қатысу мүмкіндігін ие болып отыр. Спортқа саясат араласқан заманға тап келген «Қызылорданың құллагері» Батыраштардың құрбаны болмайтынына сенімді.

Атақты кино жүлдэзы Элизабет Тейлордың құрметіне есімі қойылған спортшыға, оның ата-анасына Мәскеу,

Ресей тарапынан сол елдің атынан мұз айдынына шығу туралы талай ұсыныс түсінен. Бірақ тексті қызы Қазақстан атынан халықаралық аренага шығамын деп шешім қабылдаган.

Былтыр желтоқсанды 17 жасқа толған Элизабет Тұрсынбаева Хельсиники қаласындағы әлем чемпионатында үздік ондықта, Минскіде өткен «Челленджер» турнирінде жеңімпаз болып, Қазақстан үшін екі Олимпиада жолдамасын жеңіп алды. Пхенчхандагы Қызықы Олимпиадаға Элизабетпен бірге мәнерлеп сырғанаудан Қазақстанның үлттық «бренді» Айза Иманбек атанды.

Бетті өзірлеген – Нұрлан СҮЙІН.

Шыгарушы – «Алматы ақшамы» газеті жауапкершілігі шектеулі серіктестігі

ДИРЕКТОР – БАС РЕДАКТОР
Қали СӘРСЕНБАЙ

- Газет «Алматы ақшамының» компьютер орталығында теріліп, беттеді. Суреттердің сапасына редакция жауапты.
- Жарнама мәтініне жарнама беруші жауап береді.
- Автордың макалалары редакция көзкарасын билдірмейді.
- Газет Қазақстан Республикасының Мәдениет жөнінен акпарат миңистрлігінде тіркеліп, тіркеу туралы №13246-Г күнінде 24.12.2012 жылы берілген.
- Газет «Дәүір» ЖШС РПБК-де басылды. 050044, Алматы қаласы, Калдаяков көшесі, 17. Тел: 273-12-04, 273-12-54. Оффсеттік басылым, көлемі 2 баспа табак.

Мекен-жайымыз: Индекс: 050022.
Шевченко көшесі, 106 А.